

Kandidat-undersøkelsen 2022

Universitetet i Agder

Forord

En viktig oppgave for universiteter og høyskoler er å videreutvikle samarbeidet med relevante aktører for å styrke utdanningenes kvalitet og relevans. Dette gjelder både den overordnede dialogen om regionale kompetansebehov og dialogen om konkrete fagområder og utdanninger. Skal vi lykkes med de store omstillingsbehovene vi som samfunn står overfor, må arbeidslivet og høyere utdanning arbeide sammen. De store samfunnsutfordringene kan ikke løses av én sektor alene.

Universitet i Agder har et viktig samfunnsoppdrag i å utdanne kandidater som møter arbeidslivets kompetansebehov. Men i en tid preget av større og raskere omstillinger enn tidligere, så må utdanningene utformes for å møte både dagens kompetansebehov og nye behov som samfunnsmessige og teknologiske endringer, endringer i næringsstrukturer, nødvendige omstillingsbehov som følge av klima- og miljø, eller endringer som følge av akutte inngripende hendelser. Universitetene må finne en god balanse mellom utdanningsløp som møter dagens arbeidslivsbehov, men også som forbereder kandidatene på fremtidige jobber som ennå ikke finnes – og som dermed foreløpig har ukjente kompetansebehov.

Universitetet i Agder er gode til å rekruttere studenter fra andre deler av landet til Agder, og da bør ambisjonen for regionen også være at vi klarer å beholde denne kompetansen på Sørlandet etter endt utdanningsløp. I studieåret 2021 var det hele 52 prosent av studentene som hadde opprinnelig hjemsted utenfor Agder.

Årets kandidatundersøkelse er den mest omfattende UiA har gjennomført hittil og den femtes rekken siden 2010. Undersøkelsen kartlegger overgangen fra studier til arbeidslivet blant kandidater uteksaminert i perioden høst 2019 - vår 2022. For å få en bedre forståelse av UiA-kandidatenes karriereutvikling i et lengre tidsperspektiv og hvordan vi best mulig kan tilrettelegge for fleksible studietilbud som møter kandidaters behov for livslang læring, så har vi også invitert inn kandidater som er uteksaminert helt tilbake til 2009. Til sammen har 8350 kandidater svart på årets undersøkelse.

NIFU gjennomfører jevnlig nasjonale kandidatundersøkelser for masterkandidater, og NOKUT gjennomfører årlig Studiebarometeret – som er en stor nasjonal studentundersøkelse. Til sammen gir dette et solid kunnskapsgrunnlag om våre utdanninger, både fra dem som fremdeles studerer og fra dem som har gått videre til arbeidslivet. Sammen med vår egen kandidatundersøkelse gir det samlet et godt utgangspunkt for å videreutvikle UiA til et enda bedre og mer fremtidsrettet universitet.

Kandidatundersøkelsen svarer blant annet på følgende spørsmål:

- Hvor raskt får kandidater fra UiA jobb, og i hvilken grad er denne relevant?
- Hvilke type kontakt og samarbeid med arbeidslivet hadde kandidatene gjennom studietiden?
- I hvilken grad bidrar UiA til kompetansetilførsel til regionen?
- Hvilke årsaker er viktigst for at kandidater velger andre regioner?
- Hvordan kan UiA videreutvikle sine studier slik at kandidatene tilegner seg kompetanse det vil være behov for i fremtiden?
- Hvordan kan UiA best mulig tilrettelegge for fleksible studier der kandidater kan fylle på med kompetanse parallelt med jobb og andre forpliktelser?

En stor takk til våre tidligere studenter som har svart på undersøkelsen og til våre eksterne samarbeidspartnere, som ser verdien av å samarbeide med UiA og legge til rette for arbeidslivsrelevans i studiene og livslang læring. Jeg vil også benytte anledningen til å takke alle som på andre måter har bidratt inn i arbeidet med kandidatundersøkelsen.

Grimstad/Kristiansand 1. januar 2023

Sunniva Whittaker, rektor
Universitetet i Agder

Innholdsfortegnelse

1	SAMMENDRAG AV HOVEDFUNN	1
2	OM UNDERSØKELSEN	5
2.1	FORMÅL	5
2.2	ORGANISERING OG TILRETTELEGGING	5
2.3	METODE OG GJENNOMFØRING	6
2.4	UTVALG OG SVARPROSENT	7
2.5	SPØRRESKJEMA – UNDERSØKELSENS INNHOLD	10
2.6	OM RAPPORTERINGEN OG Å LESE RESULTATENE	10
2.7	OM FEILMARGINER OG STATISTISK USIKKERHET	11
3	OPPSUMMERING AV HOVEDFUNN	14
3.1	HVA HAR SKJEDD SIDEN SIST?	14
3.2	OVERORDNET VURDERING AV UiA	14
3.3	GEOGRAFISK MOBILITET	14
3.4	KANDIDATENS SITUASJON PÅ ARBEIDSMARKEDET	15
3.5	UTDANNINGENS RELEVANS	18
3.6	KOMPETANSER FOR FREMTIDENS ARBEIDSLIV	19
3.7	KANDIDATENS KARRIEREUTVIKLING OG BEHOV FOR LIVSLANG LÆRING	20
4	OVERORDNET VURDERING AV UiA	22
5	GEOGRAFISK MOBILITET BLANT UiA-KANDIDATER	27
5.1	TILVEKST OG OVERORDNET MOBILITET	27
5.2	VALG AV BO- OG ARBEIDSTED	30
5.3	KANDIDATER MED AGDER SOM HJEMSTED FØR STUDIENE	33
5.4	OPPSUMMERING AV FUNN	36
6	KANDIDATENS SITUASJON I ARBEIDSMARKEDET	37
6.1	NÅVÆRENDE SITUASJON	37
6.2	VIDERE STUDIER	42
6.3	OVERGANGEN FRA STUDIER TIL JOBB	45
6.3.1	<i>Tid og antall søknader</i>	<i>46</i>
6.3.2	<i>Anskaffelse av første jobb</i>	<i>48</i>
6.3.3	<i>Jobbskifte</i>	<i>49</i>
6.4	NÅVÆRENDE JOBB	50
6.4.1	<i>Ansettelsesforhold</i>	<i>50</i>
6.4.2	<i>Stillingsandel</i>	<i>51</i>
6.4.3	<i>Stillingsnivå</i>	<i>53</i>
6.5	SEKTOR- OG BRANSJETILKNYTNING OG HOVEDOPPGAVER	55
6.5.1	<i>Sektor</i>	<i>55</i>
6.5.2	<i>Bransje/bransjevridning</i>	<i>56</i>
6.5.3	<i>Bruttolønn</i>	<i>58</i>
7	UTDANNINGENS ARBEIDSLIVSRELEVANS	62
7.1.1	<i>Jobbutsikter i valg av studie</i>	<i>62</i>
7.1.2	<i>Bevisstgjøring om utdanningens relevans gjennom studiet</i>	<i>63</i>
7.1.3	<i>Kontakt og samarbeid med arbeidslivet</i>	<i>64</i>
7.1.4	<i>Aktiviteter under studiene</i>	<i>68</i>
7.1.5	<i>Jobbmuligheter som svarer til forventningene</i>	<i>70</i>
7.1.6	<i>Utdanningens relevans, kompetansekrav og etterspørsel</i>	<i>73</i>
8	KOMPETANSER FOR FREMTIDENS ARBEIDSLIV	80

8.1.1	Studienes fokus på omstillingskompetanse.....	80
8.1.2	Utdanning i lys av arbeidslivets behov	81
9	KANDIDATENES KARRIEREUTVIKLING OG BEHOV FOR LIVSLANG LÆRING	87
9.1.1	Kandidatenes karriereutvikling	87
9.1.2	Behovet for å fylle på med ny kompetanse utover avlagt grad	88
9.1.3	Kompetansebehov framover og tilrettelegging for livslang læring	92
10	VEDLEGG	98
10.1	TABELL- OG FIGUROVERSIKT	102
10.2	SUPPLERENDE ANALYSER.....	104
10.3	SPØRRESKJEMA: HOVEDUNDERSØKELSEN.....	106
10.4	SPØRRESKJEMA: TILLEGGSUNDERSØKELSEN	119

Utvikling, sammenligning og faktaboks

UTVIKLING: TILFREDSHET MED UTDANNING	24
SAMMENLIGNING: TILFREDSHET MED UTDANNING	25
UTVIKLING: GEOGRAFISK MOBILITET TIL AGDER OVER TID	28
ARBEIDS- OG BOSTEDSATTRAKTIVITET	32
TILPASNING TIL ARBEIDSMARKEDET	40
UTVIKLING: UTDANNING UTOVER AVLAGT GRAD VED UIA.....	44
SAMMENLIGNING: TID FOR ANSKAFFELSE AV JOBB – UIA SAMMENLIGNET MED ANDRE	47
UTVIKLINGSTREKK: ANSETTELSESFORHOLD	50
UTVIKLING: UFRIVILLIG DELTID	52
UTVIKLING: STILLINGSNIVÅ.....	54
STUDIERELATERT KONTAKT MED ARBEIDSLIVET	69
FORVENTNINGER OM JOBBMULIGHETER.....	71
RELEVANT JOBB – UTVIKLINGSTREKK OG SAMMENLIGNING	76
KRAV OM KOMPETANSE	78

1 Sammendrag av hovedfunn

Denne rapporten sammenfatter funnene fra den femte kandidatundersøkelsen som gjennomføres av Universitetet i Agder (UiA). Årets kandidatundersøkelse retter seg både mot nylig uteksaminerte kandidater, samt kandidater som avsluttet sin utdanning i perioden 2009 til vår 2019. Samlet sett gir undersøkelsen, og denne rapporten, dermed nyttig informasjon om UiA-kandidaters situasjon i arbeidslivet, både på kort og lang sikt.

Årets rapport har et spesielt fokus på geografisk mobilitet, og dermed rollen UiA spiller som leverandør av høykompetent arbeidskraft både regionalt og nasjonalt.

Et bakteppe for årets undersøkelse er den nå tilbakelagte koronapandemien, som satte sitt preg på samfunnet i perioden februar 2020 – februar 2022. Flere av kandidatene som omtales i denne rapporten hadde sine første skritt ut i arbeidsmarkedet under, eller kort tid etter, koronapandemien.

UiA-kandidatenes vurdering av egen utdanning

85 prosent av UiA-kandidatene oppgir at de vil anbefale UiA og studiebyen sin til andre. Omtrent like mange svarer at de er tilfredse med utdanningen sin, et resultat som er omtrent på snittet når man sammenligner med andre høyere utdanningsinstitusjoner i Norge.

En noe lavere andel, rett under 70 prosent, svarer at de vil anbefale sitt studieprogram til andre, og at de ville valgt den samme utdanningen igjen. Generelt er det forholdsvis høy grad av stabilitet i kandidatenes vurderinger på disse områdene, når vi sammenligner med forrige kandidatundersøkelse fra 2019.

UiA-kandidaters situasjon på arbeidsmarkedet

Undersøkelsen viser at 71 prosent av kandidatene kan anses som veltilpassede på arbeidsmarkedet, som vil si at de har en jobb som oppleves som relevant, og ikke arbeider ufrivillig deltid. For kandidatene som ikke er fullt ut veltilpasset, skyldes dette i de fleste tilfeller at de ikke har relevant jobb. Andelen kandidater i ikke-relevant jobb har økt siden kandidatundersøkelsen i 2019.

Forholdsvis få kandidater er arbeidsledige. Andelen arbeidsledige er lavest i kandidatundersøkelsens historie ved UiA. Andelen som jobber ufrivillig deltid, er også lavere enn i tidligere kandidatundersøkelser ved UiA.

77 prosent av kandidatene får seg jobb innen tre måneder etter fullført utdanning, omtrent på linje med sist kandidatundersøkelse.

Kompetansetilførsel til regionen

Ved å sammenligne andelen kandidater som hadde sitt bosted i Agder før påbegynte studier, med andelen kandidater som bor i Agder nå, påviser undersøkelsen en netto tilførsel av nyutdannet arbeidskraft til Agder på 17 prosent (14 prosent dersom vi kun ser

på kandidater i arbeid). Denne tendensen gjelder på tvers av kandidatenes fagbakgrunn. Tilveksten er noe høyere enn i 2019. En del av forklaringen kan være at vi i årets undersøkelse har fått flere svar fra kandidater som er nylig uteksaminert, sammenlignet med tidligere kandidatundersøkelser. Rapporten finner nemlig at den positive tilveksten faller, jo lengre tid det har gått siden uteksaminering. De nyutdannede som ikke studerer videre (og ikke allerede har funnet en jobb) er gjerne aktive jobbsøkere, og vi antar flere forblir på sitt bosted i Agder frem til de har funnet en ønsket jobb, enten i Agder eller et annet sted i landet.

Videre analyser viser at den positive tilveksten av arbeidskraft primært kommer Kristiansandsregionen til gode, men også Østre Agder har en liten netto tilførsel av arbeidskraft. Øvrige regioner i Agder har negativ tilvekst.

De aller fleste kandidatene opplever å arbeide eller bo på stedet de ønsker, og de viktigste årsakene til å flytte fra Agder er at det var planen fra starten av, og/eller at man ønsker å være nærmere familie eller sosialt nettverk. Av dette kan vi utlede at den geografiske mobiliteten vi observerer, både ut og inn av Agder, i majoriteten av tilfellene er motivert av andre forhold enn utfordringer i det lokale arbeidsmarkedet. Samtidig kan det se ut til at arbeidsmarkedet i Agder bidrar til å støte fra seg enkelte kandidater. Henholdsvis 30 og 16 prosent av kandidatene som har flyttet på seg svarer at bedre jobbmuligheter eller bedre karrieremuligheter andre steder enn i Agder er en grunn til at de for tiden jobber utenfor fylket. Svært få kandidater uttrykker at manglende nytenkning/innovasjon i Agder, eller at Agder generelt ikke er et attraktivt sted å bo, er årsaker til at de har flyttet ut av fylket.

Kandidater som for tiden bor utenfor Agder, og som uttrykker at de helst ville jobbet et annet sted, eller mener at det kan være aktuelt å flytte på sikt, ble spurt om hvor de helst ønsker å jobbe. Nesten halvparten svarer at de helst ønsker å jobbe i Agder. Blant kandidatene som bodde i Agder før de begynte studiene ved UiA, er tilsvarende tall 75 prosent. Med andre ord er det potensiale for å trekke en god del av de utflyttede kandidatene tilbake til Agder.

Arbeidslivskontakt

Halvparten av kandidatene opplevde å få god informasjon om studiets arbeidslivsrelevans, men kun 3 av 10 oppgir at de fikk innføring i hvordan deres kompetanse skulle formidles til arbeidsgivere. Disse to spørsmålene ble også stilt i forrige utgave av Studentbarometeret, som retter seg mot aktive studenter, og vi finner at kandidatenes vurderinger er marginalt høyere enn hos de aktive UiA-studentene på begge spørsmål. 35 prosent av kandidatene mener det ble lagt godt til rette for kontakt og samarbeid med arbeidslivet gjennom studiet, samtidig som hele 82 prosent av UiA-kandidatene oppgir å ha hatt en eller annen form for studierelatert kontakt med arbeidslivet under studietiden. Innholdet i og omfanget av kontakten kan variere, og inkluderer alt fra obligatorisk og frivillig praksisopphold, til oppgavesamarbeid og gjesteforelesere fra arbeidslivet.

Kandidatene som hadde hatt oppgavesamarbeid i forbindelse med bachelor- eller masteroppgaven, eller frivillige praksisopphold, ble bedt om å vurdere nytteverdien av arbeidslivskontakten for videre karriere. Alle kontaktformene ble vurdert som nyttige, men spesielt praksisoppholdet, som 9 av 10 opplevde som nyttig for videre karriere. 44 prosent av kandidatene med bachelorgrad visste ikke at oppgavesamarbeid med en virksomhet var en mulighet, men vi påpeker i rapporten at for noen av disse kan dette skyldes at det på

enkelte studieprogram ikke er (reelle) muligheter for oppgavesamarbeid. Kandidatenes manglende kunnskaper om muligheten for oppgavesamarbeid kan altså ha sin naturlige forklaring i at tilbudet ikke eksisterer, og trenger dermed ikke å skyldes mangel på informasjonsflyt fra universitetshold.

Mange kandidater har også kontakt med arbeidslivet utenfor rammene av studieløpet, eksempelvis gjennom lønnet deltidsarbeid. Litt under halvparten av kandidatene har hatt relevant deltidsarbeid ved siden av studiene, og 9 av 10 mener denne erfaringen har vært nyttig for videre karriere.

Fremtidsrettet kompetanse

21st Century Skills er en betegnelse på kompetanser og ferdigheter som arbeidslivet har definert som sentrale i et fremtidig arbeidsmarked preget av blant annet høy endringstakt, økende fokus på digitalisering og høye krav til omstillingskompetanse.

Kandidatene ble bedt om å vurdere i hvilken grad deres studier *burde vektlegge* ulike typer av fremtidsrettet kompetanse i tiden framover. Kompetansen som flest kandidater trekker frem i denne sammenhengen er «samarbeid». Interessant nok ble denne ferdigheten i liten grad trukket frem i forrige kandidatundersøkelse, og i rapporten spør vi oss om dette kan være knyttet til studietid under koronapandemien, som av naturlige årsaker gjorde det vanskeligere å legge til rette for samarbeid i undervisningen. Det er samtidig verdt å ta høyde for at vektleggingen av ulike kompetansetyper varierer noe mellom ulike faggrupper og gradsnivå.

Kandidatene ble også spurt om hvorvidt studiene hadde *gitt dem* ulike former for omstillingskompetanse. 65-69 prosent av kandidatene mener studiene har gitt dem evne til etisk refleksjon og evne til tverrfaglig samarbeid. Langt færre, 32-41 prosent, mener studiene har gitt dem kunnskap om bærekraft, evnen til å være pådriver for innovasjon, og et internasjonalt perspektiv. Kun 16 prosent opplever at de har fått kompetanse til å utvikle egen virksomhet. Sammenlignet med 2019 finner vi en marginal økning i kunnskapen om bærekraft, mens evnen til etisk refleksjon er uendret på overordnet nivå.

Livslang læring

De aller fleste kandidatene ved UiA opplever at de har kompetansen som skal til for å utføre arbeidsoppgavene sine på en god måte. Samtidig finner vi at en god del kandidater har gjennomført ulike former for kompetansehevende utdanning etter uteksaminering, og at mange er interessert i kompetanseheving. Svargivingen er naturlig nok noe forskjellig, alt etter hvor lenge man har vært i arbeidslivet.

Mange kandidater uttrykker at kompetansehevende tiltak forutsetter fleksibilitet i gjennomføringen, kanskje spesielt med tanke på tempo, og muligheten for å kombinere digitale og fysiske undervisningsformer. Få ønsker seg heldigitale eller helt fysiske løp. Det klare flertallet poengterer viktigheten av en eller annen form for «bevis» på gjennomførte kompetansehevende tiltak. Relativt få ser for seg å følge et faglig opplegg kun for kompetanseheving i seg selv.

Les hele
saken her:

Ingrid Wroldsen Carlsen

Associate hos Boston Consulting Group

Studium: Bachelor i økonomi og administrasjon

Avgangsr: 2019

“

Jeg elsket å være student på Handelshøyskolen ved UiA. Det var et veldig åpent miljø hvor det var lett å bli med på ulike aktiviteter, både i regi av skolen og andre studentorganisasjoner – om det så var bedriftspresentasjon, CV-kurs, sosiale sammenkomster, quiz eller sportsarrangementer. Alt i alt var det utrolig lett å bli kjent med nye folk, både på studieprogrammet jeg gikk, men også på tvers av linjer. Jeg husker at vi alltid snakket om at Kristiansand er en perfekt studentby, stor nok til å møte nye mennesker, men alltid lite nok til å møte kjente på byen!

En refleksjon jeg gjorde mine første måneder i jobb etter studiet, var at UiA har bidratt til at jeg har blitt ekstremt god på å lære og tilegne meg kunnskap på en effektiv måte. Dette er noe jeg også har veldig nytte av i BCG.”

2 Om undersøkelsen

2.1 Formål

Kartlegge kandidatenes tilpasning i arbeidsmarkedet for å kunne:

- Gi god studie- og karriereveiledning
- Bidra til at studentene får realistiske forventninger om karrierestart og karrieremuligheter
- Bidra med kunnskap om årsaker til kompetansemobilitet til/fra regionen

Kartlegge kompetanser som gjør studentene ettertraktet i arbeidslivet for å kunne:

- Videreutvikle studieprogrammenes relevans for fremtidens arbeidsliv
- Synliggjøre og videreutvikle studentenes generiske kompetanser for å ruste dem for fremtidens arbeidsliv

Kartlegge kandidatenes karriereutvikling og hvordan de ønsker å videreutvikle kompetansen for å kunne:

- Tilby etter- og videreutdanning med utgangspunkt i kandidatenes behov for fleksible løsninger

2.2 Organisering og tilrettelegging

Undersøkelsen gjennomføres hvert 3 år. I 2022 var femte gang kandidatundersøkelsen ble gjennomført ved UiA. Den er tidligere gjennomført i 2019, 2016, 2013 og 2010.

UiA har samarbeidet med Ideas2Evidence om årets gjennomføring.

Gøril Hannås, viserektor for samfunnskontakt og nyskaping ved UiA har vært prosjekteier.

UiA Karriere har hatt ansvaret for å koordinere arbeidet fra UiA.

Arbeidsgruppen har bestått av:

- Merethe Anette Ryen, Utdanningsavdelingen (prosjektleder)
- Silje Holteberg, UiA Karriere, Utdanningsavdelingen
- Ingrid Susanne Andersen, Økonomi og campusavdelingen (Kun vår 2022)

Aktuelle fora internt og eksternt ble involvert i prosessen og fikk komme med innspill til spørreskjema, analyse og rapporteringsarbeid.

Arbeidsgruppen har hatt tett dialog med prosjekteier og øvrige ressurspersoner ved UiA som har bidratt inn i arbeidet.

FS-teamet har stått for uttrekk og kvalitetssikring av kandidatlister.

Kommunikasjonsavdelingen har bistått i arbeid med kommunikasjon og markedsføring av

undersøkelsen for å sikre høy svarprosent samt publisering av resultatene. FS-teamet og Tableau-teamet har ledet prosessen med å utarbeide og tilgjengeliggjøre digitale rapporter som viser resultater ned på studieprogramnivå.

Arbeidsgruppen har samarbeidet med Ideas2Evidence om revidering av spørreskjemaene fra 2019 og spilt inn behov til analyse- og rapporteringsarbeidet.

Ideas2Evidence hadde ansvar for datainnsamling, analyse, rapportering og presentasjon av undersøkelsen. Prosjektet har vært ledet av Olav Bjørnebekk, som også har skrevet rapporten i samarbeid med Asle Høgestøl. Joachim Wettergreen har bidratt i den tekniske gjennomføringen av undersøkelsen.

2.3 Metode og gjennomføring

Det er gjennomført to separate spørreundersøkelser til ulike målgrupper.

I *hovedundersøkelsen* (HU), var målgruppen kandidater som avla grad ved UiA fra og med høst 2019 til og med våren 2022.

I *tilleggsundersøkelsen* (TU), var målgruppen kandidater som avla grad ved UiA fra 2009, 2011, 2013, 2015, 2017 og vår 2019.

Det er verdt å merke seg at en god del av kandidatene i hovedundersøkelsen gjennomførte i hvert fall deler av studieløpet sitt under koronapandemien, og en god del kandidater i både hovedundersøkelsen og tilleggsundersøkelsen hadde sine første skritt ut i arbeidsmarkedet under, eller kort tid etter, koronapandemien. Vi trekker inn dette perspektivet enkelte steder i rapporten, hvor vi oppfatter det som relevant.

Undersøkelsen omfatter:

- Bachelorgrader
- Mastergrader
- PPU¹
- Erfaringsbaserte mastergrader

Kontaktinformasjonen ble hentet fra Felles studentsystem (FS) ved UiA.

Kontaktinformasjon er oppdatert mot kontakt- og reservasjonsregisteret (KRR).

Undersøkelsene ble gjennomført digitalt i tidsrommet 11. oktober til 3. november 2022. Datainnsamling i henholdsvis HU og TU ble gjennomført parallelt. Invitasjonen til undersøkelsen ble sendt ut via e-post 11. oktober og det ble sendt ut opptil fire påminnelser, enten via e-post, SMS eller begge deler.

¹ Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) er et ettårig påbyggingsstudium som gir personer med mastergrad kompetanse til å undervise i grunnskole, videregående skole og voksenopplæring. PPU er dermed ikke et *gradsstudium* i teknisk forstand. I denne rapporten betraktes PPU likevel som en grad (ved siden av bachelor og master) da det er slik det har vært gjort i tidligere utgaver av kandidatundersøkelsen. Merk også at utvalget er forholdsvis lite, sammenlignet med bachelor og master.

Den elektroniske invitasjonen og påfølgende påminnelser inneholdt en unik direktelenke til undersøkelsen. Programvaren Confirmit ble brukt for å gjennomføre datainnsamlingen. Kandidatene ble bedt om å svare på bakgrunn av siste avlagte grad fra UiA.

Alle som deltok i undersøkelsene, var med i trekningen av to reisegavekort til en verdi av 4.000 kr per stykk og 10 Universalgavekort til en verdi av 250 kr per stykk.

Undersøkelsene var tilgjengelig på norsk og engelsk. Kommunikasjonen i invitasjonen var utformet på begge språk, mens påfølgende påminnelser primært ble utformet på norsk. Samtlige SMS-påminnelser ble skrevet på norsk. Svært få kandidater valgte å svare på engelsk, kun 1,7 prosent i hovedundersøkelsen og 1,1 prosent i tilleggsundersøkelsen.

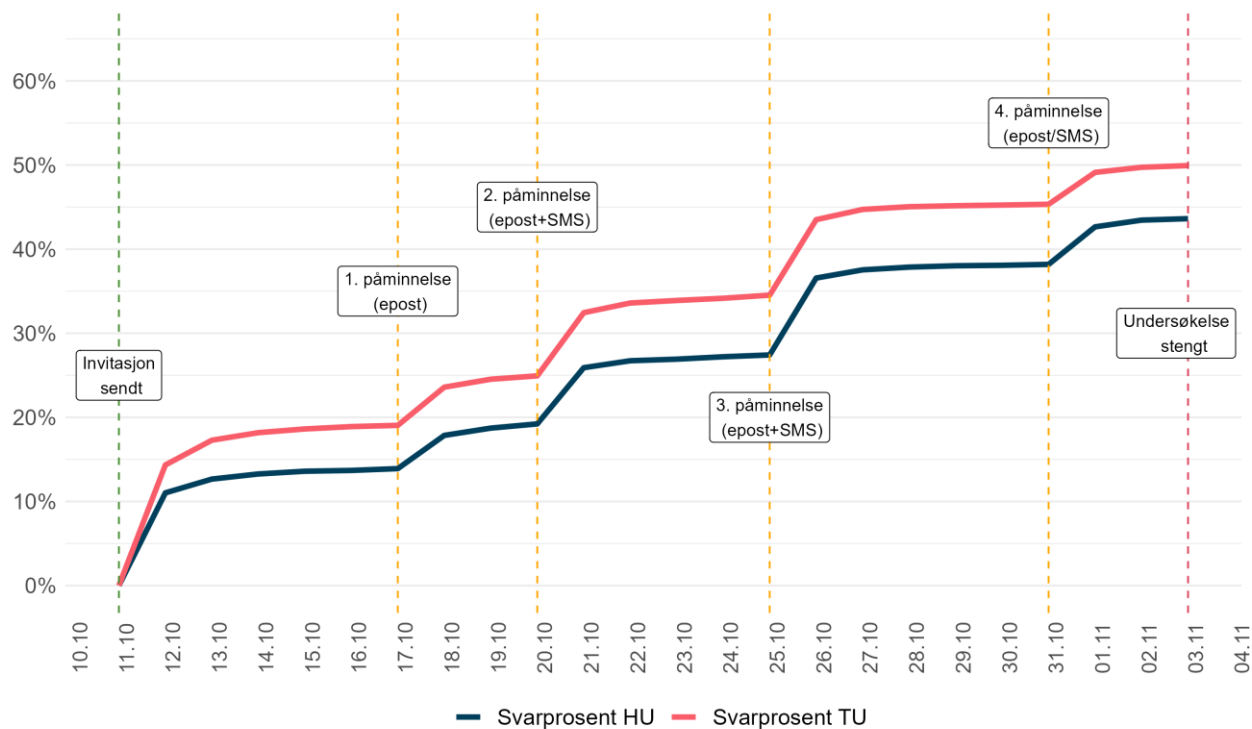
Undersøkelsen var samtykkebasert i tråd med personvernforordningen av 2018 (GDPR). Alle respondentene ble informert om sine rettigheter i forbindelse med datainnsamlingen og om muligheten til å trekke seg uten å oppgi en grunn. Kun 13 kandidater tok et aktivt valg om å ikke gi sitt samtykke til å delta, på tvers av undersøkelsene. Disse kandidatene ble ikke stilt ytterligere spørsmål.

2.4 Utvalg og svarprosent

Bruttoutvalget for undersøkelsen var på henholdsvis 7393 kandidater for HU og 10 264 kandidater for TU.² Vi legger til grunn at vi oppnådde kontakt med alle respondentene gjennom minst én kanal (e-post eller SMS), og det *tekniske* frafallet vurderes derfor som ubetydelig. Øvrig frafall gjelder manglende besvarelse. 549 og 744 kandidater i hhv. HU og TU åpnet skjemaet uten å avgi noen svar. 217 og 430 kandidater i hhv. HU og TU besvarte kun deler av undersøkelsen, men svarte likevel tilstrekkelig til å inkluderes i datagrunnlaget.

² Oppgitte tall viser til et nedjustert bruttoutvalg, fratrasket respondenter som selv meldte seg av eller som ble ekskludert grunnet mangelfull kontaktinformasjon. Henholdsvis 57 respondenter i HU og 187 i TU ble ekskludert fra respondentlisten grunnet mangelfull kontaktinformasjon, duplisert oppføring eller lignende årsaker. 27 respondenter i HU og 67 i TU meldte seg av underveis i feltperioden. Utvalgsrammen i årets undersøkelse er større enn ved samtlige tidligere kandidatundersøkelser for UiA.

Figur 2.1 Kumulativ svarprosent gjennom feltperioden³

Den totale svarprosenten endte på henholdsvis **44 prosent** for HU og **50 prosent** for TU. Dette representerer en økning siden forrige undersøkelse, da oppnådd svarprosent endte på hhv. 41 og 45 prosent.

³ Svarprosent gjengis med én dags etterslep.

Tabell 2.1 Svarfordeling med nedbrytninger⁴

		Brutto		Netto		Svarprosent	
		TU	HU	TU	HU	TU	HU
Totalt	Totalt	10264	7393	5125	3225	50 %	44 %
Avgangsår	2009	1312		742		57 %	
	2011	1458		790		54 %	
	2013	1680		863		51 %	
	2015	1726		863		50 %	
	2017	2025		929		46 %	
	Vår 2019	2063		938		45 %	
	Høst 2019		139		53		38 %
	2020		2336		1001		43 %
	2021		2446		1088		44 %
	2022		2472		1083		44 %
Kjønn	Menn	3935	3124	1740	1185	44 %	38 %
	Kvinner	6329	4269	3385	2040	53 %	48 %
Grad	Bachelor	6630	4649	3243	1890	49 %	41 %
	Master	2771	2511	1419	1230	51 %	49 %
	PPU	546	233	286	105	52 %	45 %
	Allmennlærer	317		177		56 %	
Fagområde	ESTETISK	240	224	97	93	40 %	42 %
	HELSEFAG	1953	1260	1013	545	52 %	43 %
	HISTORIE	172	186	90	85	52 %	46 %
	IDRETT	141	100	61	33	43 %	33 %
	INFOTEKN	511	535	223	236	44 %	44 %
	JUS	162	151	78	58	48 %	38 %
	LÆRER	2184	1296	1147	548	53 %	42 %
	MEDIEFAG	200	207	114	88	57 %	43 %
	PEDFAG	184	190	112	102	61 %	54 %
	REALFAG	103	163	53	91	51 %	56 %
	SAMFUNN	1142	810	651	427	57 %	53 %
	SPRÅK	228	166	139	71	61 %	43 %
	TEKNO	1458	954	696	367	48 %	38 %
	ØKADM	1525	1141	612	475	40 %	42 %
	SELVVBACH	61	10	39	6	64 %	60 %

Tabell 2.1 viser svarprosent fordelt på undergrupper i utvalget. Bruttoutvalget er de som mottok invitasjon om å delta, og nettoutvalget er de som svarte på undersøkelsen.

Svarprosenten ligger forholdsvis tett opp mot overordnet svarprosent i de fleste undergrupper. Avviket, enten mot oppsiden eller nedsiden, er noe større for undergrupper med få kandidater, men utslagene er ikke betydelige. Mellom fagområder er svarprosenten i

⁴ Femårig grunnskolelærerutdanning (master) ble innført fra 2017 og erstattet gradvis 4-åring allmennlærerutdanning. I alt 46 kandidater i hovedundersøkelsen har tatt en slik 4-årig utdanning (gradkode GLU1-7 og GLU5-10). Disse kandidatene er i denne rapporten innlemmet under mastergrad da det lave antallet kandidater gjør at det i liten grad er analytisk meningsfullt å skille disse ut som en selvstendig undergruppe. Omfanget er noe større i tilleggsundersøkelsen med totalt 157 kandidater. Også disse går inn under mastergrad. 37 (av 58 inviterte) kandidater med en form for erfaringsbasert mastergrad svarte på hovedundersøkelsen.

HU noe lavere for kandidater fra IDRETT, JUS og TEKNO. Svarprosenten er også noe høyere blant kandidater med mastergrad enn blant dem med bachelorgrad. Ellers merker vi oss at svarprosenten er høyere blant kvinner enn menn.

SELVVBACH er kandidater som har satt sammen en selvvalgt bachelorgrad. Disse utgjør en svært liten undergruppe og vil ikke bli rapportert på i nedbrytninger videre i rapporten, men vil likevel inngå i totalen.

For en detaljert oversikt over antall svar for hvert studieprogram se tabell 10.1 i vedlegg.

2.5 Spørreskjema – undersøkelsenes innhold

Hovedundersøkelsen er grovt delt inn i fire:

- **Arbeidssituasjon og overgang fra studier til arbeidslivet.** Her kartlegges kandidatens tidligere bosted, hovedbeskjeftigelse, hvor de arbeidende kandidatene befinner seg i arbeidsmarkedet og om overgangen fra studier til arbeidslivet. I rapporten behandles disse spørsmålene i kapittel 6.
- **Geografisk tilknytning.** Delen fokuserer på nåværende geografisk tilknytning, blant annet med oppfølgingsspørsmål om nåværende plassering er ønsket midlertidig eller på lang sikt. I rapporten behandles disse spørsmålene i kapittel 5.
- **Kontakt med arbeidslivet som student.** Her kartlegges praksis og samarbeid med arbeidslivet gjennom studiene på UiA, og nytteverdien av dette i kandidatenes arbeidshverdag. I rapporten behandles disse spørsmålene i kapittel 7.
- **Vurdering av utdanning fra UiA.** I denne delen blir respondentene spurt om tilfredshet med studiet ved UiA. I tillegg åpner delen for innspill fra respondentene om hva som, etter deres mening, burde gjøres for å forbedre studieretningen respondenten tok både med hensyn til kompetanse og koblingen mellom studiet og arbeidslivet. I rapporten behandles disse spørsmålene i hhv. kapittel 4 og 8.

Tilleggsundersøkelsen bestod av et utvalg av nøkkelspørsmålene nevnt over, i tillegg til egne spørsmål som primært omhandlet karriereutvikling over tid (omtales i «grå bokser» i kapittel 4-8) og hvordan man kan tilrettelegge for livslang læring. Sistnevnte spørsmål behandles i kapittel 9 i rapporten.

2.6 Om rapporteringen og å lese resultatene

Rapporten er inndelt etter tema, og resultatene fra undersøkelsen presenteres løpende i hvert av kapitlene. De fleste spørsmål vil brytes ned på gradsnivå og fagområde, mens andre spørsmål også brytes ned på andre kategorier. I spørsmål som omfatter forholdsvis få kandidater vil resultatene enten vises i totale tall eller med begrenset nedbrytning. De mest interessante funnene gjengis tekstlig i tilknytning til de ulike analysene.

Gjennomgående i rapporten vil resultater fra årets undersøkelse settes i en større sammenheng:

- **Utvikling over tid:** Sentrale nøkkelspørsmål inngår i tidsserier hvor utviklingen over tid kartlegges. Grunnlaget er de tidligere kandidatundersøkelsene gjennomført for UiA, i årene 2010, 2013, 2016 og 2019.
- **Tid på arbeidsmarkedet:** Spørsmål som er stilt i både til kandidater i hoved- og tilleggsundersøkelsen sammenstilles og brytes ned på avgangår.

- **Sammenligning med andre høyskoler og universitet:** Resultatene for UiA sammenlignes med tilsvarende tall fra andre kandidatundersøkelser. Hvilke institusjoner som har tilgjengelige eller sammenlignbare tall, vil variere.

Der hvor det er relevant vil resultatene også sammenlignes med nasjonale tall (for eksempel arbeidsledighet) eller kontekstualiseres ved å trekke inn andre teoretiske perspektiver.

2.7 Om feilmarginer og statistisk usikkerhet

Tabell 2.2 Feilmarginer i +/- prosentpoeng: Samtlige kandidater og kandidater i jobb i hovedundersøkelsen.

	Alle		I jobb	
	Maks	Min	Maks	Min
Totalt	1,3	0,3	1,6	0,3
Bachelor	1,7	0,3	2,3	0,5
Master	2,0	0,4	2,2	0,4
PPU	7,1	1,4	8,1	1,6
ESTETISK	7,8	1,5	10,0	2,0
HELSEFAG	3,2	0,6	3,4	0,7
HISTORIE	7,9	1,6	12,0	2,4
IDRETT	14,0	2,8	19,7	3,9
INFOTEKN	4,8	0,9	5,9	1,2
JUS	10,1	2,0	17,5	3,5
LÆRER	3,2	0,6	3,5	0,7
MEDIEFAG	7,9	1,6	10,0	2,0
PEDFAG	6,6	1,3	7,8	1,5
REALFAG	6,8	1,4	11,6	2,3
SAMFUNN	3,3	0,6	4,3	0,9
SPRÅK	8,8	1,8	12,9	2,6
TEKNO	4,0	0,8	5,0	1,0
ØKADM	3,4	0,7	4,3	0,9

Kandidatundersøkelsen er en utvalgsundersøkelse, det vil si en undersøkelse hvor man studerer et utvalg enheter (kandidater) i populasjonen man ønsker å si noe om. Populasjonen er i dette tilfellet alle kandidater ved UiA i de aktuelle årskullene, mens utvalget vi studerer er dem som valgte å besvare spørreundersøkelsen.⁵ Resultatene fra slike undersøkelser vil det alltid være knyttet en viss usikkerhet til. Denne usikkerheten – feilmarginen – kan beregnes statistisk. Her er feilmarginene utregnet med basis i standardfeilen, korrigering for utvalgstørrelsen, og et bestemt konfidensnivå. Det er vanlig å oppgi feilmarginer basert på et 95 prosent konfidensnivå. Det vil si at vi aksepterer en 5 prosent sjanse for at den faktiske fordelingen ligger utenfor de oppgitte feilmarginene.

Tabell 2.2 viser feilmarginene for de mest sentrale undergruppene i undersøkelsen. Siden visse spørsmål kun har blitt stilt til kandidater som er i jobb vises også feilmarginer for disse. *Maks* angir den maksimale feilmarginen for den respektive undergruppen, mens *Min* angir minimum (basert på en resultatandel på hhv. 50 og 1 prosent).

⁵ Tidligere i rapporten omtalt som brutto- og nettoutvalg.

Feilmarginene er høyest for undergruppene med lavest antall kandidater, og er størst for fagområdene IDRETT, JUS og SPRÅK. Forskjellene mellom disse og andre fagområder må derfor være forholdsvis store for å være statistisk signifikante. Vi ser også at usikkerheten for PPU er høyere enn for bachelor og master. I kommenteringen av de ulike analysene videre i rapporten vil vi i liten grad vektlegge små variasjoner i svargivingen mellom ulike grupper. I enkelte analyser presenteres kun fagområder med et høyt antall respondenter.

Les hele
saken her:

Martin Skjerne Dyvesveen,
rådgiver hos Multiconsult

Studium: Bygg, sivilingeniør
Avgangså: 2020

“

Jeg har gått på UiA, både bachelor og master. Da jeg skulle søke master viste det seg at UiA hadde fagene jeg ønsket å ta, og med bakgrunn i at jeg kjente foreleserne så var det en selvfølge at jeg ønsket å fortsette. Under studiet valgte jeg å spesialisere meg innen betongteknologi, og med god støtte fra UiA ble det valget nøkkelen til der jeg er i dag. Med engasjerte forelesere og veiledere ble det gøy å forske på laboratoriet. Det fikk meg til å søke på sommerjobber hos betongleverandører samt stille opp på betongkonferanser. Dette førte til at jeg tidlig fikk et nettverk som engasjerte meg til å bli med i styret for Yngres Betongnettverk (YBN) etter studiene. Der sitter jeg per dags dato som nasjonal leder. Alt dette kunne jeg ikke klart uten at UiA støttet og hjalp meg i mitt ønske om å spesialisere meg.

”

3 Oppsummering av hovedfunn

3.1 *Hva har skjedd siden sist?*

Når det gjelder de mest sentrale delene av undersøkelsen, er det høy grad av stabilitet sammenlignet med forrige kandidatundersøkelse. Kandidatene vurderer både studiested, studieby og studieprogram relativt likt som i 2019. Mobiliteten inn og ut av Agder er også forholdsvis lik. Det samme er arbeidsledighetsgraden, andelen som jobber heltid, hva slags stillingsnivå kandidatene har, og tidsbruken fra avsluttede studier og frem til man får jobb.

Vi observerer samtidig en negativ utvikling i andelen kandidater som opplever at de har relevant jobb. Også andelen som opplever at de får brukt fagkompetansen sin i nåværende stilling har falt tydelig. Denne tendensen gjør seg gjeldende på tvers av avlagt grad og fagområde.

I forbindelse med forrige kandidatundersøkelse ble det trukket frem enkelte forbedringsområder. Dette inkluderer økt fokus på bærekraft og fremtidens kompetansebehov, og at flere starter sin egen virksomhet. Vi observerer i begrenset grad endringer i kandidatenes svargiving på disse områdene, sammenlignet med 2019-undersøkelsen. Et interessant poeng hva gjelder fremtidens kompetansebehov er imidlertid at mange kandidater har interesse for å ta videre utdanning, selv når de er etablert på arbeidsmarkedet. Vi vil spesielt trekke frem at svært mange av de spurte vurderer mikrolæring, gjennom korte og fleksible kurs i regi av UiA, som aktuelt.

3.2 *Overordnet vurdering av UiA*

Tilfredshet med utdanningen

- 85 prosent av kandidatene vil anbefale UiA og studiebyen deres til andre
- 78 prosent er også tilfredse med utdanningen sin.
 - UiAs kandidater er fornøyde med sin utdanning. Sammenlignet med kandidater fra andre utdanningsinstitusjoner i Norge plasserer UiA seg på linje med det nasjonale gjennomsnittet.
- 73 prosent vil anbefale sitt studieprogram til andre, mens 68 prosent ville valgt den samme utdanningen igjen.
 - Sammenlignet med 2019-undersøkelsen er kandidatene litt mindre villige til å anbefale sitt studieprogram til andre, men flere svarer at de ville valgt den samme utdanningen igjen.

3.3 *Geografisk mobilitet*

Geografisk tilknytning

- 59 prosent av UiA-kandidatene bor eller arbeider nå i Agder, mens 51 prosent bodde i Agder før de begynte å studere ved UiA.
 - Fylket som sådan har altså en positiv netto tilvekst av kandidater.
 - Den positive tilveksten er primært konsentrert rundt Kristiansandsregionen.
- Ved siden av Agder er det først og fremst Oslo som skiller seg ut med en sterk positiv netto tilvekst, på 8,4 prosentpoeng.

- 85,5 prosent av kandidatene som bodde i Agder før de påbegynte studier ved UiA bor fortsatt i Agder.
 - Agder hadde altså hatt en netto negativ tilvekst hvis det ikke var for at mange kandidater fra andre deler av landet blir værende i Agder etter fullførte studier.
- De aller fleste kandidatene oppgir at de jobber på det stedet de ønsker.
 - Den geografiske mobiliteten vi observerer er med andre ord en villet prosess i de fleste tilfeller.
- Nesten halvparten av kandidatene som har flyttet fra Agder svarer at planen fra starten av var å studere i Agder, men flytte videre etter at studiene var ferdigstilt. En tredjedel av kandidatene svarer også at ønske om å bo nærmere sitt opprinnelige sosiale nettverk var en driver for å flytte fra Agder.
- Nesten halvparten av kandidatene som for tiden bor utenfor Agder (og som uttrykker at de ønsker, eller at det er aktuelt på sikt, å jobbe et annet sted) svarer at de helst ønsker å jobbe i Agder
 - Når analysene avgrenses til kandidater som bodde i Agder før de begynte studiene ved UiA, er tilsvarende tall 75 prosent

3.4 Kandidatenes situasjon på arbeidsmarkedet

Overordnet

- Samlet sett er 29 prosent av kandidatene mistilpasset i arbeidsmarkedet. Det betyr at de enten er arbeidsledige, jobber ufrivillig deltid, og/eller har en jobb som ikke oppleves relevant for dem.
 - Andelen kandidater som er mistilpasset, er noe høyere i 2022 (29 prosent) enn i 2019 (27 prosent), men lavere enn i 2016 (33 prosent).
 - Den viktigste kilden til mistilpasning er mangel på relevant jobb.
- Kandidater med mastergrad er sjeldnere mistilpasset i arbeidsmarkedet enn bachelorgradskandidatene.
- Mistilpasningsgraden varierer betydelig mellom ulike fagområder.
 - Eksempelvis ser vi at mens 50 prosent av kandidatene fra ESTETISK er mistilpasset, gjelder dette kun 20 prosent av kandidatene fra LÆRER og HELSEFAG.
- Både arbeidsledigheten og andelen som arbeider ufrivillig deltid er lavere i årets undersøkelse enn tidligere
 - 4 prosent av kandidatene er arbeidsledige.
 - Arbeidsledigheten faller med avgangsåret. Mens 5,5 prosent av kandidatene som avsluttet sine studier i 2022 er arbeidsledige, gjelder dette kun 1,1 prosent av kandidatene som avsluttet sine studier i 2009.
 - 7 prosent av kandidatene arbeider ufrivillig deltid.

Hovedbeskjeftigelse

- 70 prosent av kandidatene er for tiden i arbeid, i tillegg kombinerer ytterligere 7 prosent jobb og studier.
- 15 prosent har fortsatt med studier.
 - Det er langt vanligere for bachelorgradskandidatene å fortsette med studier. Kun 2 prosent av mastergradskandidatene var student på spørretidspunktet.
- Blant kandidatene som kun arbeider er 75 prosent fast ansatt, mens 25 prosent er midlertidig ansatt.

- Midlertidighetsgraden er noe lavere enn i 2019, men dette skyldes nok primært at muligheten til å svare at man kombinerer jobb og studier er ny for årets undersøkelse.
- 4 prosent av kandidatene er jobbsøkere.
 - Arbeidsledigheten blant UiA-kandidater er noe høyere enn for aldersgruppen 25-39 år i Norge som helhet, men dette skyldes primært arbeidsledighetsgraden blant de nylig uteksaminerte kandidatene.
 - Ett år etter uteksaminering er arbeidsledigheten blant kandidatene på samme nivå som i arbeidsstyrken.
 - Fire år etter uteksaminering er arbeidsledigheten blant UiA sine kandidater klart lavere enn i befolkningen generelt.

Stillingsandel

- 77 prosent av kandidatene som er i arbeid er ansatt på heltid i én stilling, mens ytterligere 4 prosent er ansatt på heltid til sammen, fordelt på flere stillinger.
- 18 prosent av kandidatene jobber deltid, men kun 40 prosent av de deltidsarbeidende ønsker seg en høyere stillingsandel.
- 7 prosent av kandidatene arbeider ufrivillig deltid.
 - Andelen UiA-kandidater som arbeider ufrivillig deltid har falt med 4 prosentpoeng siden forrige kandidatundersøkelse.

Stillingsnivå

- 9 prosent av kandidatene er avdelings- eller mellomleder med personalansvar.
- Samme andel har prosjekt- eller teamlederansvar, men uten personalansvar.
- 2 prosent av kandidatene definerer seg selv som toppleder.
- De aller fleste kandidatene (78 prosent) er ordinære ansatte.
- Andelen kandidater med en form for lederansvar stiger med arbeidserfaring / tid etter avlagt grad.
 - Blant kandidatene som ble uteksaminert i perioden 2009-2013 har rundt 35 prosent av kandidatene en stilling som innebærer lederansvar (med eller uten personalansvar).

Bruttolønn

- Kandidatenes gjennomsnittlige brutto årslønn, inkludert overtid og bonus, er 531 000 kroner.
 - Til sammenligning var medianlønn i Norge 549 960 kroner i 2021, og 570 960 kroner blant heltidsansatte.
 - Kandidatenes snittlønn øker med arbeidserfaringen de har. Kandidater uteksaminert i 2019 tjener om lag 65 000 kroner mer i året enn dem som ble uteksaminert i 2022.

Sektor

- Halvparten av kandidatene jobber i offentlig sektor. Det klare flertallet av disse jobber i kommunal sektor. 43 prosent arbeider i privat sektor.
- Kandidatenes sektortilknytning varierer tydelig med fagbakgrunn.
 - 91 prosent av kandidatene fra HELSEFAG arbeider i det offentlige, mot kun 14 prosent av kandidatene fra ØKADM.

Tid og antall søknader

- Halvparten av kandidatene fikk sin første jobb før fullført utdanning. Ytterligere 27 prosent fikk jobb i løpet av de første tre månedene etter fullført utdanning, mens 23 prosent brukte lengre tid (eller har ikke fått jobb etter avsluttet utdanning).
 - Sammenlignet med et utvalg andre universiteter, merker vi oss at andelen kandidater med jobb før fullførte studier er klart høyere ved NTNU spesielt.
- Kandidater med mastergrad får i større grad jobb før de har fullført utdanningen sin, spesielt sammenlignet med bachelorgradskandidatene.
- Kandidater med bakgrunn fra HELSEFAG skiller seg ut ved at 62 prosent fikk jobb før fullført grad, og i snitt sikrer de seg jobb én måned etter endt utdanning.

Anskaffelse av jobb

- 58 prosent av kandidatene fikk sin første jobb etter å ha søkt på en utlyst stilling.
- 15 prosent ble anbefalt til arbeidsgiveren av noen i sitt personlige nettverk, 13 prosent gjennom direkte kontakt med arbeidsgiver, 11 prosent fortsatte hos en arbeidsgiver de hadde jobbet deltid for under studiene, mens 9 prosent ble tilbudt stilling hos en arbeidsgiver de hadde studierelatert arbeidslivskontakt med under utdanningen.

Jobbskifte

- 38 prosent av kandidatene har byttet stilling etter endt utdanning. De som har byttet stilling, har i all hovedsak byttet én gang.
- Andelen som har byttet stilling er høyest for kandidater fra HISTORIE og lavest for kandidater fra JUS.

Kontakt og samarbeid med arbeidslivet under studiene

- Halvparten av kandidatene opplevde å få god informasjon om studiets arbeidslivsrelevans, men kun 3 av 10 oppgir at de fikk innføring i hvordan deres kompetanse skulle formidles til arbeidsgiver
 - Kandidatenes vurderinger på sistnevnte spørsmål er sammenlignbar med aktive studenters vurdering i Studiebarometeret fra 2021
- Nesten 8 av 10 oppgir at de har hatt en eller annen form for studierelatert kontakt med arbeidslivet under studiene
- Obligatorisk praksis er den vanligste kontaktformen, etterfulgt av samarbeid med virksomhet om bacheloroppgave.
- Til sammen har 41 prosent av kandidatene hatt oppgavesamarbeid på bachelor- og/eller masteroppgaven i løpet av studietiden
 - Sammenlignet med tidligere kandidatundersøkelser har omfanget av oppgavesamarbeid har aldri vært så høyt ved UiA. Det er også høyt sammenlignet med andre utdanningsinstitusjoner.
 - Kandidatene som ikke hadde oppgavesamarbeid, ble spurt om årsaken til det. Svarene varierer noe mellom bachelor- og masternivå, men 44 prosent svarer at de ikke kjente til muligheten om oppgavesamarbeid på bacheloroppgaven, og 24 prosent svarte det samme med tanke på masteroppgaven

- Merk: På enkelte studieprogram er det ikke mulig med oppgavesamarbeid, og det kan være en delvis forklaring på andelen som ikke kjente til muligheten.
- 12 prosent av kandidatene gjennomførte valgfri faglig praksis.
 - Dette er mer enn en fordobling av andelen sammenlignet med kandidatundersøkelsene i 2016 og 2019
 - Hele 9 av 10 som hadde valgfri praksis opplever erfaringen som nyttig for videre karriere.
 - Kandidatene som *ikke* hadde valgfri praksis, ble spurt om årsakene til at de ikke hadde valgfri praksis som en del av studiene sine. Rett over en tredjedel svarer at de ikke visste om muligheten.

Andre aktiviteter under studiene

- 79 prosent av UiA-kandidatene har hatt en eller annen form for lønnet deltidsarbeid under studiene.
 - 45 prosent har hatt lønnet deltidsarbeid med relevans for studiene.
 - 51 prosent har hatt andre former for lønnet deltidsarbeid.
- Kandidatene med relevant lønnet deltidsarbeid vurderer dette som svært nyttig for videre karriere.
- Relativt få kandidater har jobbet med egen eller andres gründervirksomhet under studiene (5 prosent) eller deltatt på internasjonal utveksling (8 prosent).
 - De som har gjennomført disse aktivitetene, opplever imidlertid nytteverdien som svært høy.
 - Det er en tydelig sammenheng mellom deltakelse i disse aktivitetene, og i hvilken grad kandidatene opplever å ha fått hhv. kompetanse til å utvikle egen virksomhet, og internasjonale perspektiver gjennom studiene.
- Samlet sett er aktivitetsnivået hos UiA-kandidatene høyt. Kun 16 prosent svarte at de ikke hatt gjennomført noen av aktivitetene de ble bedt om å ta stilling til.

Forventning om framtidig jobb

- 60 prosent av kandidatene mener de har fått jobbmuligheter som svarer til forventningene de hadde under utdanningen. 16 prosent mener at det ikke er tilfelle.
 - Årets resultat er på linje med resultatene fra 2019-undersøkelsen, som igjen var bedre enn i 2016.
 - UiA scorer lavere på dette spørsmålet enn når det blir stilt kandidater ved andre universitet. Best resultat finner vi hos NTNU, hvor 75 prosent mener at utdanningen har gitt jobbmuligheter som svarer til forventningene.

3.5 Utdanningens relevans

Relevans

- 76 prosent av kandidatene opplever at utdanningen deres er relevant eller svært relevant i nåværende stilling.
 - Dette er lavere enn i 2019, da 87 prosent svarte det samme.
 - Andelen som svarer at sammenhengen er «svært relevant» har falt med 17 prosentpoeng siden 2019.

- Sammenlignet med andre utdanningsinstitusjoner, er det kun UiO som har en lavere andel kandidater som opplever at utdanningen er relevant for nåværende stilling.
- På dette spørsmålet er det tydelige skiller mellom de ulike fagområdene. Mens rundt 90 prosent av kandidatene fra HELSEFAG og PEDFAG har relevant jobb, gjelder dette under 60 prosent av kandidatene fra HISTORIE, IDRETT og SPRÅK.
- 62 prosent mener at arbeidsoppgavene i stor grad krever fagkompetansen kandidatene har tilegnet seg gjennom sin utdanning.
 - Dette er 10 prosentpoeng lavere enn i 2019.
- 74 prosent mener arbeidsoppgavene krever den generelle kompetansen kandidatene har tilegnet seg gjennom sin utdanning.
 - Dette er omtrent på linje med svarene fra sist kandidatundersøkelse.
- 63 prosent av kandidatene mener at deres utdanning er etterspurt på arbeidsmarkedet. Dette er noe høyere enn i 2019.
 - På dette spørsmålet varierer svargivingen stort mellom de ulike fagområdene. Mens 83 prosent av kandidatene fra JUS opplever utdanningen som etterspurt, gjelder dette kun 14 prosent av kandidatene fra HISTORIE.
- Samlet sett opplever altså kandidatene både at de i mindre grad har relevant arbeid, og at fagkompetansen deres i mindre grad kreves for å løse arbeidsoppgavene de har, enn hva tilfelle har vært tidligere.

3.6 Kompetanser for fremtidens arbeidsliv

Omstillingskompetanse

- 32 prosent av kandidatene mener studiene har gitt dem kunnskap om bærekraft, mens 69 prosent svarer at studiene har gitt dem evne til etisk refleksjon.
 - For begge disse kompetansemålene svarer kandidatene noe mer positivt enn i 2019-undersøkelsen.
- En klar majoritet (65 prosent) av kandidatene mener også at studiene har gitt dem evne til tverrfaglig samarbeid.
 - Færre mener at studiene har gitt dem evnene til å være en pådriver for nyskaping og innovasjon (38 prosent) eller internasjonal forståelse (41 prosent).
 - Relativt få mener studiene har gitt dem kompetanse til å utvikle egen virksomhet (16 prosent).

Behov i arbeidslivet og kvalifikasjoner

- Når kandidatene blir spurt om hvilke kompetanser de mener utdanningen burde vektlagt mer eller mindre er det mange kompetansetyper som blir trukket frem i omtrent like stor grad.
 - Samarbeid, kritisk tenkning, kommunikasjon, kreativ tenkning, sosiale ferdigheter og teknologiferdigheter trekkes alle frem av mellom 40 og 50 prosent av de spurte.
 - Vi merker oss at samarbeid er kompetansen som trekkes frem av flest kandidater. Samarbeid ble i langt mindre grad trukket frem av kandidatene i 2019-undersøkelsen, men dette kan skyldes en endring i spørsmålsutformingen.

3.7 Kandidatenes karriereutvikling og behov for livslang læring

Kandidatene som avsluttet sin utdanning i perioden 2009 til vår 2019 ble stilt en rekke spørsmål om eventuell videre utdanning de har tatt etter uteksaminering fra UiA. De ble også stilt spørsmål om karriereutvikling, og videre kompetansehevingstiltak.

Opplevd kompetanse

- Den klare majoriteten av kandidatene opplever at de i ganske eller svært stor grad har kompetansen som må til for å utføre sine arbeidsoppgaver på en god måte.
 - Dette gjelder på tvers av gradsnivå, fagområde og avgangsrår.

Gjennomført videre utdanning

- 56 prosent av kandidatene tar eller har tatt annen formell utdanning etter fullført grad ved UiA – og ytterligere 29 prosent mener at det er aktuelt på sikt.
 - Av dem som tar eller har tatt annen formell utdanning, har 38 prosent vært tilknyttet UiA, mens 62 prosent tar/har tatt utdanningen ved en annen institusjon.
 - Det vanligste er å ta utdanning på mastergradsnivå (38 prosent), men det er også en god del kandidater på videreutdanning (26 prosent), enkeltemner (25 prosent) og årsstudium (18 prosent).
 - Det er spesielt kandidater fra HELSEFAG og LÆRER som tar videreutdanning.
 - Det er spesielt bachelorkandidater som tar utdanning på mastergradsnivå.
 - Hva slags type videre utdanningen man har tatt, er i stor grad bestemt av antallet år siden uteksaminering. De første årene etter uteksaminering, er det i all hovedsak mastergrad som er den vanligste formen for øvrig utdanning. Over tid blir dette mindre vanlig, og suppleres av enkeltemner/årsstudium, samt etter- og videreutdanning (EVU).
 - 90 prosent av kandidatene som har tatt mer utdanning utover grunnutdanning, opplever dette som nyttig for videre karriere og arbeidsliv.

Kompetansebehov framover og tilrettelegging for livslang læring

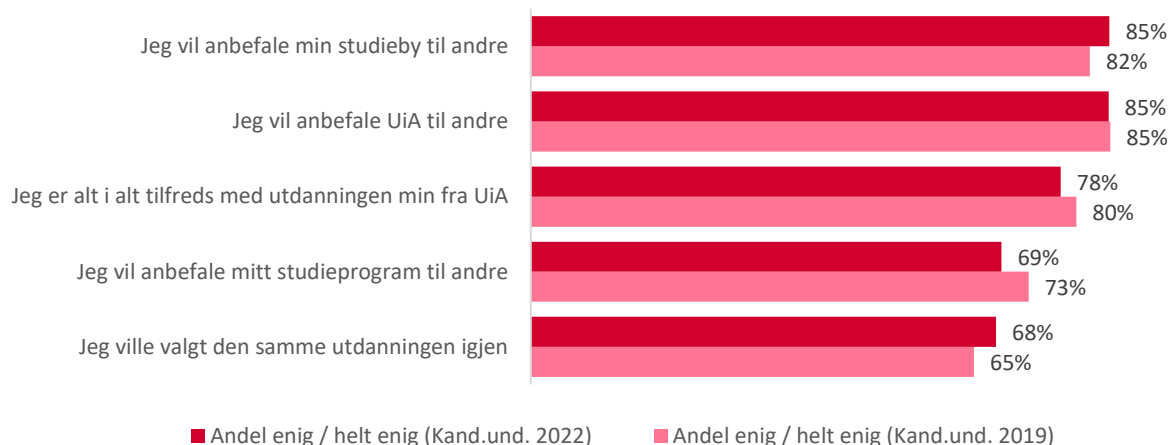
- Kompetansetiltak i arbeidsgivers regi oppleves som det mest relevante kompetansehevingstiltaket av UiA-kandidatene.
 - Mange trekker også frem lesing av faglitteratur, eller deltakelse på faglige arrangement som relevante tiltak.
- Det er samtidig en ganske tydelig interesse for fleksible studietilbud – hele 43 prosent av de spurte ser for seg å videreutvikle kompetansen sin på denne måten.
- De viktigste tilretteleggingstiltakene for at kandidater skal kunne ta mer utdanning er at de slipper å betale selv, og at studiet kan tas i et tempo som passer dem.
- Et tydelig funn er at kandidatene ønsker at videre utdanning fører frem til formalkompetanse.
- Kandidatene vil ha fleksibilitet i gjennomføringen av undervisningen, men gjerne på en slik måte at nettbasert undervisning og fysiske samlinger kan kombineres.
 - Et mindretall ønsker seg rene nettstudier (31 prosent) eller kun fysisk undervisning på universitetet (15 prosent).

- Kandidatene uttrykker stor interesse for mikrolæring gjennom korte fleksible kurs – 83 prosent mener at det er aktuelt å vurdere slike kurs i regi av UiA.

4 Overordnet vurdering av UiA

Kandidatene ble stilt spørsmål om deres vurdering av UiA generelt sett, utdanningen de har tatt og studiebyen.

Figur 4.1 Vurdering av UiA, utdanning og studiebyen (n≤3001)

De aller fleste kandidater vil anbefale UiA og studiebyen sin til andre (85 prosent).

De fleste kandidatene er også (alt i alt) tilfredse med utdanningen sin (78 prosent). Dette er en marginal nedgang sammenlignet med forrige undersøkelse. Sammenlignet med andre høyere utdanningsinstitusjoner i Norge, er UiA-kandidatene gjennomsnittlig fornøyd med utdanningen sin.

Nesten 70 prosent av kandidatene vil anbefale sitt studieprogram til andre, og omtrent samme andel svarer at de ville valgt den samme utdanningen igjen. På disse to spørsmålene er det en viss variasjon mellom ulike kandidat-grupper, og vi presenterer derfor en mer detaljert nedbrytning av spørsmålene i tabell 4.1.

Tabell 4.1 Vurdering av studieprogram, med nedbrytninger

	Jeg vil anbefale mitt studieprogram til andre	Jeg ville valgt den samme utdanningen igjen
Total (n=2951/2883)	69 %	68 %
Grad		
Bachelor (n=1729/1695)	67 %	66 %
Master (n=1128/1097)	71 %	71 %
PPU (n=94/91)	81 %	78 %
Fagområde		
ESTETISK (n=82/80)	56 %	69 %
HELSEFAG (n=505/496)	75 %	70 %
HISTORIE (n=83/82)	66 %	70 %
IDRETT (n=33/32)	85 %	75 %
INFOTEKN (n=218/216)	73 %	69 %
JUS (n=54/52)	76 %	90 %
LÆRER (n=496/471)	66 %	66 %
MEDIEFAG (n=85/82)	65 %	59 %
PEDFAG (n=91/91)	62 %	58 %
REALFAG (n=85/80)	59 %	65 %
SAMFUNN (n=391/387)	65 %	63 %
SPRÅK (n=60/61)	53 %	54 %
TEKNO (n=340/333)	75 %	78 %
ØKADM (n=423/416)	70 %	68 %

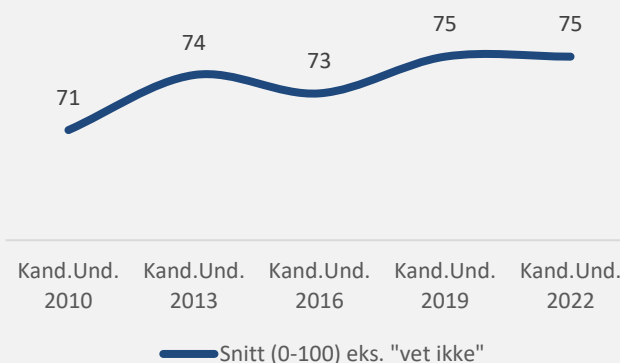
Rundt 80 prosent av PPU-kandidatene vil anbefale sitt studieprogram til andre, og svarer at de ville valgt den samme utdanningen på nytt. Masterkandidatene vurderer studieprogrammet noe mer positivt enn bachelorkandidatene. Forholdet mellom kandidatene på disse tre gradsnivåene er omtrent som i forrige kandidatundersøkelse.

Blant fagområdene er det IDRETT, JUS, HELSEFAG og TEKNO som i størst grad vil anbefale sitt studieprogram til andre, og **9 av 10 kandidater fra JUS svarer at de ville valgt den samme utdanningen igjen**. Kandidater fra SPRÅK, ESTETISK og REALFAG er gruppene som vurderer studieprogrammet lavest på dette spørsmålet.

For noen fagområder er det visse forskjeller i andelen som vil anbefale sitt studieprogram til andre, og andelen som ville valgt den samme utdanningen igjen. Vi ser for eksempel at både kandidater fra ESTETISK og JUS er tydeligere i sin overbevisning om utdanningen de har valgt å ta, enn studieprogrammet de har tatt. I noen tilfeller er tendensen omvendt. Kandidater fra IDRETT er tydelige på at de vil anbefale sitt studieprogram til andre, men er ikke like sikre på at de ville valgt den samme utdanningen på nytt.

Utvikling: Tilfredshet med utdanning

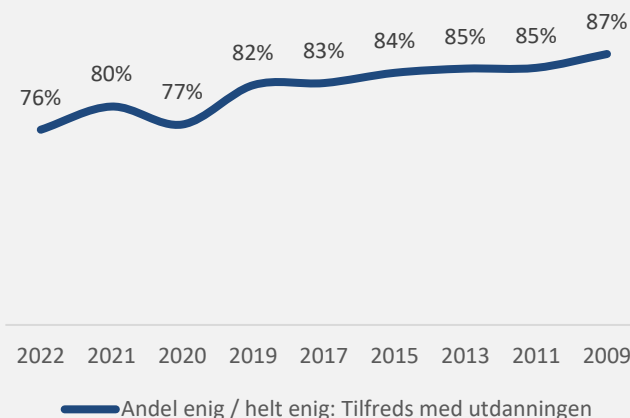
Figur 4.2 Tilfredshet med utdanningen: historisk utvikling

Sammenlignet med tidligere kandidatundersøkelser finner vi at vurderingene har holdt seg ganske stabile over tid, men med en gradvis forbedring fra 2010 og frem til i dag.

Målt som et snitt fra 0-100, observerer vi ingen endring siden forrige kandidatundersøkelse i 2019.

Figur 4.3 Tilfredshet med utdanningen, fordeling etter avgangsår

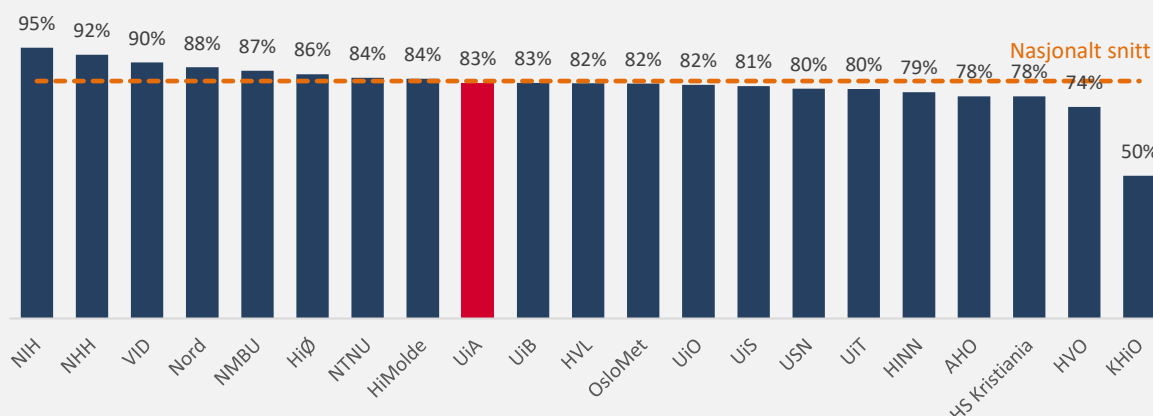
Figuren til venstre viser at andelen som er tilfreds med utdanningen de tok ved UiA er høyere desto lengre tid det er siden kandidatene fullførte utdanningen.

Trenden fremstår som forholdsvis lineær, med unntak av en marginal nedgang i «unntaksåret» 2020.

Den økte tilfredsheten over tid kan ha sammenheng med at kandidatene etter hvert får seg en studierelevant jobb, og dermed i økende grad drar nytte av utdanningen de har tatt.

Sammenligning: Tilfredshet med utdanning

Figur 4.4 Tilfredshet med utdanning: universiteter og høyskoler sammenlignet⁶

I den nasjonale kandidatundersøkelsen gjennomført av NIFU for 2021 kan vi sammenligne vurderinger av tilfredshet på tvers av landets universiteter og høyskoler. Undersøkelsen gjennomføres omtrent et halvt år etter at kandidatene har fullført sin utdanning. Figuren over viser den samlede andelen som har svart at de er «litt» eller «svært fornøyd» med utdanningen de har tatt, fordelt på utdanningsinstitusjon. Tallene viser at UiA plasserer seg på linje med det nasjonale snittet når det gjelder tilfredshet.

⁶ NIFUs kandidatundersøkelse 2021 (nyeste tall, ikke publisert i rapportform). Hentet 19.12.22 fra <https://www.nifu.no/informasjon-til-laererstedene/>

Les hele
saken her:

Pernille Klock Rist-Christensen,
rådgiver i Utdanningsforbundet

Studium: Lektorutdanning for trinn 8-13
Avgangsår: 2020

“

Samholdet, lærerne, praksisen og valgmulighetene. Alle lektorstudentene kjenner hverandre godt, så det er veldig godt samhold. Foreleserne jeg har hatt, har vært veldig bra, og jeg er veldig fornøyd med valgfagene vi kan velge. Praksis to uker hvert semester – og at vi får praksis både på ungdomsskolen og videregående – gjør at vi får testet ut hva som passer best, og om man passer i læreryrket. Det har vært kjempegøy, og spesielt i høst da jeg hadde praksis på videregående. Det var morsomt å føle på det. Det er et veldig gøy studium, rett og slett. Jeg er glad jeg valgte både studiet og UiA.

Jeg trives veldig godt med at UiA ikke er så altfor stort, og at det meste er samlet på ett sted. Jeg ser kjente fjes hver dag, og de ansatte i kantina kjenner meg igjen. Jeg har også opplevd at vi studenter blir hørt. Vi har blant annet blitt bedt om å gi tilbakemeldinger på hva som kan forbedres i lektorutdanningen. Det vi tok opp i fjor, har blitt endret til i år, så vi føler vi har litt å si.

”

5 Geografisk mobilitet blant UiA-kandidater

I dette kapittelet vil vi se nærmere på den geografiske mobiliteten til UiA-kandidatene. Spørreundersøkelsen har en rekke spørsmål knyttet til mobilitet. Vi kartlegger blant annet hvor kandidatene hadde sitt hjemsted før de begynte studiene ved UiA, hvor de bor eller arbeider nå, om de jobber på det geografiske stedet de ønsker og hva de viktigste årsakene til arbeidsmobilitet ut av Agder er. Avslutningsvis i kapittelet trekker vi disse funnene inn i en overordnet diskusjon rundt bo- og arbeidsstedsattraktivitet.

Det er verdt å merke seg at disse analysene kun baserer seg på mobiliteten til UiA-kandidatene. Det vil i tillegg også være mobilitet inn i Agder av kandidater fra andre utdanningsinstitusjoner. Analysene som presenteres gir dermed ikke et komplett bilde på tilveksten av høykompetent arbeidskraft til fylket.

5.1 Tilvekst og overordnet mobilitet

Tabell 5.1 Hjemsted før studiene og arbeid-/bosted i dag⁷

Fylke/region	Alle kandidater			Tilvekst	Kandidater i jobb	
	Hjemsted før UiA	Arbeidssted/Bosted			Tilvekst	
Agder (n=1546/1804)	50,9 %	59,4 %		17 %		14 %
Østre Agder (n=398/427)	13,1 %	14,1 %		7 %		1 %
Setesdal (n=44/30)	1,4 %	1,0 %	-32 %		-18 %	
Lister (n=120/90)	4,0 %	3,0 %	-25 %		-22 %	
Kristiansandsregionen (n=863/1173)	28,4 %	38,6 %		36 %		32 %
Oslo (n=124/380)	4,1 %	12,5 %		206 %		222 %
Øvrige fylker (n=1345/821)	44,3 %	27,0 %	-39 %		-37 %	
Utlandet (n=22/32)	0,7 %	1,1 %		45 %		-33 %

Tabell 5.1 viser kandidatens geografiske tilknytning – både hvor de bodde før studiene og hvor de bor eller arbeider etter at de fullførte utdanningen ved UiA. Analysen inkluderer svar fra alle kandidatene, uansett arbeidslivssituasjon.⁸ Tilsvarende analyser i 2019 var avgrenset til kandidater som var i jobb på spørretidspunktet. Vi inkluderer derfor tilveksttall i prosent for alle kandidater, uavhengig av status på arbeidsmarkedet, samt tilveksttall avgrenset til dem som for tiden er i jobb (innfelt på høyre side av tabellen).⁹ Merk at når vi viser til «n=», er tallet før skråtegnet antallet med hjemsted før studier ved UiA, mens tallet etter skråtegnet referer til antallet som bor/jobber på geografisk sted nå.

Agder fylke som helhet opplever positiv tilvekst, men vi ser at det særlig er Kristiansandsregionen som tiltrekker seg kandidater. Regionen Østre Agder opplever også positiv tilvekst, mens de noe mindre regionene Setesdal og Lister opplever negativ tilvekst.

⁷ Basert på spørsmålene q057 og q007. Østre Agder: Grimstad, Arendal, Froland, Åmli, Vegårshei, Gjerstad, Tvedestrand, Risør. Setesdal: Evje og Hornnes, Bygland, Valle, Bykle, Åseral. Lister: Lyngdal, Farsund, Flekkefjord, Kvinesdal, Hægebostad, Sirdal. Kristiansandsregionen: Kristiansand, Lindesnes, Lillesand, Vennesla, Iveland, Birkenes. En restkategori hvor vi mangler opplysninger om kommune/region er inkludert i utregningene, men utelatt fra tabellen (n=121/84). I denne og påfølgende geografi-analyser ekskluderer vi kandidater med ufullstendig svargivning.

⁸ Kandidater som ved undersøkelsestidspunktet ikke var i arbeid ble spurt om hvor de «bor», mens kandidater i arbeid ble spurt om hvor de «jobber».

⁹ Hele tabellen, kun for kandidater som er i jobb, er lagt inn som et vedlegg i slutten av rapporten.

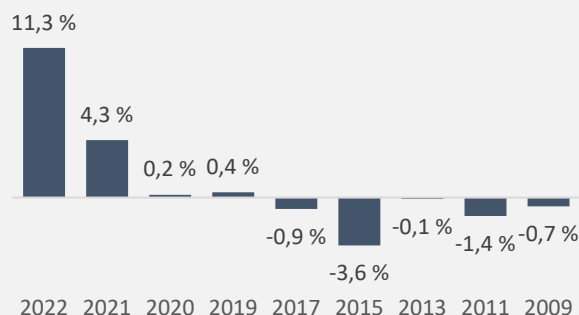
Etter kommunereformen i 2020 regnes «nye» Lindesnes kommune¹⁰ som en del av Kristiansandregionen. Ser vi utelukkende på Lindesnes finner vi at 82 kandidater hadde hjemsted her før studiene og 66 har det etter studiene. Tar vi kun med kandidater som nå er i jobb, blir tallene 63 kandidater før og 56 kandidater etter studiene. Med utgangspunkt i sistnevnte tall gir det en negativ tilvekst tilsvarende -11 prosent. Vi konstaterer dermed en nedgang for Lindesnes, men understreker at dette omfatter forholdsvis få kandidater.

Oslo har den desidert høyeste veksten i relative termer. Øvrige fylker opplever en samlet negativ tilvekst. Vestfold og Telemark, Viken og Rogaland opplever det største nettotapet.

Sammenlignet med tidligere kandidatundersøkelser, er tilveksten til Agder høyere i 2022. I undersøkelsene fra 2013, 2016 og 2019, var netto tilvekst hhv. 6, 9 og 8 prosent (gjelder kandidater i jobb). I 2022 er tilveksten 17 eller 14 prosent, avhengig av om man ser på alle kandidater eller kun dem som for tiden er i jobb (eller kombinerer jobb og studier). Deler av forklaringen på økt tilvekst, ligger trolig i at årets undersøkelse, sammenlignet med tidligere års undersøkelser, oppnådde en langt høyere svarprosent hos kandidater som er nylig uteksaminert. Som vi ser under er det nettopp denne gruppen, de nylig uteksaminerte, som i størst grad har forblitt i Agder.

Utvikling: Geografisk mobilitet til Agder over tid

Figur 5.1 Tilvekst av UiA-kandidater til Agder fylke etter avgangår, prosentpoeng

I figur 5.1 trekker vi inn data fra tilleggsundersøkelsen og bryter mobilitetsmønsteret inn og ut av Agder ned på avgangår. Endringen per år gjengis i prosentpoeng.

Resultatene viser at kandidatene som nylig er ferdigutdannet bidrar med positiv tilvekst for Agder. For kandidater som gikk ut tidligere enn 2019 er tilveksten til fylket flat eller svakt negativ.

En fjerdedel av kandidatene med avgangår i 2022 har fortsatt med videre utdanning, gjerne tilknyttet UiA. De nyutdannede som ikke studerer videre (og ikke allerede har funnet en jobb) er gjerne aktive jobbsøkere, og vi antar flere forblir på sitt bosted i Agder frem til de har funnet en ønsket jobb, enten i Agder eller et annet sted i landet. Dette indikerer at man over tid kan forvente at en god del av de nylig uteksaminerte kandidatene vil flytte ut av Agder, slik som tilfellet er for de øvrige avgangsårene i figuren.

¹⁰ Opprettet 1. januar 2020. Består av de tidligere kommunene Lindesnes, Mandal og Marnardal.

Tabell 5.2 Hjemsted før studiene og arbeid-/bosted i dag, etter fagområde¹¹

	Kristiansandregionen	Agder, øvrig	Oslo	Annet sted
Hjemsted før UiA				
Totalt (n=3037)	 28 %	 22 %	 4 %	 45 %
HELSEFAG (n=519)	 29 %	 32 %	 2 %	 37 %
INFOTEKN (n=223)	 27 %	 18 %	 6 %	 48 %
LÆRER (n=510)	 32 %	 27 %	 3 %	 38 %
SAMFUNN (n=402)	 29 %	 21 %	 5 %	 45 %
TEKNO (n=351)	 20 %	 23 %	 6 %	 51 %
ØKADM (n=432)	 28 %	 16 %	 4 %	 51 %
Arbeidssted/Bosted				
Totalt (n=3037)	 39 %	 21 %	 13 %	 28 %
HELSEFAG (n=519)	 39 %	 28 %	 8 %	 25 %
INFOTEKN (n=223)	 32 %	 19 %	 26 %	 22 %
LÆRER (n=510)	 45 %	 24 %	 6 %	 25 %
SAMFUNN (n=402)	 39 %	 17 %	 11 %	 33 %
TEKNO (n=351)	 19 %	 32 %	 14 %	 34 %
ØKADM (n=432)	 39 %	 15 %	 20 %	 26 %
Tilvekst				
Totalt (n=3037)	 36 %	 -8 %	 206 %	 -38 %
HELSEFAG (n=519)	 34 %	 -12 %	 242 %	 -31 %
INFOTEKN (n=223)	 16 %	 5 %	 354 %	 -54 %
LÆRER (n=510)	 41 %	 -14 %	 154 %	 -35 %
SAMFUNN (n=402)	 36 %	 -22 %	 115 %	 -26 %
TEKNO (n=351)	 -4 %	 43 %	 133 %	 -33 %
ØKADM (n=432)	 38 %	 -7 %	 406 %	 -50 %

I tabell 5.2 har vi aggregert opp geografi-inndelingen og brutt tallene ned på de største fagområdene. Tabellen leses på følgende måte: I øverste del av tabellen vises hjemsted før studiene. Vi ser for eksempel at 29 prosent av kandidatene på HELSEFAG bodde i Kristiansandsregionen før de begynte å studere, 32 prosent bodde i Agder for øvrig, osv. Den midtre delen av tabellen viser hvor kandidatene bor/jobber nå. Vi ser da at 39 prosent av kandidatene fra HELSEFAG bor/jobber i Kristiansandsregionen, 28 prosent bor/jobber i Agder for øvrig, osv. Helt nederst ser vi tilveksten til kandidatene fra de ulike fagområdene. Ettersom 29 prosent av HELSEFAG-kandidatene bodde i Kristiansandsregionen før de begynte å studere, mens 39 prosent bor eller jobber der nå, har Kristiansandsregionen hatt en positiv tilvekst på 34 prosent. Agder for øvrig har på sin side hatt en negativ tilvekst, siden en større andel bodde i andre deler av Agder før de begynte å studere, enn hva tilfellet er nå. Samme logikk gjelder for de øvrige fagområdene.

Det overordnede funnet er at kandidatene i all hovedsak følger det generelle mønsteret vi observerte tidligere. Det vil si tydelig positiv tilvekst for Kristiansandsregionen og Oslo, delvis tilvekst for Agder for øvrig, og negativ tilvekst for andre deler av landet (samt utlandet).

¹¹ Viser kun nedbrytning for de største fagområdene (minst 100 kandidater).

Kandidater fra fagområdet TEKNO markerer seg ved at de i større grad enn kandidater fra andre fagområder bosetter seg i andre deler av Agder enn Kristiansandregionen. Agder som helhet opplever positiv tilvekst på 21 prosent, når vi ser på alle TEKNO-kandidater under ett. Ser vi kun på TEKNO-kandidater som for tiden er *i jobb*, reduseres tilveksten til 0 prosent. Forklaringen er at den positive tilveksten skyldes kandidater som fortsetter å studere i Agder. I 2019 var likevel tilveksten for Agder, blant *arbeidende* TEKNO-kandidater, negativ, med -7 prosent, mot 0 prosent i årets undersøkelse. Utviklingen siden 2019 er dermed positiv for denne gruppen kandidater.

Samtlige (større) fagområder gir positiv tilvekst til hovedstaden, men kandidater fra ØKADM og INFOTEKN bidrar med størst prosentvis tilvekst.

5.2 Valg av bo- og arbeidssted

Tabell 5.3 «Jobber du på det geografiske stedet du ønsker?» (q072)

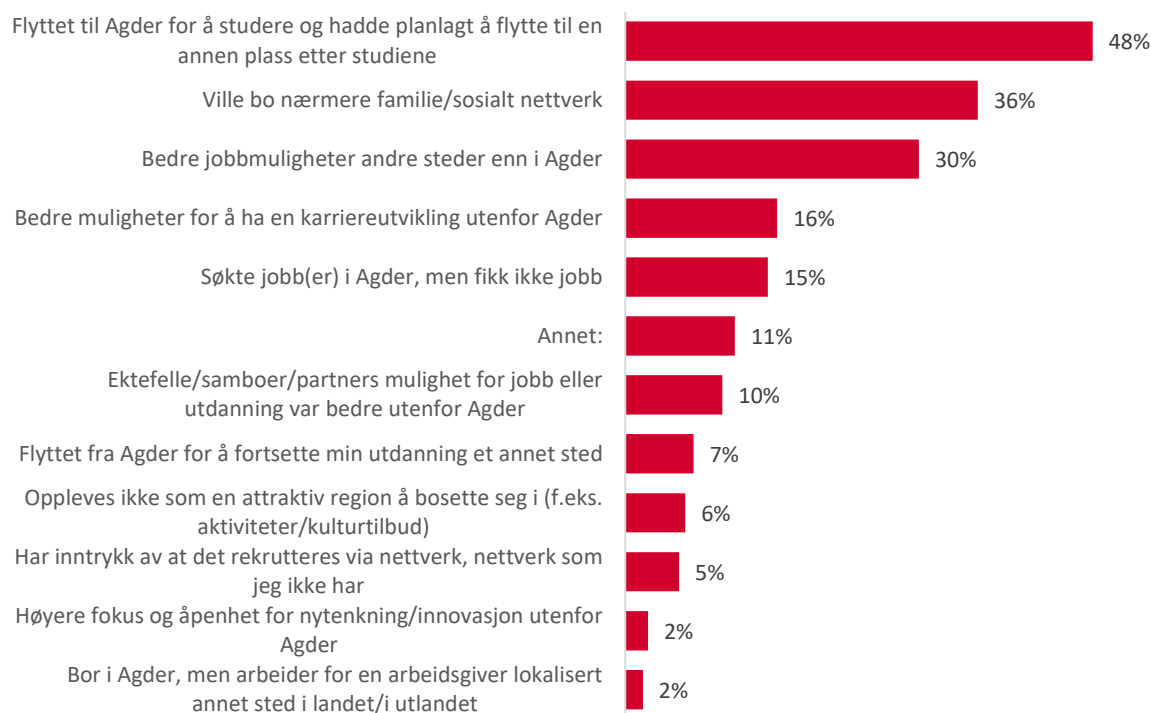
	Ja, det er her jeg ønsker å jobbe	Ja, men kan være aktuelt å flytte på sikt	Nei, ønsker å jobbe annet sted	Har liten betydning hvor jeg jobber geografisk	Usikker / vet ikke
Total (n=2390)	58 %	27 %	7 %	6 %	2 %
Grad					
Master (n=1072)	60 %	26 %	7 %	6 %	2 %
Bachelor (n=1237)	55 %	29 %	7 %	6 %	2 %
PPU (n=81)	62 %	21 %	9 %	5 %	4 %
Fagområde					
ESTETISK (n=62)	29 %	37 %	15 %	16 %	3 %
HELSEFAG (n=476)	66 %	25 %	3 %	4 %	1 %
HISTORIE (n=49)	47 %	20 %	16 %	12 %	4 %
IDRETT (n=20)	65 %	30 %	5 %	0 %	0 %
INFOTEKN (n=175)	51 %	31 %	6 %	8 %	3 %
JUS (n=26)	54 %	23 %	19 %	4 %	0 %
LÆRER (n=461)	59 %	28 %	5 %	5 %	3 %
MEDIEFAG (n=65)	55 %	34 %	5 %	3 %	3 %
PEDFAG (n=85)	59 %	25 %	8 %	5 %	4 %
REALFAG (n=48)	52 %	27 %	10 %	6 %	4 %
SAMFUNN (n=294)	60 %	25 %	10 %	4 %	2 %
SPRÅK (n=40)	43 %	33 %	5 %	13 %	8 %
TEKNO (n=258)	49 %	29 %	9 %	10 %	3 %
ØKADM (n=327)	61 %	25 %	7 %	6 %	1 %

58 prosent av UiA-kandidatene jobber på det geografiske stedet de ønsker, og ytterligere 27 prosent jobber der de ønsker – men åpner for å flytte på sikt. Kun 7 prosent av de spurte har et tydelig ønske om å jobbe et annet sted enn der de jobber nå.

Uavhengig av grad eller fagområde, er det i alle tilfeller en majoritet av de spurte som er komfortable med det geografiske stedet de nå jobber. Ønsket om å jobbe et annet sted er sterkest hos kandidater med bakgrunn fra ESTETISK, HISTORIE og JUS.

Kandidater som bodde i Agder før de begynte å studere, og som bor eller arbeider i Agder nå, er spesielt fornøyde med situasjonen. 70 prosent av disse svarer at det er her (altså i Agder) de ønsker å jobbe.

Figur 5.2 «Hva er de viktigste årsakene til at du for tiden ikke jobber i Agder?» (q071) (n=947)

Kandidatene som for tiden ikke jobber i Agder, ble bedt om å angi hva årsakene til dette var. De spurte kunne krysse av for inntil tre svaralternativer.

Omtrent halvparten svarer at de flyttet til Agder for å studere, og hadde planlagt å flytte til en annen plass etter studiene. 36 prosent svarer at de ville bo nærmere familie/sosialt nettverk. Av dette kan vi utlede at i hvert fall deler av flyttestrømmen ut av Agder etter avsluttet studier, er motivert av forhold som er vanskelige å gjøre noe med. Samtidig kan det se ut som om arbeidsmarkedet i Agder bidrar til å støte fra seg enkelte kandidater. **30 prosent svarer at det er bedre jobbmuligheter andre steder enn i Agder**, og at dette var en grunn for at de for tiden jobber utenfor fylket. Videre trekker 16 prosent frem bedre karrieremuligheter utenfor Agder, mens 15 prosent oppgir å ha forsøkt seg i regionens jobbmarked, men ikke fikk jobb – og derfor flyttet ut av Agder.

Arbeids- og bostedsattraktivitet

De siste tiårene har det blitt skrevet mye om bo- og arbeidsstedsattraktivitet, både i Norge og internasjonalt. En lang rekke kommunale og fylkeskommunale strategidokument, handlingsplaner og tiltak har engasjert seg i spørsmålet om hvordan man kan øke attraktiviteten til kommuner, regioner og fylker. I tillegg til et ønske om å skape gode og givende lokalmiljø for dem som allerede er bosatt, er det et åpenbart konkurranseelement her: Steder og regioner vil alltid konkurrere om arbeidskraft, ikke minst kunnskapsarbeidere og talent som kan bidra til å utvikle og styrke regionenes arbeidsliv. Dette er det sentrale elementet i Richard Floridas teori, som hevder at det er de stedene som klarer å tiltrekke seg de mest talentfulle arbeidstakerne, den såkalte kreative klassen, som vil ha de beste forutsetningene for å skape vekst og utvikling. Floridas teori oppsummeres gjerne med de tre T-er, toleranse, talent og teknologi – og det er vekselvirkningene mellom disse forholdene som skaper bo- og arbeidsstedsattraktivitet.¹²

Floridas teorier har blitt kritisert fra ulikt hold, og man kan stille seg spørsmålet om hvor overførbar en teori med utspring i San Fransiscos Bay Area er, for norske forhold. En nordisk studie av flyttemotiver i den såkalte «kreative klassen» finner at mens kunnskapsarbeidere gjerne trekker frem kulturtilbud som et tilleggsgode, er det arbeidsmarkedet – det vil si mulighetene til å skaffe en interessant jobb for seg selv og sin partner, som vektlegges sterkest når valget om bo- og arbeidssted tas.

Hvilke faktorer som avgjør hvor personer velger å bosette seg kan være mangfoldige og sammensatte. Samtidig viser forskning på feltet at det er noen faktorer som går igjen:

Faktorer som bidrar til bostedsattraktivitet:

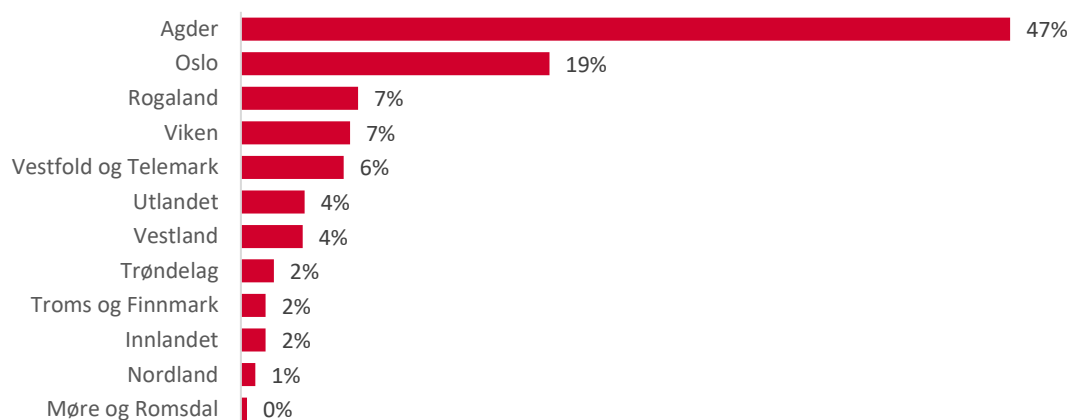
- **Vitalt arbeidsmarked med relevante stillingsutlysninger**
- **Nærhet til familie og venner**
- **Kulturtilbud, uteliv og fritidstilbud**
- **Gode skoler og barnehager**
- **Nærhet til naturen**
- **Gode omsorgstilbud og sosiale tjenester**

Listen over kan naturligvis suppleres med ytterligere faktorer, og ulike personer vil vekte disse ulikt. Studier gjort av Østlandsforskning¹³ viser at norske flyttepreferanser i betydelig grad er bestemt av hvilken livsfase den enkelte befinner seg i, og at faktorer som arbeidsmarked, boligmarked, ekteskapsmarked, kultur og natur tillegges ulik vekt på de ulike stadiene. Samlet sett er det imidlertid forholdsvis gode holdepunkter for å hevde at et relevant arbeidsmarked og nærhet til sosiale nettverk er viktigst. Dette underbygges også av funnene i årets kandidatundersøkelse.

¹² Florida, R. (2006). The flight of the creative class: The new global competition for talent. *Liberal education*, 92(3), 22-29.

¹³ Vareide, K., Kobro, L. U., & Storm, H. N. (2013). På spor etter programteori om attraktivitet. Milepelsnotat 1. Hentet 18.12.2022 fra: <https://openarchive.usn.no/usn-xmloi/bitstream/handle/11250/2439864/2302.pdf?sequence=2>

Figur 5.3 «Hvor geografisk ønsker du helst å jobbe?» (q073) (n=795)

Kandidatene som for tiden bor utenfor Agder, og som svarte at de ønsket å bo et annet sted, eller at det kunne bli aktuelt å flytte på seg etter hvert (ref. Tabell 5.3), ble spurt om hvor de rent geografisk helst ønsker å jobbe. **Nesten halvparten svarer at de helst ønsker å jobbe i Agder.** Ønsket om å helst jobbe i Agder er sterkest hos kandidater som bodde i Agder før de begynte å studere ved UiA. 75 prosent i denne gruppen ønsker helst å jobbe i Agder, mot 24 prosent av kandidatene som bodde i et annet fylke før de begynte studiene ved UiA.

Med andre ord bør det være en mulighet å trekke en del av de utflyttede kandidatene tilbake til fylket, men det forutsetter et arbeidsmarked som gjør det mulig å flytte tilbake. Vi merker oss blant annet at 41 prosent av kandidatene som for tiden bor et annet sted enn Agder, men ønsker å jobbe i Agder, svarer at bedre jobbmuligheter andre steder er en av de viktigste årsakene til at de for tiden jobber et annet sted.

5.3 Kandidater med Agder som hjemsted før studiene

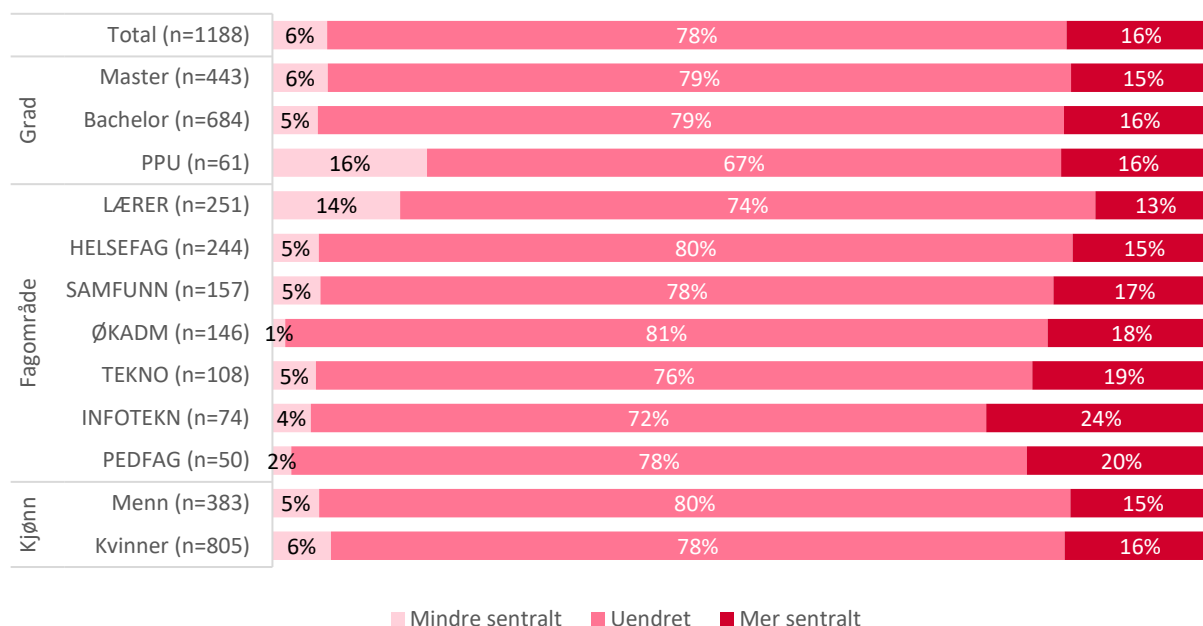
Til nå har vi undersøkt den geografiske mobiliteten for samtlige kandidater ved UiA. I de to neste analysene retter vi søkelyset på mobiliteten til kandidatene som hadde Agder som sitt hjemsted før studiene.

Tabell 5.3 Arbeid-/bosted i dag – kandidater fra Agder

Fylke/region	n	Andel
Agder	1322	85,5 %
Østre Agder	328	21,2 %
Setesdal	29	1,9 %
Lister	86	5,6 %
Kristiansandsregionen	816	52,8 %
Oslo	81	5,2 %
Rogaland	33	2,1 %
Viken	33	2,1 %
Vestland	29	1,9 %
Vestfold og Telemark	14	0,9 %
Trøndelag	13	0,8 %
Nordland	6	0,4 %
Troms og Finnmark	6	0,4 %
Utlandet/Abroad	5	0,3 %
Innlandet, Møre og Romsdal	<5	0,3 %

Mobilitetsanalyser som kun inkluderer kandidater med hjemsted i Agder før studier ved UiA, viser at 85,5 prosent i denne gruppen fortsatt bor/arbeider i Agder på spørretidspunktet. 5 prosent er i Oslo, 3 prosent er i et annet østlandsfylke, mens 4 prosent nå bor/arbeider i ett av de tre vestlandsfylkene. **Før kandidatene som bodde utenfor Agder før de begynte studiene ved UiA, er andelen lavere: 32 prosent bor nå i Agder.** Dette betyr allikevel at hvis det ikke var for at en tredjedel av kandidatene fra andre deler av landet eller utlandet har blitt værende i Agder etter fullførte studier, hadde Agder hatt en netto negativ tilvekst av kandidater.

Figur 5.4 Mobilitet innad i Agder – flyttet til en mer eller mindre sentral kommune¹⁴

I figuren over ser vi på flyttemønsteret til kandidatene innad i Agder fylke. Vi ser utelukkende på dem som hadde sitt hjemsted i Agder før utdannelsen ved UiA og som fortsatt bor i Agder etter endt utdanning. **De fleste, 78 prosent, bor i en kommune som er like sentral som den de bodde i før de begynte studiene.** Kandidater som har tatt PPU eller har tatt en lærerutdanning flytter i større grad til mindre sentrale kommuner. Kandidater ved INFOTEKN er mer tilbøyelig til å flytte til sentrale strøk i Agder fylke.

¹⁴ Basert på SSBs sentralitetsindeks som går fra 1 (mest sentral) til 6 (minst sentral): Risør (4), Grimstad (3), Arendal (3), Kristiansand (3), Lindesnes (4), Farsund (4), Flekkefjord (4), Gjerstad (5), Vegårshei (5), Tvedestrand (4), Froland (4), Lillesand (3), Birkenes (4), Åmli (5), Iveland (5), Evje og Hornnes (4), Bygland (6), Valle (6), Bykle (6), Vennesla (4), Åseral (6), Lyngdal (4), Hægebostad (5), Kvinesdal (5), Sirdal (5). Mer informasjon her: <https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/sentralitetsindeksen.oppdatering-med-2020-kommuner>

5.4 Oppsummering av funn

Analysene av mobilitet for UiA-kandidatene viser at halvparten av UiA-kandidatene hadde sitt hjemsted i Agder før de begynte å studere ved universitetet, og rundt 85 prosent av disse bor eller arbeider fortsatt i Agder. Av kandidatene som bodde utenfor Agder før de begynte studiene ved UiA, bor eller arbeider 32 prosent nå i Agder. Kandidater med hjemsted i Agder før studiene, er altså den viktigste kilden for den netto positive tilveksten av arbeidskraft til regionen. Tilveksten hadde imidlertid blitt negativ hvis det ikke var for at en tredjedel av kandidatene fra andre deler av landet har forblitt i Agder etter uteksaminering. Internt i Agder fylke er det en tydelig mobilitet til Kristiansandsområdet, og både Setesdal og Lister har negativ tilvekst av kandidater. Vi ser imidlertid en moderat tilvekst for Østre Agder.

Den store konkurrenten til Agder sett under ett er Oslo, som har en netto tilvekst på over 8 prosentpoeng, når man sammenligner hjemsted før studiene med hvor man bor eller jobber nå. Det er samtidig verdt å merke seg at nettogevinsten til Agder er betydelig høyere for kandidater som avsluttet studiene i 2022 enn for øvrige avgangsår. Hvis denne tendensen opprettholdes, kan man regne med at flere av kandidatene i 2022-kullet vil flytte ut av Agder etter hvert. Dermed vil den positive tilflyttingsraten nok falle over tid.

Forholdsvis få kandidater oppgir at de arbeider på et sted de ikke ønsker å være. Med andre ord ser det ut til at mobiliteten til kandidatene fra UiA i all hovedsak er en villet prosess – både de som forblir i Agder, og de som flytter ut av Agder, ønsker å bo og arbeide der de er, i hvert fall akkurat nå.

Når kandidatene som har flyttet ut av Agder blir bedt om å forklare sine motivasjoner for å flytte, blir dette perspektivet enda tydeligere. Nesten halvparten svarer at planen fra starten av var å studere i Agder, men flytte videre etter at studiene var ferdigstilt. En tredjedel av kandidatene svarer også at ønske om å bo nærmere sitt opprinnelige sosiale nettverk var en driver for å flytte fra Agder.

Samtidig er det en viss tendens til at arbeidsmarkedet i Agder bidrar til å støte fra seg enkelte kandidater. 30 prosent svarer at det er bedre jobbmuligheter andre steder enn i Agder, og at dette var en grunn for at de for tiden jobber utenfor fylket. 16 prosent trekker frem bedre karrieremuligheter utenfor Agder, mens 15 prosent oppgir å ha forsøkt seg i regionens jobbmarked, men ikke fikk jobb – og derfor flyttet ut av Agder.

Svært få av dem som har flyttet trekker frem forhold som manglende kulturtilbud, nettverksbasert rekruttering eller lav innovasjonskraft i Agder som årsaker til at de flyttet.

6 Kandidatenes situasjon i arbeidsmarkedet

I dette kapittelet ser vi nærmere på kandidatenes situasjon i arbeidsmarkedet, etter uteksaminering.

Vi ser blant annet på hva kandidatenes hovedbeskjeftigelse for tiden er, i hvilken grad de tar eller har tatt videre studier etter uteksaminering, hvordan overgangen fra studier til jobb gikk, hva innholdet i nåværende jobb er, og hva slags sektor- og bransjetilknytning og hovedoppgaver kandidatene har.

6.1 Nåværende situasjon

I dette delkapittelet ser vi nærmere på kandidatenes hovedbeskjeftigelse på spørretidspunktet, og graden av veltilpasning til arbeidsmarkedet.

Tabell 6.1 Kandidatens hovedbeskjeftigelse (q002)¹⁵

	Fast ansatt	Midlertidig ansatt	Kombinerer jobb/studier	Jobbsøker	Student	Annet
Total (n=3225)	52 %	18 %	7 %	4 %	15 %	4 %
Grad						
Master (n=1230)	69 %	20 %	1 %	4 %	2 %	4 %
Bachelor (n=1890)	41 %	16 %	11 %	4 %	25 %	4 %
PPU (n=105)	51 %	27 %	6 %	4 %	4 %	9 %
Fagområde						
ESTETISK (n=93)	26 %	15 %	14 %	2 %	20 %	23 %
HELSEFAG (n=545)	63 %	23 %	5 %	1 %	6 %	3 %
HISTORIE (n=85)	24 %	20 %	14 %	12 %	27 %	4 %
IDRETT (n=33)	24 %	18 %	18 %	0 %	33 %	6 %
INFOTEKN (n=236)	69 %	6 %	2 %	5 %	14 %	5 %
JUS (n=58)	22 %	5 %	17 %	5 %	48 %	2 %
LÆRER (n=548)	52 %	34 %	3 %	2 %	5 %	4 %
MEDIEFAG (n=88)	44 %	18 %	10 %	8 %	14 %	6 %
PEDFAG (n=102)	46 %	31 %	8 %	7 %	6 %	2 %
REALFAG (n=91)	29 %	16 %	8 %	10 %	35 %	2 %
SAMFUNN (n=427)	49 %	18 %	6 %	7 %	18 %	2 %
SPRÅK (n=71)	32 %	7 %	14 %	10 %	23 %	14 %
TEKNO (n=367)	60 %	5 %	8 %	4 %	21 %	2 %
ØKADM (n=475)	56 %	8 %	10 %	2 %	21 %	4 %

77 prosent av kandidatene er i jobb. 7 prosent kombinerer jobb og studier. 15 prosent av kandidatene har for tiden kun studier som hovedbeskjeftigelse.

Det er først og fremst bachelorkandidatene som har gått videre med studier (på fulltid eller i kombinasjon med jobb), i alt gjelder dette 36 prosent av bachelorkandidatene. Svært få masterkandidater, men nærmere 10 prosent av PPU-kandidatene, studerer.

¹⁵ Spørsmålets fulle ordlyd: "Vi lurer på hvilken arbeids- eller studiesituasjon du er i nå. Per 25 september 2022 er du primært:"

Bruken av midlertidige stillinger varierer mellom ulike bransjer. I tabell 6.2 trekker vi frem bransjene med hhv. høyest og lavest andel kandidater i midlertidige stillinger.

Tabell 6.2 Bransjer med høyest og lavest andel midlertidige ansatte¹⁶

	Midlertidig ansatt	Fast ansatt
Høyest andel midlertidige:		
Undervisning/ Forskning (høyere utd.inst.) (n=97)	49 %	45 %
Skoleverket (grunnskole, VGS, fagskole) (n=363)	38 %	58 %
Sosialtjenester (n=88)	34 %	59 %
Lavest andel midlertidige:		
IKT (n=154)	1 %	89 %
Forretningsmessig tjenesteyting/ Konsulentytelser / Rådgivende ingeniør (n=159)	6 %	87 %
Olje og gassvirksomhet (n=64)	6 %	84 %

Midlertidighet er vanligst innenfor akademia, i skoleverket og sosialtjenester. Blant kandidater som arbeider i disse bransjene, varierer andelen i midlertidige stillinger mellom 49 og 34 prosent. Andelen er langt lavere blant kandidater innenfor IKT, konsulentbransjen og oljeindustrien.

4 prosent av kandidatene er jobbsøkere, hva vi normalt vil forstå som arbeidsledige. Andelen deltakere som er arbeidsledige er noe høyere blant kandidatene som nylig var uteksaminert på spørretidspunktet. Se figur 6.2 for en mer detaljert analyse.

¹⁶ Kategoriene «kombinerer jobb og studier» og «annet» er med i prosentueringsgrunnlaget, men inkluderes ikke i tabellen, og derfor summerer heller ikke radene til 100 prosent. Det er grunn til å anta at en god del av de som krysset av for «kombinerer jobb og studier» (nytt svaralternativ i årets undersøkelse) er midlertidig ansatt, men dette vites ikke med sikkerhet. Studenter (som ikke kombinerer dette med jobb) er ekskludert fra analysen.

Tabell 6.3 Mistilpassing i arbeidsmarkedet¹⁷

	Mistilpass	Arbeidsledig	Ufrivillig deltid	Ikke relevant jobb
Total (n≤2730)	29 %	5 %	7 %	24 %
Grad				
Master (n≤1205)	23 %	4 %	4 %	20 %
Bachelor (n≤1424)	35 %	5 %	10 %	28 %
PPU (n≤101)	24 %	4 %	8 %	18 %
Fagområde				
ESTETISK (n≤74)	50 %	3 %	26 %	41 %
HELSEFAG (n≤511)	20 %	1 %	12 %	10 %
HISTORIE (n≤62)	53 %	16 %	10 %	42 %
IDRETT (n≤22)	55 %	0 %	20 %	45 %
INFOTEKN (n≤204)	25 %	6 %	4 %	21 %
JUS (n≤30)	30 %	10 %	0 %	23 %
LÆRER (n≤518)	19 %	2 %	5 %	16 %
MEDIEFAG (n≤76)	47 %	9 %	13 %	38 %
PEDFAG (n≤96)	26 %	7 %	15 %	11 %
REALFAG (n≤59)	46 %	15 %	15 %	34 %
SAMFUNN (n≤352)	35 %	9 %	5 %	31 %
SPRÅK (n≤55)	51 %	13 %	16 %	46 %
TEKNO (n≤290)	30 %	5 %	3 %	28 %
ØKADM (n≤376)	35 %	3 %	4 %	37 %
N	2730		2417	2392

For de aller fleste kandidater vil den ideelle situasjonen være å ha en relevant jobb på heltid. Har man det, kan man anses å være veltilpasset på arbeidsmarkedet. For noen kandidater er ikke dette tilfellet. De kan være arbeidsledige, jobbe ufrivillig deltid, og/eller ha en jobb som ikke oppleves relevant for dem – i så fall kaller man dem gjerne mistilpasset på arbeidsmarkedet. *Mistilpass* er dermed et samlet mål for kandidater som inngår i én eller flere av kategoriene. Vi understreker de tre komponentene i indeksen vektet likt, selv om en arbeidsledig kandidat intuitivt kan oppfattes som mer mistilpasset enn en som «bare» har en ikke-relevant jobb.

Tabell 6.3 viser andelen UiA-kandidater som er mistilpasset på arbeidsmarkedet, og bryter tallene ned på gradsnivå og fagområde.

29 prosent av UiA-kandidatene er mistilpasset. Først og fremst fordi 24 prosent opplever å ikke ha en relevant jobb. Bachelorkandidatene er i langt større grad mistilpasset enn kandidater med master- eller PPU-utdanning.

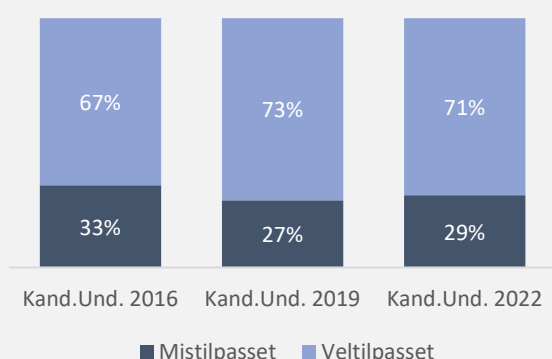
¹⁷ Studenter (som ikke kombinerer dette med jobb) er ekskludert fra analysen. *Ufrivillig deltid* er andelen kandidater som jobber deltid, men ønsker høyere stillingsandel (q004). *Ikke relevant jobb* er kandidater som har svart at utdanningen er «verken eller», «lite relevant» eller «svært lite relevant» i nåværende jobb (q012). Vi gjør oppmerksom på at dataserien om arbeidsledighet baserer seg på spørsmålet om hovedbeskjeftigelse (q002) i stedet for spørsmålet om «når man fikk sin første jobb» (q049), som ble benyttet i 2019, da q002 utgjør en mer presis måling av arbeidsledighet. Merk også at antall respondenter er noe lavere i dataseriene *Ufrivillig deltid* og *Ikke relevant jobb*. På grunn av manglende verdier kan summen av *Arbeidsledig* og *Ikke relevant jobb* i noen tilfeller overstige andelen mistilpassede.

Kandidater med bakgrunn fra LÆRER eller HELSEFAG er i minst grad mistilpasset. Kandidater fra IDRETT, HISTORIE, SPRÅK og ESTETISK er i størst grad mistilpasset.

En annen relevant dimensjon er geografi. Vi ser moderate forskjeller når vi bryter tallene ned på geografi: Andelen som er mistilpasset, er marginalt høyere blant kandidater som per nå bor i Agder (32 prosent), sammenlignet med de kandidatene som nå bor utenfor Agder (29 prosent). Forskjellen skyldes en høyere grad av arbeidsledighet (5,5 mot 3,3 prosent) og flere som arbeider ufrivillig deltid (6 mot 8 prosent). Det er ingen forskjellig på andelen som har relevant jobb.

Tilpasning til arbeidsmarkedet

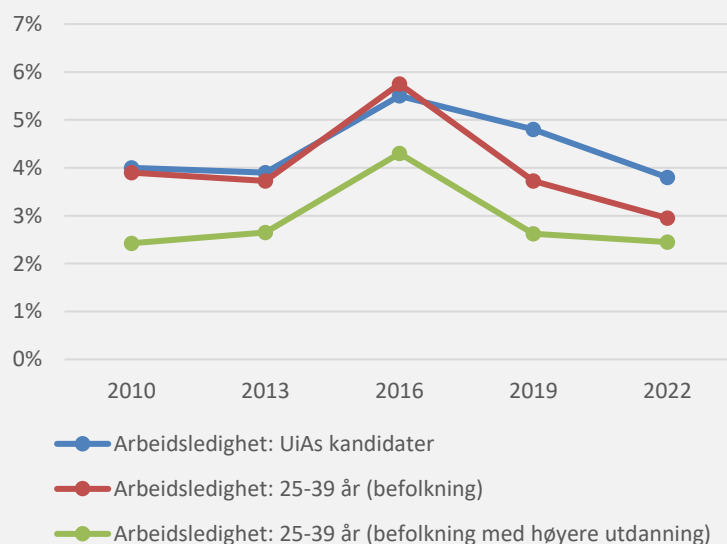
Figur 6.1 Tilpasning til arbeidsmarkedet over tid blant UiA-kandidater

Figur 6.1 viser utviklingen i mistilpasning for UiA-kandidater siden 2016.¹⁸ Vi ser at andelen som er mistilpasset holder seg forholdsvis stabilt de senere årene, men vi ser en marginal økning fra 2019 til i år.

Den viktigste driveren bak mistilpasningen er kandidater i ikke-relevant arbeid. Som vi skal se i neste figur er arbeidsledigheten faktisk noe lavere i årets undersøkelse, sammenlignet med 2019.

Figur 6.2 Arbeidsledighet 2010-2022¹⁹

I figur 6.2 ser vi andelen arbeidsledige UiA-kandidater opp mot nasjonale arbeidsledighetstall. Her sammenligner vi henholdsvis arbeidsledighet blant personer med høyere utdanning og arbeidstakere generelt, i begge tilfeller gjelder tallene for personer i alderen 25-39 år.

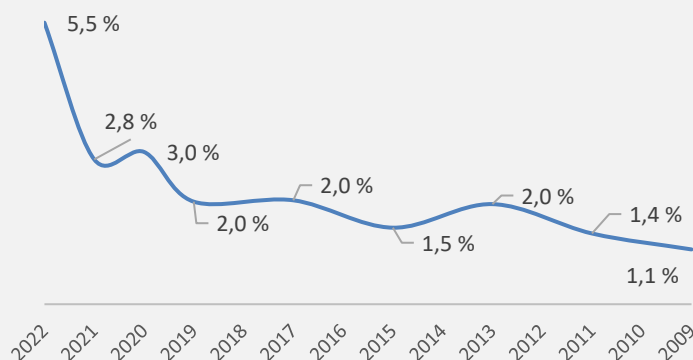
Resultatene viser at andelen arbeidsledige UiA-kandidater jevnt ligger 1-2 prosentpoeng over den nasjonale andel for arbeidstakere med høy utdanning. I de siste to undersøkelsene har også andelen arbeidsledige UiA-

¹⁸ Etter det forfatterne kjenner til ble ikke denne analysen utført i kandidatundersøkelser før 2016.

¹⁹ Gjennomført av Rambøll i 2010, og Kantar i 2013-2019. Data for 2022 fra Eurostat, tabell «Unemployment rates by sex, age and educational attainment level» (lfsq_urgaed). Hentet 18.12.2022 fra <https://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/data/database>

kandidater ligget marginalt høyere også sammenlignet med den yngre delen av befolkningen, uavhengig av utdanningsnivå. Siden 2016, et år med lavkonjunktur i norsk økonomi, har arbeidsledigheten vært nedadgående. Arbeidsledighet blant UiA-kandidatene er 1 prosentpoeng lavere i 2022 sammenlignet med 2019.

Figur 6.3 Arbeidsledighet pr 2022, etter avgangår: 2009-2022

Figur 6.3 viser arbeidsledighet blant UiA-kandidater fordelt på avgangår. Tendensen er tydelig: Andelen som er arbeidsledige synker i årene etter endt utdanning. Vi ser den samme tendensen i tidligere utgaver av kandidatundersøkelsen.

6.2 Videre studier

I dette delkapittelet ser vi nærmere på videre studier etter avlagt grad. Både med tanke på hvor høy andel som har studert videre, hvor videre studier blir gjennomført og hva slags utdanning kandidatene tar.

Tabell 6.4 Videre studier etter avlagt grad

	Studerer nå	Kombinerer jobb/studier	Fortsatte å studere, nå avsluttet	Tar ikke, og har ikke tatt, videre studier
Total (n=3225)	15 %	7 %	2 %	76 %
Grad				
Master (n=1230)	2 %	1 %	1 %	96 %
Bachelor (n=1890)	25 %	11 %	3 %	62 %
PPU (n=105)	4 %	6 %	0 %	90 %
Fagområde				
ESTETISK (n=93)	20 %	14 %	2 %	63 %
HELSEFAG (n=545)	6 %	5 %	0 %	88 %
HISTORIE (n=85)	27 %	14 %	1 %	58 %
IDRETT (n=33)	33 %	18 %	3 %	45 %
INFOTEKN (n=236)	14 %	2 %	1 %	83 %
JUS (n=58)	48 %	17 %	14 %	21 %
LÆRER (n=548)	5 %	3 %	1 %	91 %
MEDIEFAG (n=88)	14 %	10 %	3 %	73 %
PEDFAG (n=102)	6 %	8 %	1 %	85 %
REALFAG (n=91)	35 %	8 %	2 %	55 %
SAMFUNN (n=427)	18 %	6 %	1 %	75 %
SPRÅK (n=71)	23 %	14 %	3 %	61 %
TEKNO (n=367)	21 %	8 %	3 %	68 %
ØKADM (n=475)	21 %	10 %	3 %	66 %

Tabell 6.4 viser situasjonen rundt videre studier for alle kandidater i undersøkelsen. Det er **primært kandidater med bachelorgrad som svarer at de for tiden tar videre studier**. Majoriteten er ikke engasjert i studier nå eller har tatt ytterligere studier etter avsluttet grad ved UiA. Kandidater med bakgrunn fra JUS skiller seg ut med en høy andel som enten studerer eller har avsluttet de videre studiene. For så godt som samtlige av disse vil det trolig være snakk om en mastergrad innen rettsvitenskap.

Tabell 6.5 Videre studier etter avlagt grad (q060)

	Studerer videre ved UiA	Studerer videre ved et annet studiested
Total (n=569)	50 %	50 %
Fagområde		
ESTETISK (n=22)	77 %	23 %
HELSEFAG (n=29)	34 %	66 %
HISTORIE (n=32)	63 %	38 %
IDRETT (n=14)	43 %	57 %
INFOTEKN (n=28)	57 %	43 %
JUS (n=37)	3 %	97 %
LÆRER (n=30)	57 %	43 %
MEDIEFAG (n=16)	56 %	44 %
PEDFAG (n=7)	71 %	29 %
REALFAG (n=34)	21 %	79 %
SAMFUNN (n=82)	40 %	60 %
SPRÅK (n=21)	71 %	29 %
TEKNO (n=92)	71 %	29 %
ØKADM (n=122)	50 %	50 %

Halvparten av kandidatene studerer videre ved UiA, mens halvparten studerer videre ved et annet studiested. Kandidatene kunne her krysse av for begge svaralternativer (tabell 6.5). Det er spesielt jus-kandidatene som går videre til en annen institusjon. Som tidligere nevnt skyldes dette trolig at mastergrad innen rettsvitenskap må tas ved en annen utdanningsinstitusjon enn UiA.

Tabell 6.6 «Hva slags utdanning tar du?» (q061)

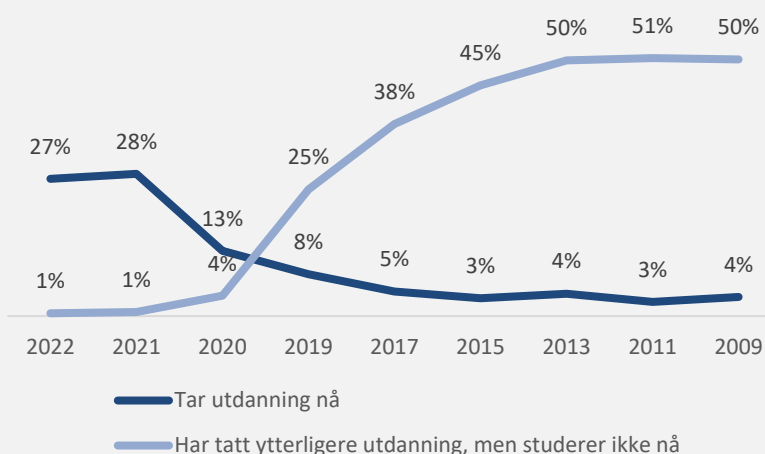
	Enkeltemner	Årsstudium	Bachelorgrad	Mastergrad	Doktorgrad	EVU	PPU	Annet
Total (n=568)	2 %	6 %	10 %	81 %	0 %	1 %	2 %	2 %
Fagområde								
ESTETISK (n=22)	0 %	14 %	9 %	73 %	0 %	0 %	9 %	5 %
HELSEFAG (n=29)	10 %	7 %	24 %	62 %	0 %	3 %	0 %	3 %
HISTORIE (n=32)	3 %	3 %	25 %	66 %	0 %	0 %	6 %	0 %
IDRETT (n=14)	0 %	14 %	21 %	36 %	0 %	7 %	21 %	0 %
INFOTEKN (n=27)	0 %	7 %	7 %	78 %	0 %	4 %	0 %	4 %
JUS (n=37)	0 %	0 %	8 %	89 %	0 %	0 %	0 %	3 %
LÆRER (n=30)	0 %	27 %	17 %	60 %	0 %	0 %	0 %	3 %
MEDIEFAG (n=16)	0 %	13 %	6 %	75 %	0 %	0 %	0 %	6 %
PEDFAG (n=7)	0 %	14 %	14 %	71 %	0 %	0 %	0 %	0 %
REALFAG (n=34)	0 %	3 %	9 %	88 %	0 %	0 %	0 %	0 %
SAMFUNN (n=82)	1 %	7 %	7 %	85 %	0 %	0 %	4 %	0 %
SPRÅK (n=21)	5 %	0 %	29 %	52 %	0 %	0 %	14 %	5 %
TEKNO (n=92)	2 %	1 %	3 %	93 %	1 %	0 %	0 %	0 %
ØKADM (n=122)	1 %	3 %	5 %	90 %	0 %	1 %	0 %	2 %

Også på spørsmål om hva slags utdanning dette dreide seg om, kunne kandidatene krysse av for flere svaralternativer (tabell 6.6). **81 prosent av kandidatene som for tiden studerer, er i gang med mastergrad.** 10 prosent tar en ny bachelorgrad. IDRETT og

SPRÅK skiller seg ut ved at hhv. 21 og 14 prosent tar PPU, og mange fra disse fagområdene tar også ny bachelorgrad.

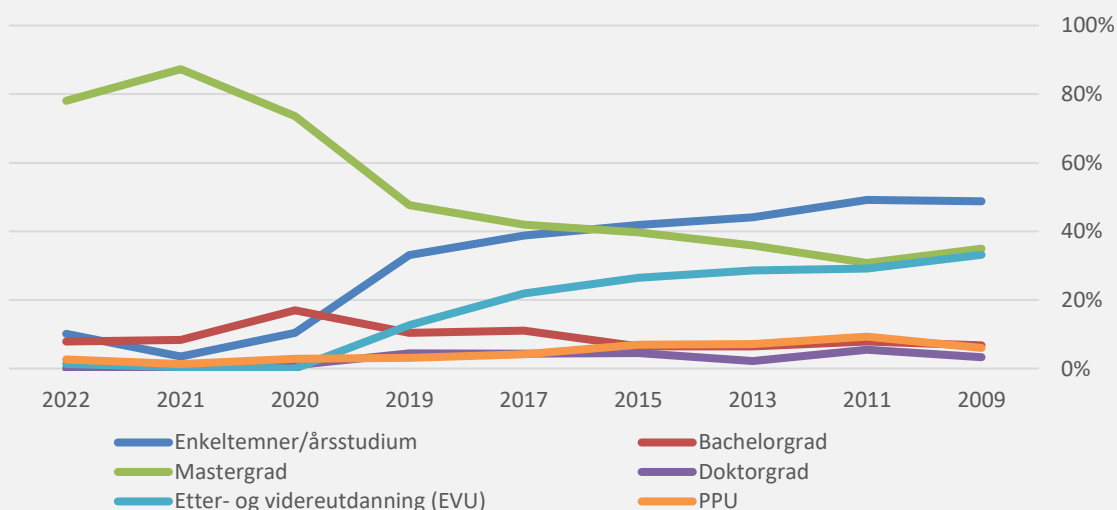
Utvikling: Utdanning utover avlagt grad ved UiA

Figur 6.4 Kandidater som tar eller har tatt utdanning, etter avgangsår

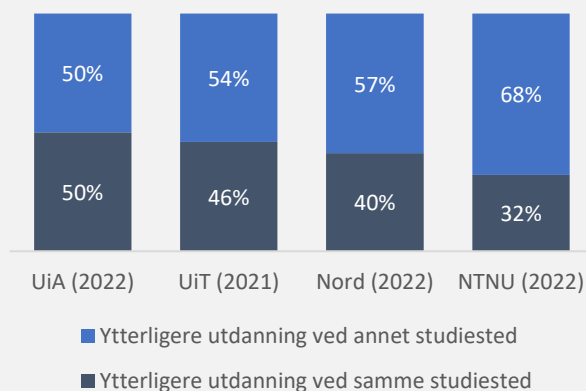
Fra og med to år etter avsluttet utdanning, øker andelen kandidater som oppgir at de har tatt ytterligere utdanning etter uteksaminering, samtidig som andelen under pågående utdanning synker betraktelig. En viktig årsak til dette er at uteksaminerte bachelorgradkandidater bygger på utdanningen sin ved å gjennomføre en mastergrad. Men som vi ser av neste graf, er det mange forskjellige måter å ta videre utdanning på.

Figur 6.5 Type utdanning gjennomført blant dem som tar/har tatt ytterligere utdanning, etter avgangsår

Hva slags type videre utdanningen man har tatt, er i stor grad bestemt av antallet år siden uteksaminering. De første årene etter uteksaminering, er det i all hovedsak mastergrad som er den vanligste formen for øvrig utdanning. Over tid blir dette mindre vanlig, og suppleres av enkeltemner/årsstudium, samt etter- og videreutdanning (EVU).

Figur 6.6 Hvilket studiested velger kandidater som tar ytterligere utdanning?²⁰

Figur 6.6 viser hvilket studiested kandidatene som tar ytterligere utdanning velger å gjennomføre utdanningen ved. Hvor man velger å studere kan være uttrykk for flere forhold, blant annet studiestedets eller studiebyens attraktivitet. Bredden av studieprogram er annen nærliggende faktor.

Merk at figuren kun inkluderer svar fra kandidater som ble uteksaminert mellom høst 2019 og 2022, og inkluderer både pågående og fullført utdanning.

Nøyaktig halvparten av UiA-kandidatene fortsetter med ytterligere utdanningen på UiA, mens halvparten velger å ta utdanningen ved et annet studiested. Dette er høyest blant utdanningsinstitusjonene vi har tall for, og vi ser for eksempel at kun 32 prosent av NTNU-kandidatene fortsetter på NTNU når de velger å ta ytterligere utdanning.

6.3 Overgangen fra studier til jobb

I dette delkapittelet ser vi nærmere på overgangen fra studier til jobb. Kapittelet tar blant annet opp hvor raskt kandidatene fikk jobb, og hvor mange søknader de måtte sende, hvordan de fikk sin første jobb (eksempelvis gjennom ordinær søknadsprosess eller nettverksrekruttering), og hvor mange stillingsforhold de har hatt etter inntreden i arbeidsmarkedet.

²⁰ Tall fra ulike kandidatundersøkelser. Prosentuert på nytt med utgangspunkt i antallet som faktisk tar eller har tatt videre studier.

6.3.1 Tid og antall søknader

Tabell 6.7 Hvor raskt kandidatene fikk jobb etter fullført utdanning (q049). Kumulativ andel kandidater. Gjennomsnittlig tid, og antall søknader sendt (q022)²¹

	Før fullført utdanning	Innen 3 måneder	Innen 6 måneder	Innen 12 måneder	Snitt måneder	Snitt søknader
Total (n=2637)	50 %	77 %	84 %	88 %	1,7	7,4
Grad						
Master (n=1186)	57 %	79 %	85 %	90 %	1,6	8,6
Bachelor (n=1353)	44 %	74 %	82 %	86 %	1,9	6,4
PPU (n=98)	52 %	84 %	88 %	91 %	1,2	5,8
Fagområde						
ESTETISK (n=72)	43 %	68 %	79 %	85 %	2,4	4,8
HELSEFAG (n=516)	62 %	89 %	93 %	94 %	1,0	3,8
HISTORIE (n=54)	41 %	56 %	63 %	70 %	3,1	9,1
IDRETT (n=20)	50 %	70 %	70 %	75 %	2,4	5,8
INFOTEKN (n=207)	54 %	74 %	81 %	86 %	1,9	7,1
JUS (n=19)	26 %	74 %	74 %	79 %	2,9	6,0
LÆRER (n=510)	51 %	89 %	94 %	96 %	1,2	6,8
MEDIEFAG (n=73)	30 %	60 %	71 %	77 %	2,4	12,0
PEDFAG (n=94)	35 %	73 %	83 %	86 %	1,7	8,7
REALFAG (n=60)	40 %	53 %	60 %	65 %	2,1	11,2
SAMFUNN (n=342)	43 %	65 %	74 %	80 %	2,5	10,3
SPRÅK (n=50)	38 %	62 %	70 %	74 %	2,4	6,7
TEKNO (n=276)	50 %	71 %	79 %	85 %	2,3	9,5
ØKADM (n=341)	53 %	74 %	85 %	91 %	2,0	8,1

Tabell 6.7 viser hvor raskt kandidatene fikk jobb etter fullført utdanning. **Halvparten av kandidatene fikk jobb før fullført utdanning** – litt flere enn i forrige kandidatundersøkelse (46 prosent i 2019 mot 50 prosent i 2022). **77 prosent fikk jobb innen tre måneder etter fullført grad.** I gjennomsnitt bruker kandidatene rett i underkant av to måneder på å få jobb.

9 av 10 har fått jobb innen 12 måneder. 1 av 10 har ikke fått jobb etter fullført grad.

Kandidater med mastergrad får i større grad jobb før de har fullført utdanningen sin, spesielt sammenlignet med bachelorgradskandidatene.

Kandidater med bakgrunn fra HELSEFAG skiller seg ut ved at 62 prosent fikk jobb før fullført grad, og i snitt sikrer de seg jobb én måned etter endt utdanning. Også kandidater fra

²¹ Kandidater som fortsatte å studere er holdt utenfor. Kandidatene kunne også svare at de brukte mer enn 12 måneder eller at de ikke har fått jobb etter fullført grad, men andelenes vises ikke i denne analysen (se vedlegg). Gjennomsnittsberegninger er gjort ved å sette numerisk verdi tilsvarende midtkategoriene av de opprinnelige svaralternativ. I gjennomsnittlig tidsbruk har ytterkategoriene «før fullført utdanning» har fått verdien 0 og «mer enn 12 måneder» verdien 13. For snitt søknader har ytterkategorien «31 eller flere» fått verdien 35. Noen kan ha brukt mer tid eller sendt flere søknader enn dette. Gjennomsnittstallene må derfor tolkes med noe varsomhet.

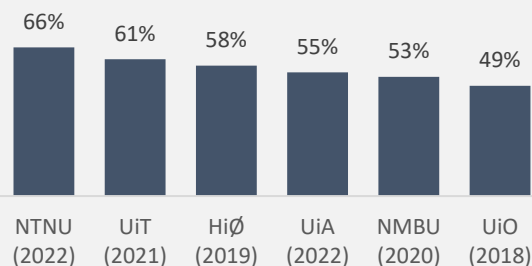
LÆRER kommer raskt ut i arbeid. Noen kandidater bruker noe mer tid, blant annet HISTORIE og JUS.

Kandidatene har i gjennomsnitt søkt på 8 stillinger før de fikk jobb. Kandidater ved MEDIEFAG sendte hele 12 søknader, mens kandidater ved helsefag sendte nærmere 4 søknader i gjennomsnitt.

De overordnede resultatene er svært like som i 2019. Store deler av utvalget for årets kandidatundersøkelse gikk ut i arbeidslivet under koronapandemien, men med tanke på tidsbruk ser det altså ikke ut som om dette påvirket veien inn til arbeidsmarkedet for UiA-kandidatene.

Sammenligning: Tid for anskaffelse av jobb – UiA sammenlignet med andre

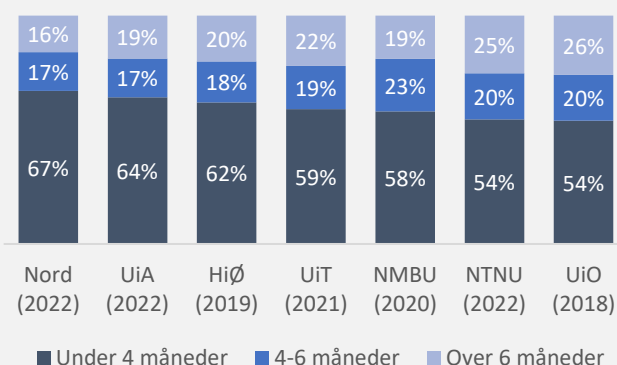
Figur 6.7 Kandidatundersøkelser sammenlignet: Kandidater som hadde jobb ved fullført utdanning²²

Figur 6.7 viser andelen som kom i jobb *før* endt utdanning ved ulike høyere utdanningsinstitusjoner. Kandidater i de ulike undersøkelsene har blitt spurt på ulike tidspunkt relativ til når utdanningen ble avsluttet, og varierer fra kort tid etter endt utdanning til flere år etter. I tillegg er det en viss variasjon i spørsmålsformulering og svarkategorier. Sammenligningsgrunnlaget er ikke perfekt, og tallene må derfor tolkes med en viss forsiktighet.

Resultatet for UiA peker seg ikke spesielt ut opp mot de høyskolene og universitetene det sammenlignes mot. En høy andel kandidater ved NTNU får jobb før fullført utdanning.

Figur 6.8 Kandidatundersøkelser sammenlignet: Når kandidatene fikk jobb etter endt utdanning

I figur 6.8 sammenligner vi når kandidatene fikk sin første jobb, men ser utelukkende på kandidater som fikk jobb *etter* endt utdanning, ekskludert dem som ikke fikk jobb.

Resultatene viser at blant kandidater som ikke får jobb *under* utdannelsen, kommer kandidater ved UiA forholdsvis raskt ut i jobb, også sammenlignet med andre utdanningsinstitusjoner.

²² Tall fra ulike kandidatundersøkelser. I enkelte tilfeller har oppgitte data blitt prosentuert på nytt, med utgangspunkt i de kandidater som har fått jobb. UiO sine tall gjelder kun kandidater som har byttet stilling. Kandidatundersøkelsen for HVL, UiB og NHH fra 2020 spør kun om når kandidatene fikk sin første *relevante* jobb og er derfor ikke direkte sammenlignbare.

6.3.2 Anskaffelse av første jobb

Figur 6.9 Hvordan kandidatene fikk sin første jobb (q050) (n=2390)²³

Kandidatene ble spurt om hvordan de gikk frem for å få sin første jobb, og her kunne de krysse av for flere alternativer. **6 av 10 søkte på en utlyst stilling.** Flere kandidater benyttet også sitt personlige nettverk eller tok direkte kontakt med en arbeidsgiver. 1 av 10 fikk arbeid på en arbeidsplass hvor de hadde hatt en deltidsjobb i studietiden.

²³ Dette spørsmålet har blitt endret siden 2019-undersøkelsen med flere nye alternativer. Sammenligning med 2019 er derfor mindre relevant, men vi merker oss at omtrent samme andel (56 versus 58 prosent) søkte på utlyst stilling.

6.3.3 Jobbskifte

Tabell 6.8 Bytte av stilling (q023)

	Ja, har skiftet stilling én gang	Ja, har skiftet stilling 2-3 ganger	Ja, har skiftet stilling 4 ganger eller mer	Nei, har kun hatt én stilling etter fullført utdanning
Total (n=2381)	29 %	8 %	1 %	62 %
Grad				
Master (n=1092)	27 %	6 %	1 %	66 %
Bachelor (n=1201)	31 %	9 %	1 %	59 %
PPU (n=88)	24 %	8 %	1 %	67 %
Fagområde				
ESTETISK (n=65)	26 %	15 %	5 %	54 %
HELSEFAG (n=491)	35 %	9 %	1 %	55 %
HISTORIE (n=43)	40 %	7 %	7 %	47 %
IDRETT (n=17)	41 %	6 %	0 %	53 %
INFOTEKN (n=185)	21 %	2 %	1 %	77 %
JUS (n=17)	6 %	0 %	0 %	94 %
LÆRER (n=487)	24 %	10 %	1 %	64 %
MEDIEFAG (n=57)	35 %	4 %	4 %	58 %
PEDFAG (n=81)	31 %	9 %	2 %	58 %
REALFAG (n=41)	17 %	10 %	0 %	73 %
SAMFUNN (n=289)	36 %	9 %	1 %	54 %
SPRÅK (n=40)	28 %	15 %	0 %	58 %
TEKNO (n=250)	23 %	4 %	0 %	72 %
ØKADM (n=315)	28 %	5 %	0 %	67 %

6 av 10 har ikke byttet stilling. Andelen som har byttet stilling er høyest for kandidater fra HISTORIE og lavest for kandidater fra JUS. Sistnevnte gruppe består imidlertid av et svært lavt antall kandidater.

Som man kan forvente er andelen kandidater som har skiftet stilling minst én gang tett knyttet til når man ble uteksaminert. **61 prosent av kandidatene som ble uteksaminert høst 2019 har byttet stilling minst én gang**, mot 17 prosent av kandidatene som ble uteksaminert vår 2022.

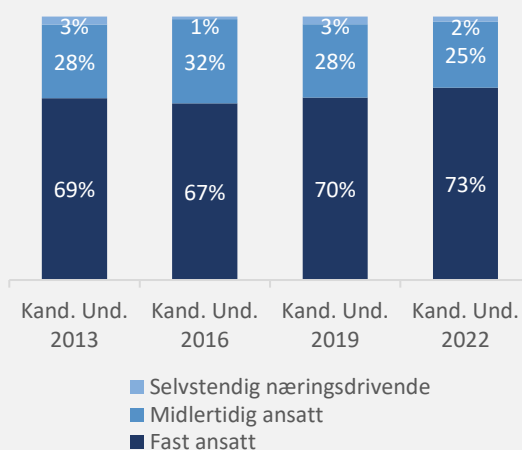
6.4 Nåværende jobb

I dette delkapittelet går vi nærmere inn på kandidatenes nåværende jobb, og hva slags ansettelsesforhold de er i, hvilken stillingsandel de har og hvilket stillingsnivå de har.

6.4.1 Ansettelsesforhold

Utviklingstrekk: Ansettelsesforhold

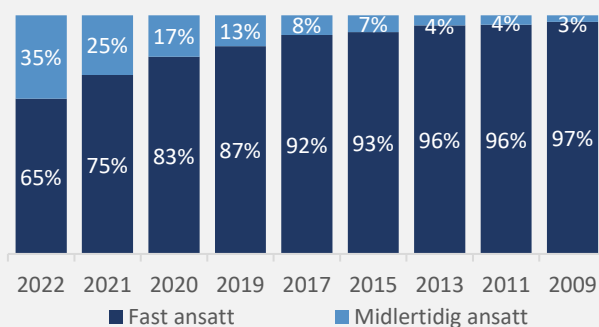
Figur 6.10 Ansettelsesform for UiA-kandidater i arbeid, 2013-2022

Sammenlignet med tidligere kandidatundersøkelser ser vi relativt beskjedne endringer i ansettelsesforhold (figur 6.10). Andelen som har fast ansatt har imidlertid vært marginalt stigende siden 2013. Vi har tidligere sett at arbeidsmarkedet har hatt en positiv utvikling med hensyn til arbeidsledighet i perioden etter 2016. Utviklingen med en høyere andelen som er i faste stillinger kan sees i lys av et gunstig arbeidsmarked.

Merk at studenter som kombinerer jobb og studier holdes utenfor analysen i figur 6.10 og 6.11. I sistnevnte figur holdes også selvstendig næringsdrivende utenom.

Figur 6.11 Fordeling av faste- og midlertidige ansettelsesforhold med avgangår, 2009-2022

Fordelt på avgangår ser vi tydelig at andelen fast ansatte øker desto lenger tid kandidatene har vært ute på arbeidsmarkedet etter uteksaminering.

6.4.2 Stillingsandel

Tabell 6.9 «Hvor stor stillingsandel har du i din nåværende stilling?» (q004)

	Heltid i en stilling (100 %)	Heltid, men flere stillinger (til sammen 100 %)	Deltid og ønsker ikke høyere stillingsandel	Deltid, men ønsker en høyere stillingsandel
Total (n=2417)	77 %	4 %	11 %	7 %
Grad				
Master (n=1077)	89 %	4 %	3 %	4 %
Bachelor (n=1256)	68 %	4 %	18 %	10 %
PPU (n=84)	73 %	5 %	14 %	8 %
Fagområde				
ESTETISK (n=50)	30 %	10 %	34 %	26 %
HELSEFAG (n=487)	66 %	7 %	15 %	12 %
HISTORIE (n=49)	63 %	4 %	22 %	10 %
IDRETT (n=20)	35 %	15 %	30 %	20 %
INFOTEKN (n=179)	92 %	1 %	3 %	4 %
JUS (n=26)	65 %	0 %	35 %	0 %
LÆRER (n=473)	83 %	4 %	8 %	5 %
MEDIEFAG (n=63)	67 %	8 %	13 %	13 %
PEDFAG (n=86)	73 %	3 %	8 %	15 %
REALFAG (n=47)	62 %	9 %	15 %	15 %
SAMFUNN (n=301)	84 %	3 %	8 %	5 %
SPRÅK (n=37)	54 %	8 %	22 %	16 %
TEKNO (n=261)	87 %	0 %	10 %	3 %
ØKADM (n=333)	84 %	2 %	10 %	4 %

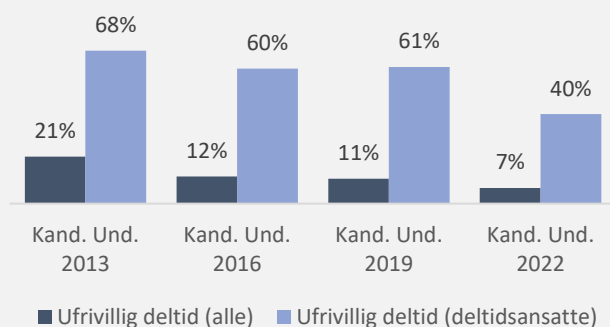
8 av 10 arbeider heltid, mens 2 av 10 arbeider deltid. Resultatet er svært likt som i 2019.

Vi finner nokså vesentlige forskjeller mellom kandidater med bachelor og mastergrad: 9 av 10 med mastergrad arbeider heltid i én stilling, mot 7 av 10 blant dem med bachelorgrad.

7 prosent av kandidatene arbeider deltid, men ønsker seg en høyere stillingsandel, en tilstand som gjerne omtales som «ufrivillig deltid». Dette betyr 40 prosent av kandidatene som arbeider deltid ønsker seg en høyere stillingsandel. Andelen som arbeider ufrivillig deltid, er høyest for kandidater fra ESTETISK og IDRETT.

Utvikling: Ufrivillig deltid

Figur 6.12 Omfanget av ufrivillig deltid - historisk utvikling²⁴

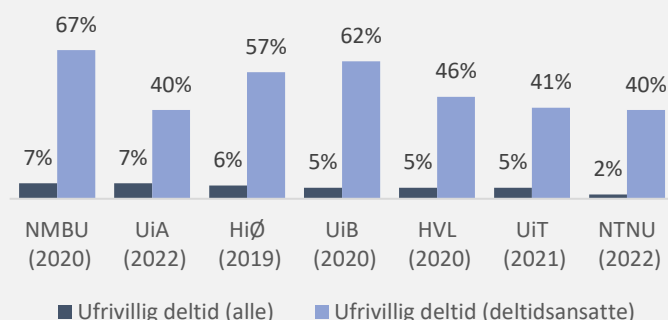

Figur 6.12 viser utviklingen i ufrivillig deltid blant kandidater uteksaminert fra UiA over tid.

Forholdsvis få UiA-kandidater, til sammen 7 prosent, arbeider ufrivillig deltid. Dette tallet baserer seg både på kandidater som arbeider heltid og deltid. Naturlig nok er tallene høyere blant de deltidsansatte, hvor 40 prosent arbeider ufrivillig deltid. Dette betyr samtidig at for en majoritet av de deltidsansatte, nærmere bestemt 60

prosent, er det ønskelig å jobbe deltid. Både den relative og absolutte andelen er synkende sammenlignet med 2019 eller tidligere undersøkelser.

Figur 6.13 Omfanget av ufrivillig deltid – sammenligning²⁵

Figur 6.13 viser omfanget av ufrivillig deltid på tvers av ulike høyskoler og universitet. Ettersom antallet som arbeider deltid generelt er nokså lavt, bør vi ikke legge for mye vekt på mindre variasjoner i tallene.

Den totale andelen som arbeider ufrivillig deltid ved UiA er på nivå med andre utdanningsinstitusjoner, men noe høyere enn ved NTNU, som markerer seg med en svært

lav andel. Den relative andelen som arbeider ufrivillig deltid er uansett lav, og på samme nivå som UiT og NTNU.

²⁴ Prosentuert på nytt hvor relevant for å få andeler på både den totale og den relative andelen som arbeider ufrivillig deltid.

²⁵ Tall fra ulike kandidatundersøkelser. Prosentuert på nytt hvor relevant for å få andeler på både den totale og den relative andelen som arbeider ufrivillig deltid.

6.4.3 Stillingsnivå

Kandidatene ble bedt om å oppgi deres stillingsnivå i sin hovedstilling.

Tabell 6.10 «Hvilket stillingsnivå har du nå i hovedjobben din?» (q010)

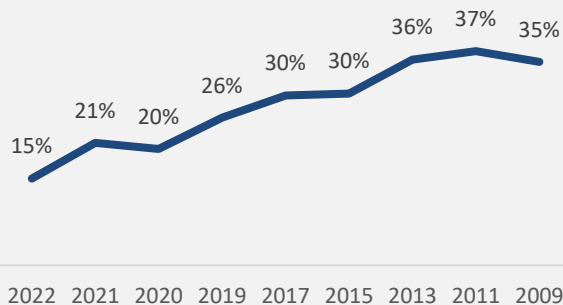
	Ansatt	Prosjekt-/team- /fagleder uten personalansvar	Avdelings-/ mellomleder med personalansvar	Toppleder	Annet:
Total (n=2408)	78 %	9 %	9 %	2 %	3 %
Grad					
Master (n=1074)	75 %	11 %	8 %	3 %	3 %
Bachelor (n=1251)	80 %	7 %	9 %	0 %	3 %
PPU (n=83)	86 %	5 %	5 %	2 %	2 %
Fagområde					
ESTETISK (n=49)	73 %	12 %	6 %	0 %	8 %
HELSEFAG (n=485)	89 %	7 %	2 %	1 %	1 %
HISTORIE (n=49)	82 %	2 %	6 %	0 %	10 %
IDRETT (n=19)	84 %	5 %	11 %	0 %	0 %
INFOTEKN (n=179)	82 %	15 %	2 %	0 %	1 %
JUS (n=26)	92 %	0 %	8 %	0 %	0 %
LÆRER (n=471)	72 %	6 %	17 %	1 %	4 %
MEDIEFAG (n=63)	83 %	10 %	8 %	0 %	0 %
PEDFAG (n=85)	84 %	5 %	9 %	0 %	2 %
REALFAG (n=47)	81 %	9 %	4 %	2 %	4 %
SAMFUNN (n=299)	68 %	7 %	13 %	7 %	5 %
SPRÅK (n=37)	86 %	3 %	8 %	0 %	3 %
TEKNO (n=261)	74 %	20 %	4 %	0 %	2 %
ØKADM (n=333)	76 %	9 %	9 %	3 %	4 %

8 av 10 er ordinært ansatte, uten personalansvar eller lignende. I alt har 2 av 10 en form for stillingsnivå med ansvarsoppgaver utover ordinær ansettelse.

Kandidater med mastergrad har noe mer ansvar enn kandidater med bachelor eller PPU. Fordelt på fagområder finner vi den høyeste andelen av kandidater med stillingsnivå over ordinær ansettelse ved SAMFUNN, TEKNO og LÆRER, mens den er lavest ved SPRÅK, HELSEFAG, HISTORIE og JUS.

Utvikling: Stillingsnivå

Figur 6.14 Lederansvar etter avgangår: 2009-2022²⁶

Figur 6.14 viser den samlede andelen kandidater som har en form for lederansvar fordelt på avgangår. Her trekker vi inn data fra tilleggsundersøkelsen. «Lederansvar» viser her til stillingsnivå tilsvarende *prosjekt-/team-/fagleder uten personalansvar, avdelings-/mellomleder med personalansvar eller toppleder*.

Vi ser tydelig at andelen med en form for lederansvar stiger i tiden etter endt utdanning. Mens 15 prosent av kandidatene som fullførte utdannelsen ved UiA i 2022 har lederansvar, er andelen dobbelt så høy blant kandidater som gikk ut fem år tidligere, i 2017. Den største økningen skjer i stillingskategorien «Prosjekt-/team /fagleder uten personalansvar».

²⁶ Viser samlet andel kandidater med stillingsnivået toppleder, avdelings-/mellomleder med personalansvar og prosjektleder/teamleder uten personalansvar.

6.5 Sektor- og bransjetilknytning og hovedoppgaver

6.5.1 Sektor

Tabell 6.11 «I hvilken sektor er din nåværende stilling?» (q005)

	Statlig sektor	Fylkeskommunal sektor	Kommunal sektor	Offentlig eide foretak	Privat sektor	Ideell org. / interesseorg.	Annet
Total (n=2467)	13 %	5 %	30 %	6 %	43 %	2 %	1 %
Grad							
Master (n=1099)	12 %	6 %	32 %	5 %	40 %	3 %	2 %
Bachelor (n=1282)	15 %	2 %	27 %	6 %	47 %	1 %	1 %
PPU (n=86)	9 %	42 %	31 %	0 %	15 %	2 %	0 %
Fagområde							
ESTETISK (n=65)	5 %	11 %	28 %	5 %	37 %	9 %	6 %
HELSEFAG (n=492)	29 %	2 %	41 %	18 %	7 %	2 %	0 %
HISTORIE (n=49)	22 %	20 %	12 %	4 %	37 %	2 %	2 %
IDRETT (n=20)	5 %	10 %	35 %	5 %	30 %	5 %	10 %
INFOTEKN (n=182)	8 %	2 %	1 %	5 %	80 %	2 %	1 %
JUS (n=26)	42 %	0 %	8 %	0 %	50 %	0 %	0 %
LÆRER (n=480)	4 %	12 %	55 %	0 %	26 %	1 %	0 %
MEDIEFAG (n=64)	13 %	5 %	19 %	3 %	50 %	5 %	6 %
PEDFAG (n=86)	10 %	6 %	60 %	0 %	20 %	2 %	1 %
REALFAG (n=48)	19 %	6 %	19 %	10 %	40 %	0 %	6 %
SAMFUNN (n=302)	21 %	5 %	37 %	4 %	27 %	5 %	1 %
SPRÅK (n=41)	10 %	7 %	17 %	0 %	59 %	2 %	5 %
TEKNO (n=265)	5 %	1 %	6 %	3 %	83 %	0 %	2 %
ØKADM (n=342)	5 %	1 %	5 %	3 %	85 %	1 %	1 %

Totalt arbeider 54 prosent av kandidatene i offentlig sektor (dersom vi inkluderer offentlig eide foretak), mot 43 prosent i privat sektor. De resterende 3 prosentene arbeider i ideell sektor eller annen type sektor.

Vi finner tydelige forskjeller mellom gradsnivå og fagområde. Kandidater som har tatt PPU arbeider i stor grad i fylkeskommunal eller kommunal sektor (skoleverket). Andelen som arbeider i privat sektor er høyest blant kandidater fra tekniske og økonomiske fagfelt, som INFOTEKN, TEKNO og ØKADM.

6.5.2 Bransje/bransjevridning

Bransjetilknytningen henger naturligvis tett sammen med kandidatenes utdanningsretning. **De største bransjene blant kandidatene er pleie og omsorg, skoleverket (grunnskole, VGS, fagskole) og barnehage.** 4 av 10 kandidater arbeider innen en av disse bransjene.

Tabell 6.12 Bransjetilknytning fordelt på fagområder. (q008) (ikke uttømmende)

Fagområde	Største bransje	Andel
ESTETISK (n=65)	Kunst/ Kultur / Design	43 %
HELSEFAG (n=491)	Pleie og omsorg	73 %
HISTORIE (n=49)	Varehandel/ Butikk/ Hotell- og restaurantvirksomhet	16 %
IDRETT (n=20)	Skoleverket (grunnskole, VGS, fagskole)	30 %
INFOTEKN (n=182)	IKT	47 %
JUS (n=26)	Forsvar/ Politi/ Rettsvesen	35 %
LÆRER (n=480)	Skoleverket (grunnskole, VGS, fagskole)	52 %
MEDIEFAG (n=65)	Informasjon/ Forlag/ Media	17 %
PEDFAG (n=86)	Skoleverket (grunnskole, VGS, fagskole)	31 %
REALFAG (n=49)	Undervisning/ Forskning (høyere utd.inst.)	20 %
SAMFUNN (n=301)	Sosialtjenester	20 %
SPRÅK (n=42)	Annen bransje	24 %
TEKNO (n=265)	Forretningsmessig tjenesteyting/ Konsulentytelser, etc.	20 %
ØKADM (n=341)	Finans/ Bank/ Forsikring/ Eiendom	27 %

Tabell 6.12 viser de største bransjene innenfor hvert fagområde, det vil si bransjen flest kandidater innenfor hvert fagområde oppgav at de arbeidet innenfor.

Vi ser tydelig at kandidater ved visse fagområder, særlig HELSEFAG, er konsentrert innen en enkelt bransje. 73 prosent av kandidatene fra dette fagområdet arbeider innenfor «Pleie og omsorg». Samtidig er bransjekonsentrasjonen forholdsvis lav hos en del av de andre fagområdene. Mest påfallende er kanskje HISTORIE, hvor største bransje er varehandel, butikk, hotell eller restaurant. Her må det for ordens skyld nevnes at andelen som arbeider innen skoleverket eller «annen bransje» er like høy. For noen av disse kandidatene er det uansett rimelig å anta at de har ambisjoner om å komme seg inn i mer utdanningsrelevante bransjer etter hvert.

Tabell 6.13 Bransje fordelt på sektor med relativ kvinneandel

	Offentlig sektor	Privat sektor	Ideell / interesseorg / annet	Relativ kvinneandel
Total (n=2467)	54 %	43 %	3 %	
Kjønn				
Menn (n=884)	36 %	62 %	2 %	
Kvinner (n=1583)	64 %	32 %	4 %	
Bransje				
Bergverksdrift / Håndverk/ Byggenæring/ mv. (n=51)	8 %	90 %	2 %	24 %
Finans/ Bank/ Forsikring/ Eiendom (n=121)	6 %	94 %	0 %	50 %
Forretningsmessig tjenesteyting/ Konsulentytelser, etc. (n=159)	5 %	94 %	1 %	35 %
Forsvar/ Politi/ Rettsvesen (n=39)	85 %	15 %	0 %	51 %
Pleie og omsorg (n=420)	95 %	5 %	0 %	86 %
Sosialtjenester (n=88)	76 %	19 %	5 %	83 %
Ideell organisasjon / Interesseorganisasjon (n=29)	0 %	21 %	79 %	79 %
IKT (n=154)	16 %	83 %	1 %	27 %
Informasjon/ Forlag/ Media (n=25)	12 %	88 %	0 %	68 %
Kunst/ Kultur / Design (n=44)	39 %	48 %	14 %	68 %
Offentlig virksomhet/ -administrasjon (n=145)	93 %	4 %	3 %	68 %
Samferdsel/ Transport/ Tele (n=25)	32 %	68 %	0 %	36 %
Undervisning/ Forskning (høyere utd.inst.) (n=97)	81 %	15 %	3 %	66 %
Varehandel/ Butikk/ Hotell- og restaurantvirksomhet (n=131)	5 %	87 %	8 %	66 %
Barnehage (n=199)	49 %	51 %	1 %	85 %
Skoleverket (grunnskole, VGS, fagskole) (n=363)	91 %	7 %	1 %	78 %
Olje og gassvirksomhet (n=64)	2 %	98 %	0 %	31 %
Energi og kraft (n=48)	23 %	75 %	2 %	31 %
Annen bransje (n=187)	43 %	51 %	5 %	61 %

I figur 6.13 bryter vi bransje ned på sektor, og ser også på den relative kvinneandelen innenfor hver bransje.²⁷ For de fleste bransjer er det en tydelig slagside i retning av enten offentlig eller privat sektor. Noen bransjer er imidlertid mer delt når det gjelder sektortilhørighet, særlig barnehage, hvor halvparten jobber offentlig, halvparten privat.

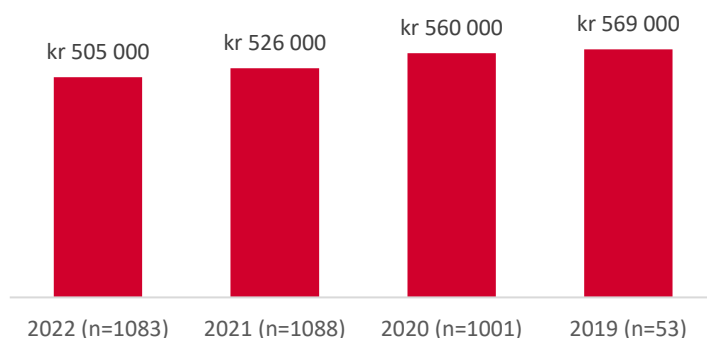
Det er godt dokumentert at det norske arbeidsmarkedet fortsetter å være kjønnsdelt, og at tradisjonelle kjønnsroller fortsatt spiller inn på valg av både utdanning og yrke. Vi finner også slike mønstre i denne undersøkelsen. Kvinneandelen er høyest innen pleie og omsorg og barnehage, og lavest innen bergverk/håndverk/byggenæring, IKT og energi.

²⁷ Viser kun bransjer med minst 25 kandidater.

6.5.3 Bruttolønn

Kandidatenes gjennomsnittlige brutto årslønn, inkludert overtid og bonus, er 531 000 kroner (se figur 6.16). Til sammenligning var medianlønn i Norge 549 960 kr i 2021, og 570 960 kr blant heltidsansatte.²⁸

Figur 6.15 Snittlønn etter avgangsår: 2019-2022

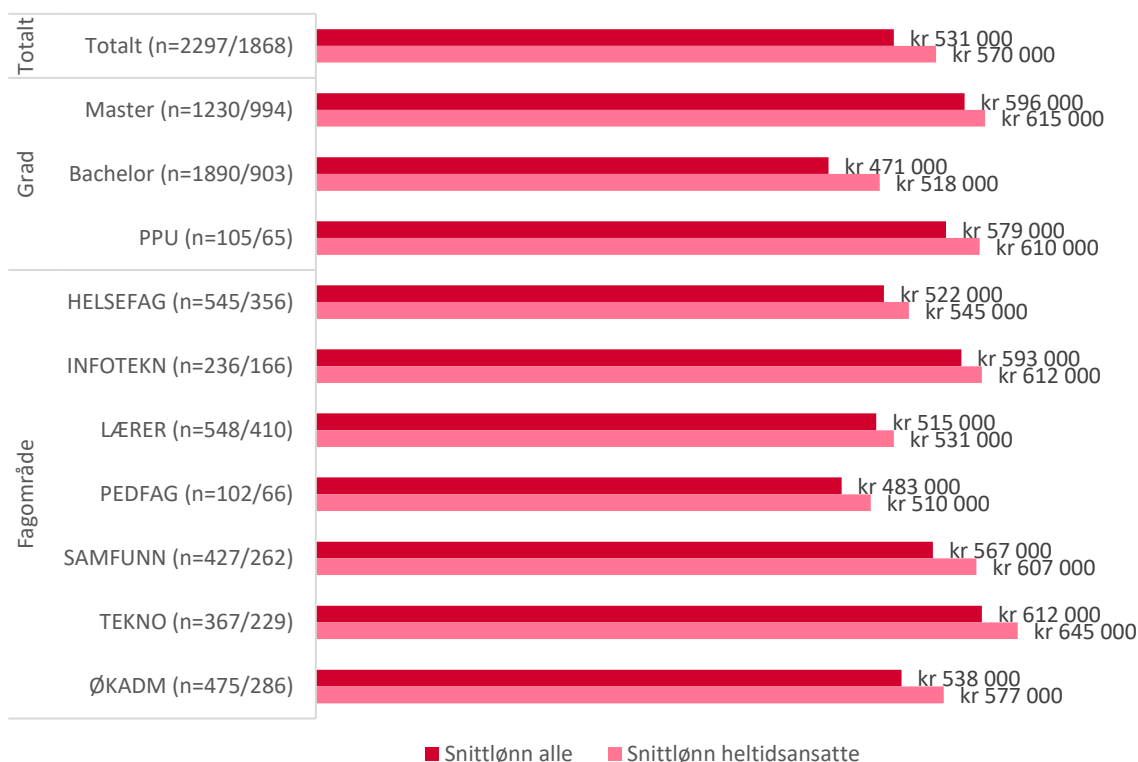

Figur 6.15 viser snittlønn fordelt på avgangsår. Gjennomsnitt, avrundet til nærmeste hele tusen kroner, benyttes som utregningsmetode i denne og påfølgende analyser.

Som forventet er gjennomsnittlig brutto årslønn høyere blant kandidater som har vært lenger på arbeidsmarkedet.

²⁸ Gjennomsnittslønn er også vanlig å benytte, men medianlønn gir som regel et riktigere bilde av den typiske lønnen på nasjonalt nivå. Medianlønn er hentet fra SSB: <https://www.ssb.no/statbank/table/11418/>

Figur 6.16 Brutto årslønn (inkl. bonus og overtid) (q014). Omgjort til snittlønn²⁹

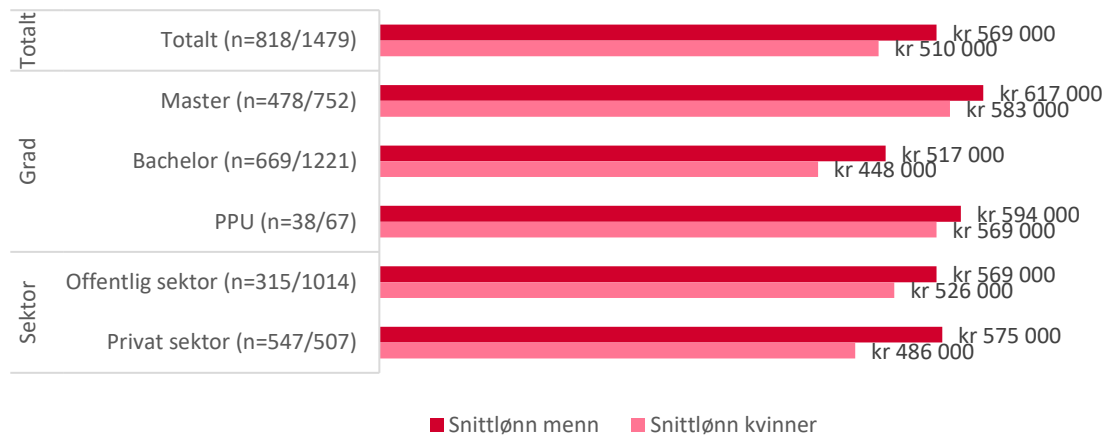

Kandidater med mastergrad og PPU har høyere snittlønn enn kandidater med bachelorgrad. Vi finner også noen lønnsforskjeller mellom kandidater fra ulike fagområder. Kandidater fra TEKNO har høyest snittlønn, mens kandidater fra PEDFAG og LÆRER har lavest snittlønn.

Kandidater som nå bor i Agder har en snittlønn på 523 000 kr, mot 544 000 kr for kandidater som er bosatt utenfor Agder, uavhengig av stillingsandel. De geografiske lønnsforskjellene er dermed små. Ser vi kun på dem som arbeider heltid krymper forskjellene ytterligere: 564 000 kr for kandidater i Agder, mot 570 000 kr for dem som bor utenfor fylket.

²⁹ Kun de største fagområdene er inkludert i analysen. Tallgrunnlaget er basert på omkoding av 13 kategoriske svarkategorier til numeriske tallverdier. «Ønsker ikke å svare» er ekskludert. De øvrige svarkategoriene er gitt svarkategoriens midtverdi. For lavest og høyest lønnskategori, som er «under 200 000» og «1 000 000 eller mer», er svarene omkodet til hhv. 150 000 og 1 050 000 kroner. Få kandidater på overordnet nivå har disse lønnsnivåene, og effekten av usikkerheten rundt disse omkodningene vil derfor være begrenset. Likevel må tallene i disse analysene tolkes med forsiktighet. *Heltidsansatte* er definert som heltid i én stilling eller flere stillinger samlet.

Figur 6.17 Lønnsforskjeller mellom kvinner og menn, uavhengig av stillingsandel.

Mannlige kandidater har i snitt høyere lønn enn kvinnelige kandidater. Vi ser at denne lønnsforskjellen gjelder på tvers av gradsnivå og sektor.

Det er mange drivere bak lønnsforskjeller mellom menn og kvinner, et tema det er forsket mye på og som har vært hyppig debattert.³⁰ Høyere deltidsandel blant kvinner er en del av forklaringen, men selv når vi kontrollerer for stillingsnivå og stillingsandel (og ser kun på ordinært ansatte som arbeider heltid) viser analysene våre at mannlige kandidater i snitt tjener 54 000 kr mer enn kvinner. Bransjetilhørighet er en sentral forklaringsfaktor. Menn arbeider i større grad i privat sektor og bransjer med høyere lønn, noe som gjenspeiles i våre tall. De høyeste gjennomsnittlige bruttolønnene finner man innenfor bransjer som olje- og gassvirksomhet, IKT, bergverksdrift, og energi og kraftproduksjon, som alle har en lav relativ kvinneandel (ref. tabell 6.13).

³⁰ Se for eksempel Lunde, H., & Sandnes, T. (2010). Det «lønner» seg å være mann. *Anders Barstad Utenfor allfarvei*, 30.

Les hele
saken her:

Ismail Mahammed,
arealplanlegger i Strand kommune

Studium: Master i global utvikling og samfunnsplanlegging
Avgangår: 2021

“

Jobben fant jeg etter å ha sett en stillingsannonse på nett. Jeg søkte og ble innkalt til intervju. De ringte meg og kom med tilbud om jobb før jeg ble ferdig med masteroppgaven. De ønsket at jeg skulle starte så raskt som mulig, og med litt planlegging så fikk jeg det til. De synes at masteren min var midt i blinken i forhold til det de ønsket seg. I tillegg tror jeg det hjalp at jeg hadde jobbet som forskningsassistent på forskningsprosjektet WINDPLAN ved siden av studiene, og sommerjobbene jeg hadde hos Statens vegvesen.

For min del var overgangen fra studier til arbeid ganske grei, jeg ble kastet rett ut i det. På grunn av masterprogrammet, følte jeg meg trygg i forskjellige problemstillinger som dukket opp. Jeg har vært heldig med en arbeidsgiver som forstår at overgangen fra studielivet til arbeidslivet kan være utfordrende. Men jeg har savnet fadderuka. Det hadde vært gøy med fadderuke i starten av arbeidslivet også. ”

7 Utdanningens arbeidslivsrelevans

I dette kapittelet ser vi nærmere på vurderinger av arbeidslivsrelevans, deriblant studierelatert kontakt med arbeidslivet, aktiviteter i studietiden og krav i kompetanse i nåværende jobb.

7.1.1 Jobbutsikter i valg av studie

Tabell 7.1 «Hvor viktig var utsikter til jobb og karriere for valg av studie?» (q031)

	Svært uviktig	Noe uviktig	Verken eller	Noe viktig	Svært viktig
Total (n=3117)	15 %	10 %	10 %	29 %	36 %
Grad					
Master (n=1211)	15 %	8 %	9 %	30 %	38 %
Bachelor (n=1807)	15 %	11 %	11 %	29 %	34 %
PPU (n=99)	24 %	5 %	12 %	15 %	43 %
Fagområde					
ESTETISK (n=87)	10 %	21 %	11 %	29 %	29 %
HELSEFAG (n=536)	18 %	8 %	7 %	29 %	39 %
HISTORIE (n=78)	23 %	23 %	15 %	22 %	17 %
IDRETT (n=31)	10 %	16 %	19 %	45 %	10 %
INFOTEKN (n=226)	12 %	10 %	12 %	22 %	45 %
JUS (n=57)	12 %	2 %	5 %	19 %	61 %
LÆRER (n=528)	15 %	9 %	12 %	27 %	38 %
MEDIEFAG (n=83)	10 %	10 %	14 %	40 %	27 %
PEDFAG (n=95)	16 %	4 %	5 %	44 %	31 %
REALFAG (n=84)	11 %	14 %	20 %	31 %	24 %
SAMFUNN (n=411)	13 %	7 %	16 %	32 %	32 %
SPRÅK (n=67)	9 %	24 %	12 %	34 %	21 %
TEKNO (n=363)	15 %	11 %	7 %	29 %	37 %
ØKADM (n=466)	18 %	6 %	8 %	30 %	38 %

Majoriteten av kandidatene var motivert av karriere- og jobbutsikter ved valg av studie. 65 prosent av kandidatene svarer at dette var noe eller svært viktig.

Jobb og karriereutsikter var mest viktig for kandidater fra JUS, men minst viktig for kandidater fra HISTORIE.

7.1.2 Bevisstgjøring om utdanningens relevans gjennom studiet

Tabell 7.2 «Jeg fikk god informasjon underveis i studiet mitt om hvordan min kompetanse kan brukes i arbeidslivet» (q0391, påstand 1)

	Helt uenig	Uenig	Verken eller	Enig	Helt enig
Total (n=2985)	7 %	18 %	24 %	38 %	13 %
Grad					
Master (n=1140)	7 %	19 %	24 %	39 %	11 %
Bachelor (n=1750)	7 %	19 %	24 %	37 %	14 %
PPU (n=95)	1 %	5 %	18 %	44 %	32 %
Fagområde					
ESTETISK (n=81)	16 %	15 %	28 %	33 %	7 %
HELSEFAG (n=510)	4 %	11 %	15 %	46 %	24 %
HISTORIE (n=84)	19 %	24 %	30 %	23 %	5 %
IDRETT (n=33)	6 %	21 %	24 %	33 %	15 %
INFOTEKN (n=217)	3 %	16 %	26 %	43 %	12 %
JUS (n=53)	4 %	11 %	32 %	34 %	19 %
LÆRER (n=505)	2 %	14 %	18 %	48 %	19 %
MEDIEFAG (n=85)	8 %	13 %	26 %	42 %	11 %
PEDFAG (n=98)	6 %	33 %	14 %	41 %	6 %
REALFAG (n=85)	19 %	32 %	22 %	19 %	8 %
SAMFUNN (n=393)	11 %	22 %	27 %	32 %	8 %
SPRÅK (n=66)	11 %	26 %	24 %	29 %	11 %
TEKNO (n=345)	5 %	18 %	30 %	37 %	9 %
ØKADM (n=425)	9 %	25 %	30 %	28 %	8 %

Kandidatene ble også spurt om de fikk god nok informasjon underveis på studiet om hvordan utdanningens kompetanse kunne brukes i arbeidslivet. I alt svarer 5 av 10 at de fikk god informasjon. **25 prosent av kandidatene gir uttrykk for at de ikke opplevde å få tilfredsstillende informasjon om utdanningens arbeidslivsrelevans.**

Det er særlig kandidater som har tatt PPU som opplever at informasjonen var god. 7 av 10 fra hhv. HELSEFAG og LÆRER oppgir at de fikk god informasjon. Kandidater fra REALFAG og HISTORIE opplever i minst grad å få ha fått god informasjon, og kun 3 av 10 sier seg enige i påstanden.

Dette spørsmålet stilles også i Studiebarometeret, som gjennomføres årlig av NOKUT.³¹ Dersom man sammenligner svarene fra Studiebarometeret 2021, med årets kandidatundersøkelse, er tilbakemeldingene fra hhv. studenter og kandidater forholdsvis like. I gjennomsnitt vurderer studentene i Studiebarometeret informasjonen om hvordan de kan bruke kompetansen i arbeidslivet til 3,13 (på en skala fra 1-5). Gjennomsnittstallet for kandidatundersøkelsen 2022 er 3,32.

³¹ Merk at svarskaalen er noe annerledes. I UiAs kandidatundersøkelse svarer kandidatene fra «Helt uenig» til «Helt enig». I studiebarometeret går skalaen fra «I liten grad» til «I stor grad». For mer informasjon, se <https://www.studiebarometeret.no/>

7.1.3 Kontakt og samarbeid med arbeidslivet

Tabell 7.3 «Jeg fikk innføring i hvordan jeg kan formidle min egen kompetanse til potensielle arbeidsgivere» (q0391, påstand 2)

	Helt uenig	Uenig	Verken eller	Enig	Helt enig
Total (n=2956)	 14 %	 30 %	 28 %	 21 %	 7 %
Grad					
Master (n=1126)	 15 %	 30 %	 30 %	 20 %	 6 %
Bachelor (n=1738)	 14 %	 30 %	 27 %	 22 %	 7 %
PPU (n=92)	 8 %	 24 %	 33 %	 23 %	 13 %
Fagområde					
ESTETISK (n=79)	 22 %	 27 %	 19 %	 27 %	 6 %
HELSEFAG (n=503)	 9 %	 22 %	 29 %	 28 %	 12 %
HISTORIE (n=82)	 33 %	 21 %	 27 %	 16 %	 4 %
IDRETT (n=32)	 9 %	 38 %	 22 %	 25 %	 6 %
INFOTEKN (n=218)	 10 %	 25 %	 32 %	 25 %	 8 %
JUS (n=53)	 11 %	 36 %	 34 %	 11 %	 8 %
LÆRER (n=496)	 8 %	 24 %	 31 %	 26 %	 10 %
MEDIEFAG (n=85)	 20 %	 31 %	 27 %	 20 %	 2 %
PEDFAG (n=97)	 13 %	 39 %	 24 %	 21 %	 3 %
REALFAG (n=84)	 30 %	 43 %	 17 %	 6 %	 5 %
SAMFUNN (n=392)	 19 %	 35 %	 26 %	 16 %	 4 %
SPRÅK (n=66)	 24 %	 35 %	 24 %	 14 %	 3 %
TEKNO (n=344)	 11 %	 34 %	 32 %	 18 %	 5 %
ØKADM (n=421)	 14 %	 37 %	 28 %	 18 %	 3 %

Halvparten av kandidatene opplevde å få god informasjon om studiets arbeidslivsrelevans, men kun 3 av 10 oppgir at de fikk innføring i hvordan deres kompetanse skulle *formidles* til arbeidsgivere.

Kandidater ved HELSEFAG er mest enig i at de har fått kompetansen om å formidle egen kompetanse, men likevel er det bare 4 av 10 som er enig. Kandidater ved REALFAG, SPRÅK og JUS gir de laveste vurderingene.

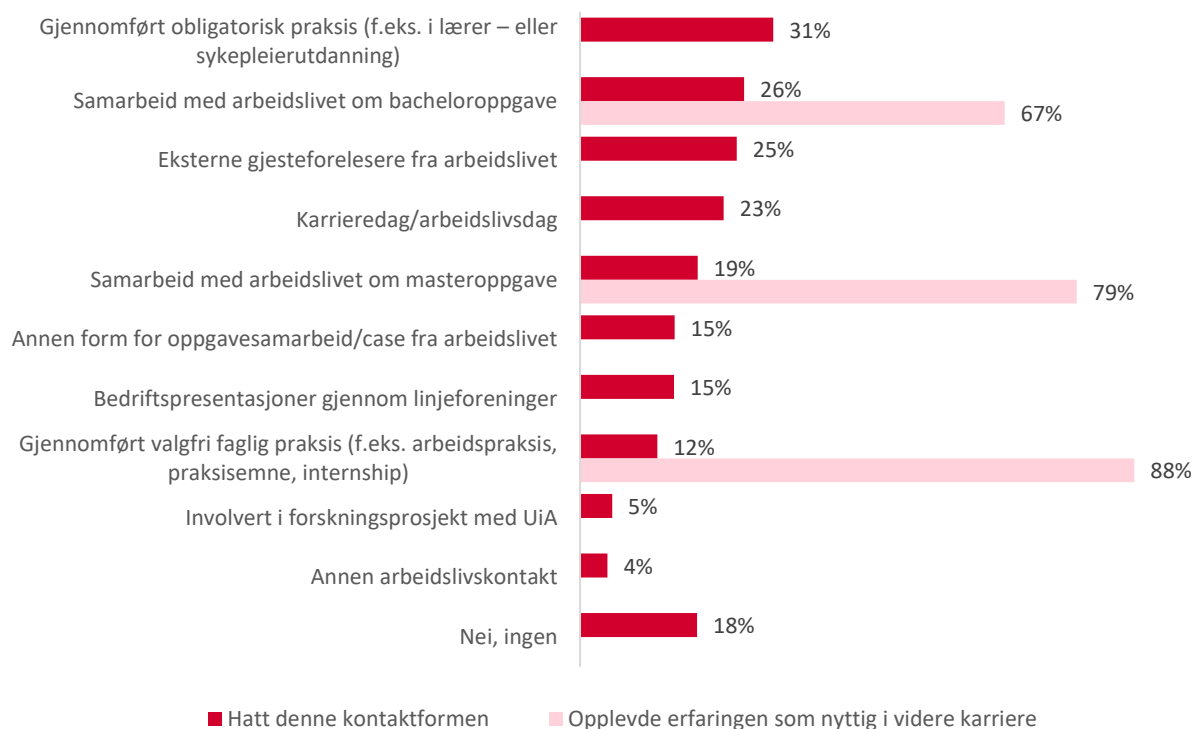
Også dette spørsmålet ble stilt til UiA-studenter i Studiebarometeret 2021. Det er forholdsvis små forskjeller mellom vurderingene til studentene og kandidatene. I gjennomsnitt vurderer studentene i Studiebarometeret spørsmålet om kompetanseformidling til 2,48 (på en skala fra 1-5). Gjennomsnittstallet for kandidatundersøkelsen 2022 er 2,77.

Tabell 7.4 «Det ble lagt godt til rette for kontakt og samarbeid med arbeidslivet» (q0391, påstand 3)

		Helt uenig	Uenig	Verken eller	Enig	Helt enig
Total (n=2946)		13 %	25 %	28 %	26 %	9 %
Grad						
Master (n=1124)		12 %	24 %	29 %	26 %	9 %
Bachelor (n=1728)		15 %	26 %	27 %	24 %	8 %
PPU (n=94)		4 %	12 %	26 %	40 %	18 %
Fagområde						
ESTETISK (n=82)		21 %	29 %	23 %	22 %	5 %
HELSEFAG (n=499)		8 %	18 %	28 %	30 %	17 %
HISTORIE (n=77)		30 %	36 %	22 %	9 %	3 %
IDRETT (n=32)		13 %	41 %	38 %	3 %	6 %
INFOTEKN (n=217)		7 %	17 %	25 %	34 %	17 %
JUS (n=53)		11 %	38 %	26 %	23 %	2 %
LÆRER (n=505)		6 %	21 %	29 %	33 %	10 %
MEDIEFAG (n=84)		23 %	35 %	20 %	19 %	4 %
PEDFAG (n=98)		20 %	32 %	34 %	11 %	3 %
REALFAG (n=84)		27 %	33 %	21 %	14 %	4 %
SAMFUNN (n=385)		22 %	31 %	28 %	16 %	4 %
SPRÅK (n=64)		27 %	34 %	20 %	16 %	3 %
TEKNO (n=342)		11 %	24 %	31 %	29 %	5 %
ØKADM (n=420)		14 %	24 %	29 %	27 %	7 %

35 prosent av kandidatene mener det ble lagt godt til rette for kontakt og samarbeid med arbeidslivet gjennom studiet. Igjen er vurderingene høyest for dem som har tatt PPU og kandidater ved HELSEFAG og LÆRER. De er lavest for kandidater fra IDRETT og HISTORIE.

Figur 7.1 Kontakt med arbeidslivet under studietiden og nytten av dette³² (q090, q089)

Figur 7.1 viser hva slags kontakt kandidatene hadde med arbeidslivet i løpet av studietiden, og nytten av dette. Kandidatene kunne krysse av for flere svaralternativ. Kun de som hadde oppgavesamarbeid og valgfri praksis ble spurt om nytteverdien.

Nesten 8 av 10 oppgir at de har hatt en eller annen form for kontakt med arbeidslivet under studiene.

Obligatorisk praksis er den vanligste kontaktformen, etterfulgt av oppgavesamarbeid med virksomhet (bachelor). **Hele 9 av 10 som hadde valgfri praksis, opplever erfaringen som nyttig** for videre karriere.

Det er ellers verdt å merke seg at andelen UiA-kandidater som samarbeider med arbeidslivet om masteroppgave, blir langt høyere når man tar høyde for at ikke alle kandidater avlegger mastergrad. 45 prosent av masterkandidatene oppgir å ha hatt samarbeid med arbeidslivet om masteroppgaven sin. Enkelte utdanningsløp skiller seg ut ved svært høye tall på denne kontaktformen. Rundt 85 prosent av masterkandidatene fra Industriell økonomi, «Business Administration», og Innovasjon oppgir å ha samarbeidet med arbeidslivet om masteroppgaven.

³² Rosa søyle viser den samlede andelen som at de svarte noe eller svært nyttig. «Vet ikke»-alternativ ekskludert.

Tabell 7.5 Årsaken til at kandidatene ikke hadde oppgavesamarbeid eller praksis/internship³³

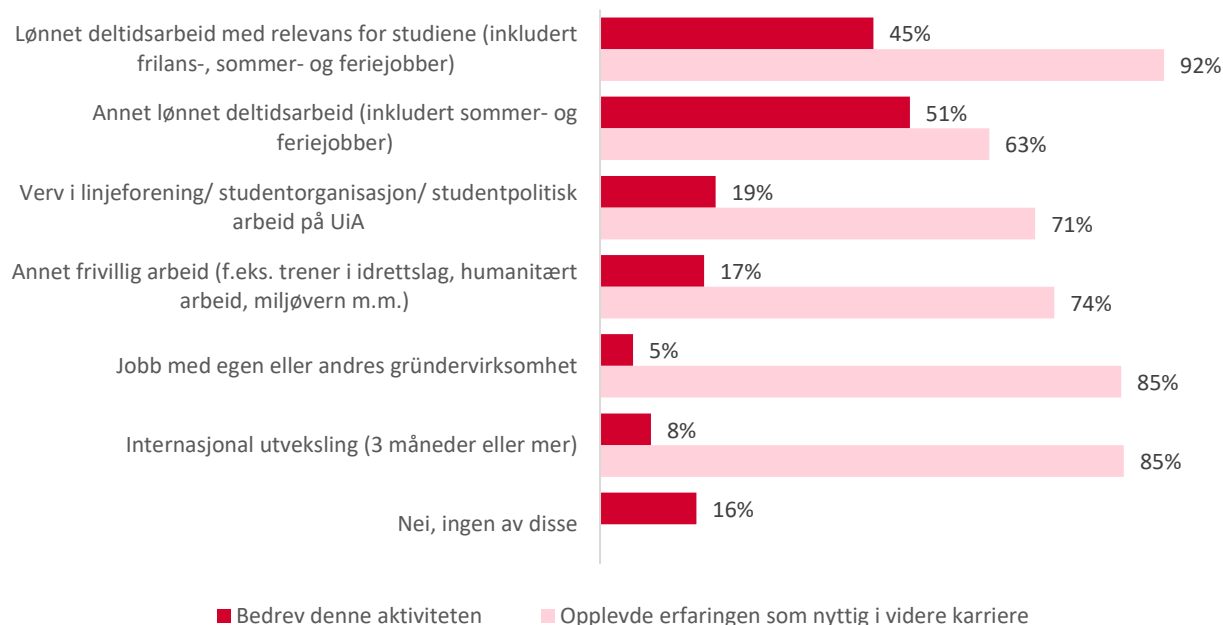
		Ønsket det, men var ikke en mulighet	Visste ikke at det var en mulighet	Forsøkte, fikk ikke innpass	Ble informert, men valgte det bevisst bort	Annet
Bacheloroppgave		12 %	 44 %	 4 %	 23 %	 17 %
Masteroppgave		10 %	 24 %	 6 %	 33 %	 28 %
Praksisopphold/internship		22 %	 36 %	 6 %	 20 %	 17 %

Kandidatene som *ikke* hadde oppgavesamarbeid eller valgfri faglig praksis ble bedt om å oppgi årsaken til dette. **44 prosent av kandidatene som har tatt en bachelorgrad visste ikke at oppgavesamarbeid med en virksomhet var en mulighet.** Her er det verdt å merke seg at på enkelte studieprogram er det ikke (reelle) muligheter for oppgavesamarbeid. Kandidatenes manglende kunnskaper om muligheten for oppgavesamarbeid kan altså ha sin naturlige forklaring i at tilbudet ikke eksisterer, og trenger altså ikke å skyldes mangel på informasjonsflyt fra universitetshold.

³³ Baserer seg på spørsmålene q0891 (n=1204), q0892 (n=593), q0893 (n=1762).

7.1.4 Aktiviteter under studiene

Figur 7.2 Aktiviteter under studietiden og nytten av dette (q091, q093)³⁴

Nesten **halvparten av kandidatene hadde lønnet deltidsarbeid med relevans for studiene under studietiden, og 9 av 10 opplevde denne erfaringen som nyttig** for videre karriere. Også 6 av 10 som hadde andre deltidsjobber, som kanskje ikke var like studierelevant, opplevde arbeidserfaringen som nyttig.

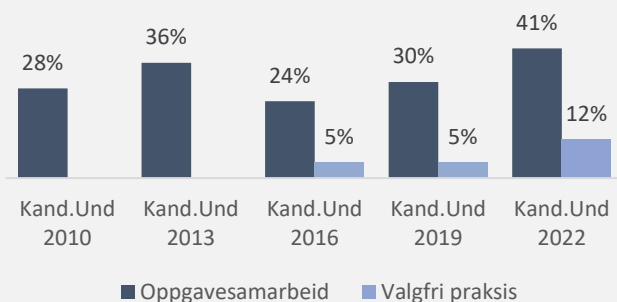
Det er verdt å merke seg at til sammen 79 prosent av kandidatene oppgir å ha hatt en eller annen form for lønnet deltidsarbeid (når vi slår sammen arbeid med eller uten relevans) under studietiden.

Foruten relevant deltidsjobb **vurderes arbeid med egen eller andres gründervirksomhet og internasjonal utveksling som svært nyttige erfaringer**. Samlet sett er det imidlertid relativt lave andeler av kandidatene som har hatt disse to aktivitetene. I neste kapittel vil vi se at det å delta i disse to aktivitetene, ser ut til å påvirke hva slags kompetanse kandidatene opplever å ha fått gjennom studietiden.

³⁴ q091 (n=3039), q093 (n=153-1282). «Vet ikke» ekskludert fra spørsmålet om nytteverdi (q093). Kandidatene kunne krysse av for flere aktiviteter i q091.

Studierelatert kontakt med arbeidslivet

Figur 7.3 Omfanget av oppgavesamarbeid og valgfri praksis – historisk utvikling³⁵

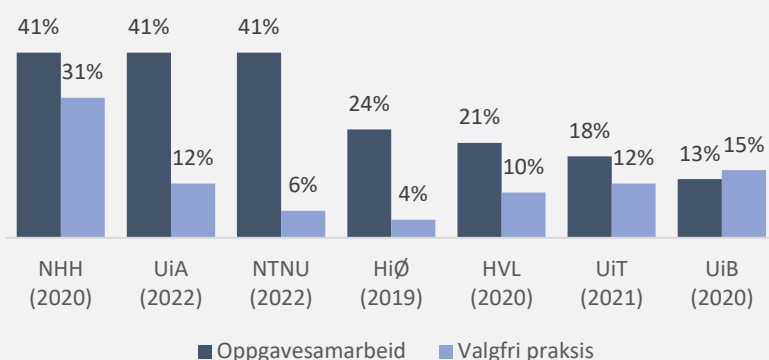

Omfanget av oppgavesamarbeid og valgfri praksis har variert noe over tid. En noe større andel enn tidligere oppgir å ha hatt oppgavesamarbeid med virksomhet (enten bachelor- eller masteroppgave) eller valgfri praksis i årets undersøkelse.

Det er særlig andelen som har gjennomført valgfri praksis ser ut til å ha økt, sammenlignet med tidligere undersøkelser. Andelen som har hatt oppgavesamarbeid har vært mer

varierende over tid, men årets resultat er uansett en «toppnotering» sammenlignet med tidligere utgaver av kandidatundersøkelsen.

Figur 7.4 Oppgavesamarbeid og valgfri praksis, sammenlignet med andre utdanningsinstitusjoner

Andelen som har hatt oppgavesamarbeid er høy, også sammenlignet med andre høyere utdanningsinstitusjoner. UiA ligger i denne sammenheng på nivå med NHH og NTNU.

Når det gjelder valgfri praksis (inkludert trainee og internship gjennomført i studietiden) finner vi at omfanget er på linje med andre høyskoler og universitet, som HVL, UiT

og UiT. NHH skiller seg imidlertid ut i denne sammenheng med et forholdsvis stort omfang valgfri praksis.

³⁵ Undersøkelsene fra 2010 og 2013 spurte kun om praksis generelt, inklusiv obligatorisk praksis, og er derfor ikke direkte sammenlignbare. Utformingen av spørsmålet om oppgavesamarbeid har også variert noe over tid: I tidligere kandidatundersøkelser var «oppgavesamarbeid med virksomhet» e.l. et samlet svaralternativ, mens i årets undersøkelse var samarbeid om hhv. bachelor- og masteroppgave skilt ut som to ulike svaralternativ. I denne analysen (figur 7.4) ser vi igjen oppgavesamarbeid under ett, og koder oppgavesamarbeid som gjennomført dersom q090_1 (bacheloroppgave) eller q090_2 (masteroppgave) er krysset av. Noen kandidater har hatt oppgavesamarbeid både i forbindelse med bachelor- og masteroppgaven, men disse telles kun én gang i figuren. Prosentueringsgrunnlaget er alle kandidater som avga et svar på q090 (n=3055). Dette er årsaken til at tallet 41 prosent (andelen som har hatt oppgavesamarbeid i 2022), ikke fremgår av figur 7.1, hvor resultater fra det aktuelle spørsmålet ble gjengitt.

7.1.5 Jobbmuligheter som svarer til forventningene

Tabell 7.6 «Utdanningen min har gitt meg jobbmuligheter som svarer til de forventningene jeg hadde under utdanningen» (q0391, påstand 5)³⁶

	Helt uenig	Uenig	Verken eller	Enig	Helt enig	Vet ikke / Ikke aktuelt	Snitt
Total (n=3013)	7 %	9 %	17 %	34 %	26 %	6 %	3,7
Grad							
Master (n=1151)	6 %	9 %	16 %	36 %	29 %	4 %	3,8
Bachelor (n=1766)	7 %	10 %	18 %	33 %	24 %	8 %	3,6
PPU (n=96)	3 %	14 %	21 %	27 %	34 %	1 %	3,8
Fagområde							
ESTETISK (n=85)	14 %	14 %	22 %	27 %	15 %	7 %	3,2
HELSEFAG (n=511)	4 %	6 %	11 %	35 %	42 %	2 %	4,1
HISTORIE (n=84)	10 %	6 %	27 %	25 %	12 %	20 %	3,3
IDRETT (n=33)	6 %	3 %	39 %	27 %	9 %	15 %	3,4
INFOTEKN (n=220)	7 %	6 %	9 %	35 %	39 %	4 %	4,0
JUS (n=54)	0 %	6 %	17 %	37 %	33 %	7 %	4,1
LÆRER (n=511)	3 %	9 %	16 %	38 %	32 %	2 %	3,9
MEDIEFAG (n=86)	14 %	13 %	31 %	23 %	12 %	7 %	3,1
PEDFAG (n=98)	11 %	19 %	21 %	26 %	18 %	4 %	3,2
REALFAG (n=86)	12 %	22 %	21 %	22 %	13 %	10 %	3,0
SAMFUNN (n=399)	9 %	13 %	21 %	33 %	16 %	8 %	3,4
SPRÅK (n=68)	18 %	16 %	15 %	29 %	12 %	10 %	3,0
TEKNO (n=346)	3 %	7 %	16 %	41 %	24 %	9 %	3,8
ØKADM (n=427)	8 %	9 %	19 %	35 %	21 %	7 %	3,6

6 av 10 er enige i at utdanningen har gitt jobbmuligheter som svarer til de forventningene de hadde før påbegynt utdanning.

Kandidater fra HELSEFAG og JUS er mest enige i påstanden, mens kandidater fra SPRÅK, REALFAG og MEDIEFAG gir noe lavere vurderinger på dette spørsmålet.

For UiA sett under ett er det høy grad av konsistens med svarene fra 2019-undersøkelsen, men vi merker oss at PPU-kandidatene i klart mindre grad opplever at utdanningen har gitt dem forventede jobbmuligheter, enn hva tilfellet var i 2019.

Hvilken situasjon kandidatene har på arbeidsmarkedet er av stor betydning for svargivingen. **67 prosent av kandidater som nå er i jobb er enig eller helt enig i påstanden om jobbmuligheter, mot kun 37 prosent av kandidater som ikke er i jobb.** Sistnevnte gruppe omfatter primært kandidater som har studier som hovedbeskjeftigelse og arbeidsledige. Holder vi kun studenter (som ikke kombinerer med jobb) utenfor, blir tilsvarende andel 64 prosent.

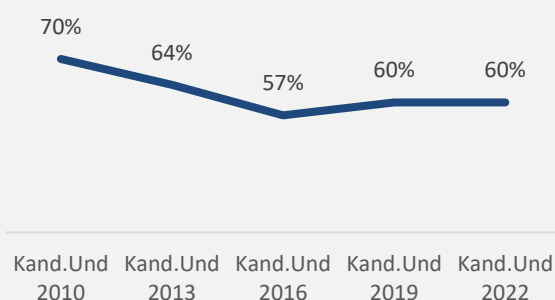
Kandidatene er nokså samstemte i sine vurderinger på tvers av avgangår, men vi konstaterer at kandidater som fullførte i 2020 svarer marginalt mer positivt enn de som fullførte i 2022 (62 mot 58 prosent, enig/helt enig). Det er også få forskjeller mellom

³⁶ Snitt kalkulert uten «vet ikke»-alternativ.

kandidatene kandidater som nå bor/arbeider i Agder og de som befinner seg utenfor fylket (62 mot 60 prosent, enig/helt enig).

Forventninger om jobbmuligheter

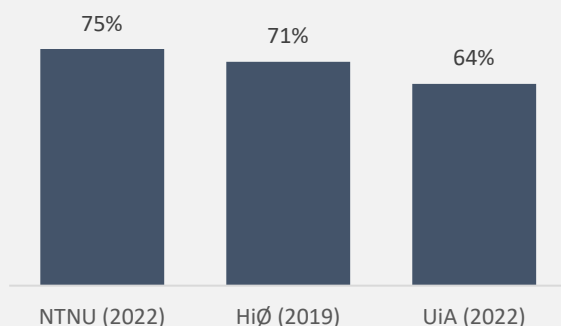
Figur 7.5 Utdanningen har gitt jobbmuligheter som svarer til forventningene, historisk utvikling

Figur 7.5 viser samlet andel som svarte enig eller helt enig på spørsmålet om utdanningene hadde svart til forventningene når det gjelder jobbmuligheter.

Vi ser at kandidatenes vurderinger er nokså stabile over tid. Andelen var noe høyere i 2010 og 2013. Merk at spørsmålsformuleringen var litt annerledes i perioden før 2016, og da ble stilt på en måte som gjør at vi kan forvente mer positive svar.³⁷

Figur 7.6 Utdanningen har gitt jobbmuligheter som svarer til forventningene, sammenlignet med andre utdanningsinstitusjoner³⁸

Vi har sammenlignet UiA-kandidatenes svar med resultatene fra andre institusjoner kandidatundersøkelser. Det er få andre undersøkelser på feltet som tar opp denne tematikken, men figur 7.6 presenterer resultater fra undersøkelser med sammenlignbare spørsmål.

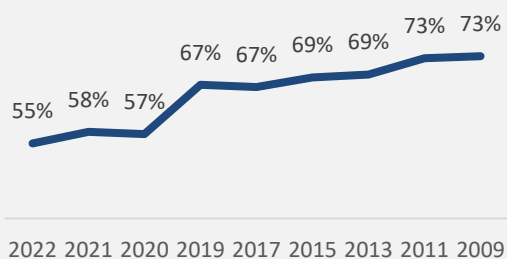
Merk at for både UiA og NTNU er kandidater som har studier som sin hovedbeskjeftigelse ekskludert fra analysen. For HiØ sin del er svar fra studenter derimot inkludert.

UiA scorer noe lavere enn både NTNU og HiØ på spørsmålet om utdanningen har gitt jobbmuligheter som svarer til forventningene.

³⁷ I 2010 lød spørsmålet «I hvilken grad gir utdanningen ved UiA deg mulighet til å få jobber som svarer til de forventningene du hadde under utdanningen?». I 2013 var «jobber» erstattet med «stillinger».

³⁸ Merk at det er noe ulik svarskala og spørsmålsformulering i de forskjellige undersøkelsene sammenligningen bygger på. HiØ: «Hvor enig eller uenig er du i de følgende påstandene om din utdanning? Utdanningen min har gitt meg jobbmuligheter som svarer til de forventningene jeg hadde under utdanningen». NTNU: «I hvilken grad gir din utdanning deg mulighet til å få jobber som svarer til de forventningene du hadde under utdanningen?»

Figur 7.7 «Utdanningen min har gitt meg jobbmuligheter som svarer til de forventningene jeg hadde under utdanningen»: Andel enig/helt enig etter avgangår

Figur 7.7 bryter spørsmålet om forventninger om jobbmuligheter ned på avgangår.

Resultatene viser tydelig at vurderingene er høyere desto lengre tid det er siden fullført utdanning.

7.1.6 Utdanningens relevans, kompetansekrav og etterspørsel

Tabell 7.7 Utdanningens relevans i nåværende jobb (q012)

	Svært lite relevant	Lite relevant	Verken eller	Relevant	Svært relevant	Snitt (0-100)	Endring i snitt, mot 2019
Total (n=2392)	8 %	8 %	8 %	42 %	34 %	72	-9
Grad							
Master (n=1070)	5 %	7 %	8 %	47 %	33 %	74	-5
Bachelor (n=1239)	11 %	9 %	8 %	37 %	35 %	69	-12
PPU (n=83)	6 %	4 %	8 %	51 %	31 %	74	-12
Fagområde							
ESTETISK (n=61)	21 %	13 %	7 %	26 %	33 %	59	-19
HELSEFAG (n=477)	3 %	3 %	4 %	34 %	56 %	84	-7
HISTORIE (n=48)	27 %	2 %	13 %	35 %	23 %	56	4
IDRETT (n=20)	20 %	25 %	0 %	35 %	20 %	53	-25
INFOTEKN (n=174)	6 %	7 %	7 %	51 %	28 %	72	-4
JUS (n=26)	12 %	4 %	8 %	19 %	58 %	77	3
LÆRER (n=464)	2 %	6 %	7 %	50 %	35 %	77	-11
MEDIEFAG (n=65)	23 %	9 %	6 %	34 %	28 %	58	-16
PEDFAG (n=84)	4 %	6 %	1 %	48 %	42 %	79	-5
REALFAG (n=47)	21 %	9 %	4 %	32 %	34 %	62	-13
SAMFUNN (n=295)	11 %	9 %	10 %	40 %	30 %	67	-8
SPRÅK (n=39)	28 %	8 %	10 %	26 %	28 %	54	-29
TEKNO (n=259)	6 %	11 %	11 %	50 %	22 %	68	-7
ØKADM (n=328)	10 %	13 %	13 %	44 %	20 %	62	-11
Avgangår							
2009 (n=641)	4 %	9 %	8 %	42 %	38 %	75	
2011 (n=688)	6 %	8 %	6 %	40 %	40 %	75	
2013 (n=750)	5 %	8 %	9 %	41 %	37 %	74	
2015 (n=766)	5 %	8 %	9 %	39 %	40 %	75	
2017 (n=801)	6 %	9 %	8 %	39 %	38 %	74	
2019 (n=845)	5 %	7 %	8 %	41 %	39 %	75	
2020 (n=807)	7 %	10 %	7 %	42 %	34 %	72	
2021 (n=787)	9 %	7 %	9 %	41 %	35 %	72	
2022 (n=753)	8 %	7 %	8 %	43 %	33 %	71	

Tabell 7.7 viser kandidatenes egne vurderinger av utdanningens relevant i nåværende jobb, med nedbrytninger for grad, fagområde og avgangår.³⁹ For avgangår spesifikt inkluderer vi også data fra tilleggsundersøkelsen (årene 2009-2019), mens øvrige data er fra hovedundersøkelsen. Innfelt på høyre side av tabellen er gjennomsnittsverdier fra 0-100 hvor 0 indikerer minst relevant og 100 indikerer mest relevant. Helt til høyre vises endringen i snittvurderingene for hver undergruppe, sammenlignet med tilsvarende resultat i 2019.

³⁹ Svaralternativet «vet ikke» ekskludert.

76 prosent opplever utdanningen som relevant for nåværende jobb. Særlig kandidater fra HELSEFAG og PEDFAG har relevant jobb (89-90 prosent). En lavere andel kandidater ved HISTORIE, IDRETT og SPRÅK har relevant arbeid (54-58 prosent).

Vi observerer en nedgang i andelen som opplever å ha relevant arbeid, sammenlignet med tidligere år. Totalt oppgav 87 prosent av kandidatene at utdanningen var relevant eller svært relevant for nåværende jobb i 2019, mot 76 prosent i året undersøkt. For snittverdiene er nedgangen på 9 poeng.

Nedgangen er så godt som gjennomgående, på tvers av fagområde og grad, men vi finner at nedgangen er større blant kandidater med bachelor og PPU enn med master. På fagområdenivå er nedgangen spesielt utpreget blant kandidatene fra SPRÅK, ESTETISK OG MEDIEFAG. Vi har undersøkt om forskjellene kan knyttes til når kandidatene ble uteksaminert, og selv om det er en tendens til at opplevelsen av å ha relevant arbeid øker med antallet år i arbeidslivet, viser tabellen at forskjellene i vurderinger mellom de ulike avgangsårene alt i alt er forholdsvis marginal. **Det er verdt å påpeke at spørsmålet om relevant arbeid ble noe endret i årets undersøkelse,** og dette kan være en forklaring på utviklingen.⁴⁰

⁴⁰ Spørsmål 2019: «Hvor relevant er utdanningen din i din nåværende jobb? Med relevant menes både fagspesifikk kompetanse og generell kompetanse som analytiske evner, arbeidsmetoder, evne til å tilegne seg ny kunnskap o.l». Spørsmål 2022: Totalt sett, hvor relevant opplever du at utdanningen er i nåværende jobb? Med relevant tenker vi på hvor mye av det du har lært gjennom utdanningen din som du bruker direkte eller indirekte i jobbsituasjonen din.»

Tabell 7.8 Krav til arbeidsoppgaver og etterspørsel i arbeidsmarkedet⁴¹

	Arbeidsoppgaver		Arbeidsmarkedet Min spesifikke utdanning er etterspurt på arbeidsmarkedet
	Krever min fagkompetanse	Krever mine generelle kompetanser	
Total (n=2403/3013)	62 %	74 %	63 %
Grad			
Master (n=1077/1150)	64 %	78 %	65 %
Bachelor (n=1243/1767)	60 %	70 %	62 %
PPU (n=83/96)	60 %	71 %	56 %
Fagområde			
ESTETISK (n=62/85)	55 %	66 %	25 %
HELSEFAG (n=479/510)	81 %	82 %	81 %
HISTORIE (n=49/84)	43 %	49 %	14 %
IDRETT (n=20/33)	45 %	60 %	24 %
INFOTEKN (n=175/220)	65 %	82 %	79 %
JUS (n=26/54)	73 %	69 %	83 %
LÆRER (n=465/511)	72 %	78 %	66 %
MEDIEFAG (n=65/86)	48 %	63 %	56 %
PEDFAG (n=85/98)	79 %	84 %	41 %
REALFAG (n=47/86)	47 %	66 %	34 %
SAMFUNN (n=296/400)	54 %	71 %	47 %
SPRÅK (n=40/68)	43 %	53 %	29 %
TEKNO (n=262/346)	53 %	69 %	80 %
ØKADM (n=327/427)	42 %	65 %	66 %

6 av 10 mener at arbeidsoppgavene i stor grad krever fagkompetansen de har tilegnet seg gjennom utdanning sin. En litt større andel, **7 av 10, mener at arbeidsoppgavene krever deres generelle kompetanser.** Forskjellen i vurdering av fagkompetanse og generell kompetanse er gjennomgående på tvers av gradsnivå og fagområde.

Vi merker oss en **nedgang på 10 prosentpoeng i andelen som svarer at arbeidsoppgavene krever deres fagkompetanse, sammenlignet med 2019.** Nedgangen er spesielt tydelig for kandidater med PPU-utdanning. I 2019-undersøkelsen svarte 80 prosent at arbeidsoppgavene krever deres fagkompetanse, mot kun 60 prosent i 2022. På fagområdenivå er nedgangen spesielt tydelig blant kandidater med bakgrunn fra ESTETISK, IDRETT, MEDIEFAG, SPRÅK og ØKADM.

Vi er usikre på om dette er en reell nedgang, eller om den primært skyldes endringer i spørsmålsformuleringen på dette spørsmålet siden 2019-undersøkelsen. Den gang ble kandidatene spurt om arbeidsoppgavene krevde *fagkompetansen* de hadde tilegnet seg gjennom utdanningen, mens det i årets undersøkelse ble spurt om arbeidsoppgavene krever

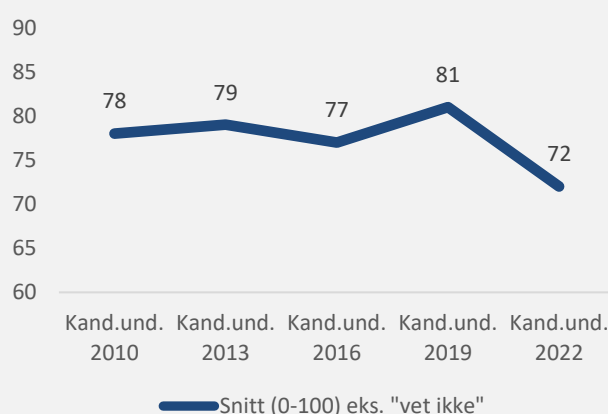
⁴¹ Arbeidsoppgaver (q015): Samlet andel som svarte «I ganske stor grad» og «I svært stor grad». Arbeidsmarkedet (q0391, påstand 4): Samlet andel som svarte «Enig» og «Helt enig».

den *fagspesifikke* kompetansen kandidatene har tilegnet seg gjennom utdanningen.⁴² Ambisjonen bak denne endringen var å tydeliggjøre skillet mellom spesifikk fagkompetanse og mer generelle kompetanser man bygger opp som universitetsstudent. Om litt vil vi presentere tidsserietall for andelen kandidater som opplever å ha relevant jobb. Også her ser vi en nedgang, noe som antyder at det uavhengig av spørsmålsstilling om fagkompetanse er en tendens mot lavere vurderinger på koblingen mellom utdanningen og relevans til jobb og arbeidsoppgaver.

På overordnet nivå mener også 6 av 10 at deres spesifikke utdanning er etterspurt på arbeidsmarkedet. Vi ser vesentlige forskjeller mellom de ulike fagområdene. Det generelle mønsteret er forholdsvis likt som i 2019, men vi merker oss at spesielt **kandidater fra TEKNO merker økt etterspørsel på arbeidsmarkedet (64 prosent i 2019 mot 80 prosent i 2022)**. Kun 14 prosent fra HISTORIE opplever at deres utdanning er etterspurt på arbeidsmarkedet.

Relevant jobb – utviklingstrekk og sammenligning

Figur 7.8 Relevant jobb: historisk utvikling

Figur 7.8 viser den historiske utviklingen for kandidatenes vurdering av egen jobbrelevans i forhold til utdanningen de har tatt.

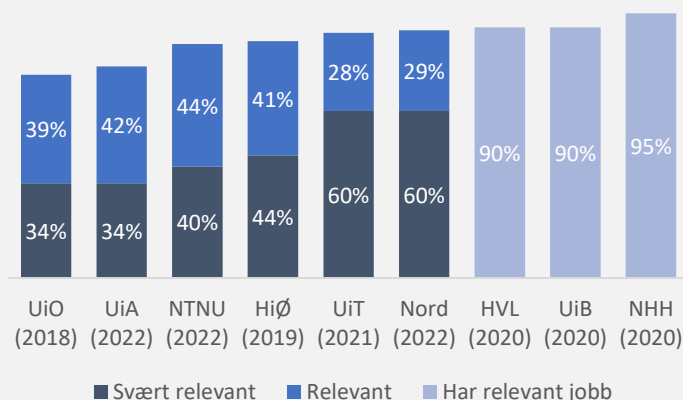
Vi ser en nedgang siden 2019. Når vi ser på svarfordelingen merker vi oss at det særlig er færre som opplever at jobben deres er «svært relevant», mens en litt høyere andel vurderer jobben som «relevant».⁴³

Som tidligere nevnt ble ordlyden i spørsmålet om jobbrelevans endret i årets undersøkelse, og vi kan ikke utelukke at endringen hadde en innvirkning på svargivningen. Når vi går «bak tallene», og sammenligner med resultatet i 2019, finner vi at nedgangen er forholdsvis bred. Kun to fagområder, JUS og HISTORIE, trekker opp. Den største nedgangen er blant fagområdene SPRÅK, IDRETT, ESTETISK, MEDIEFAG og REALFAG. Nedgangen er dobbelt så stor blant kandidater med bachelor, sammenlignet med master.

⁴² Den fulle spørsmålsstillingen var: «Arbeidsoppgavene krever den fagspesifikke kompetansen jeg tilegnet meg gjennom utdanningen min (f.eks.: anatomi, pedagogikk, programmering m.m.)». Spørsmålet om generelle kompetanser ble stilt på følgende måte: «Arbeidsoppgavene krever generelle kompetanser fra utdanningen (f.eks.: samarbeid, prosjektarbeid, kommunikasjon m.m.)»

⁴³ Observante lesere vil merke seg at tallet 72 (snittverdien i 2022) er ulik tallet 76, den samlede prosentandelen som svarte enten relevant eller svært relevant, tidligere gjengitt i tabell 7.7. Forskjellen skyldes utregningsmetode. Kandidatenes svar på det aktuelle spørsmålet ble i forbindelse med denne analysen omgjort til et tall mellom 0 og 100, før gjennomsnittsverdien ble utregnet.

Figur 7.9 Relevant jobb: sammenlignet med andre kandidatundersøkelser⁴⁴

Figur 7.9 viser UiA-kandidatenes vurderinger av jobbrelevans sammenlignet med tilsvarende vurderinger av kandidater ved andre høyskoler og universitet.

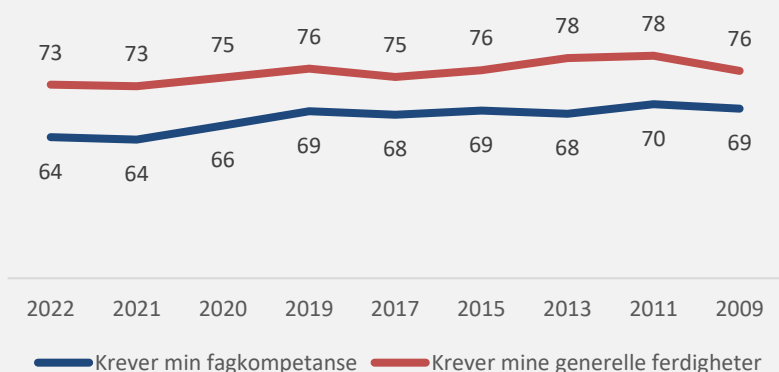
Sammenlignet med andre institusjoner finner vi UiA i det «nedre sjiktet» når det gjelder andelen som har relevant arbeid. Det må samtidig understrekes at

jobbrelevans normalt stiger i tråd med tid på arbeidsmarkedet, og at resultatene for kandidatundersøkelser som gjennomføres lengre tid etter endt utdanning dreies mot en høyere andel i relevant arbeid. Hvordan spørsmålet er utformet er også av betydning. For HVL, UiB og NHH var heller ikke spørsmålet gradert, og kandidatene ble «tvunget» til å svare enten relevant eller ikke relevant.

⁴⁴ Spørsmålet rettet mot UiO-kandidater hadde en litt annen utforming: «I hvilken grad bruker du kompetanse og ferdigheter opparbeidet gjennom utdanningen ved UiO i jobben din?» (Svært stor grad / I stor grad)

Krav om kompetanse

Figur 7.10 Arbeidsoppgavenes krav etter avgangsår. Snitt (0-100) eks. «vet ikke».

Kandidatene i både hoved- og tilleggsundersøkelsen ble bedt om å vurdere hvorvidt arbeidsoppgavene krever deres fagkompetanse og generelle kompetanser. I figur 7.10 vises gjennomsnittstall av de ulike vurderingene fordelt på kandidatenes avgangår.

Analysen viser at trenden er forholdsvis flat, altså at vurderingene er forholdsvis like uavhengig av når utdanningen ble fullført. Generelle ferdigheter vurderes som viktigere uansett år. Vi merker oss imidlertid en svak stigning på begge parametere desto lengre fartstid kandidatene har på arbeidsmarkedet. Både fagkompetanse og generell kompetanse oppleves som viktig selv om man har vært noen år på arbeidsmarkedet.

Les hele
saken her:

Eivind Omdal,
Fagingeniør Agder Energi Nett

Studium: Mastergrad i fornybar energi
Avgangså: 2022

“

Oppgavesamarbeid er en fin måte å få innblikk i arbeidsoppgavene i en bedrift og hva utdannelsen din faktisk kan brukes til. Man får et større nettverk, som øker mulighetene for å få jobb når man er ferdig. Jeg ble tilbudt fast jobb hos bedriften jeg samarbeidet med, før jeg hadde levert masteroppgaven min.

”

8 Kompetanser for fremtidens arbeidsliv

8.1.1 Studienes fokus på omstillingskompetanse

Kandidatene har i tidligere utgaver av undersøkelsen tatt stilling til hvorvidt utdanningen de har tatt ved UiA har gitt dem visse ferdigheter, knyttet opp til bestemte kompetansemål. I årets undersøkelse spør vi igjen om kunnskap om bærekraft og evner til å utøve etisk refleksjon, men også en rekke andre kompetanser. Resultatene gjengis i tabell 8.1.

Tabell 8.1 «I hvilken grad mener du studiene har gitt deg følgende kompetanse?»⁴⁵ (q094)

	Kunnskap om bærekraft	Evne til etisk refleksjon	Evne til tverrfaglig samarbeid	Evne til å være pådriver for nyskapning og innovasjon	Internasjonal forståelse/perspektiv	Kompetanse til å utvikle egen virksomhet
Total (n=3009)	32 %	69 %	65 %	38 %	41 %	16 %
Grad						
Master (n=1149)	30 %	66 %	66 %	44 %	45 %	14 %
Bachelor (n=1764)	33 %	71 %	65 %	34 %	39 %	17 %
PPU (n=96)	19 %	68 %	68 %	34 %	16 %	5 %
Fagområde						
ESTETISK (n=85)	11 %	55 %	56 %	47 %	44 %	36 %
HELSEFAG (n=511)	21 %	87 %	83 %	31 %	23 %	5 %
HISTORIE (n=84)	23 %	87 %	64 %	24 %	75 %	11 %
IDRETT (n=33)	21 %	76 %	58 %	24 %	36 %	12 %
INFOTEKN (n=218)	26 %	53 %	72 %	56 %	41 %	23 %
JUS (n=54)	9 %	69 %	41 %	17 %	76 %	7 %
LÆRER (n=510)	27 %	75 %	58 %	32 %	27 %	8 %
MEDIEFAG (n=86)	8 %	72 %	59 %	29 %	28 %	12 %
PEDFAG (n=98)	13 %	89 %	74 %	34 %	21 %	3 %
REALFAG (n=86)	48 %	44 %	37 %	41 %	36 %	6 %
SAMFUNN (n=399)	33 %	77 %	70 %	34 %	63 %	9 %
SPRÅK (n=68)	6 %	68 %	44 %	22 %	51 %	9 %
TEKNO (n=345)	51 %	40 %	65 %	49 %	29 %	25 %
ØKADM (n=427)	55 %	65 %	56 %	48 %	62 %	36 %

På overordnet nivå finner vi at nærmere **7 av 10 mener studiene har gitt dem evne til etisk refleksjon og evne til tverrfaglig samarbeid**. Langt færre, 32-41 prosent, mener studiene har gitt dem kunnskap om bærekraft, evnen til å være pådriver for innovasjon, og et internasjonalt perspektiv. Kun 16 prosent opplever at de har fått kompetanse til å utvikle egen virksomhet. Sammenlignet med 2019 finner vi en marginal økning i kunnskapen om bærekraft, mens evnen til etisk refleksjon er uendret på overordnet nivå.

Det ble også spurt om flere av disse kompetansene (i noen tilfeller med en litt annen spørsmålsstilling) i kandidatundersøkelsen fra 2016. Også her er svargivingen forholdsvis

⁴⁵ Viser samlede andeler for stor eller svært stor grad.

sammenlignbar. Den gang svarte 67 prosent at studiene hadde gitt dem evnen til tverrfaglig samarbeid, mens 35 prosent mente at studiene hadde gitt dem evne til å være pådriver for nyskapning og innovasjon. I 2016 var det en noe høyere andel som mente at studiene hadde gitt mer internasjonale perspektiver (46 prosent i 2016), mens en lavere andel svarte positivt på spørsmålet relatert til gründervirksomhet/utvikling av egen virksomhet (11 prosent i 2016)

I forrige kapittel så vi nærmere på hvilke aktiviteter kandidatene hadde gjennomført under studiene. Når vi sammenholder utvalgte aktiviteter med svarene i tabell 8.1, finner vi at **kandidater som har tatt utveksling i langt større grad opplever at studiene har gitt dem internasjonal forståelse og perspektiver**, sammenlignet med kandidater som ikke har vært på utveksling. Samme tendens finner vi for kandidater som arbeidet med egen eller andres gründervirksomhet under studiene, som i langt større grad opplever at de har fått kompetanse til å utvikle egen virksomhet.⁴⁶

Vi finner flere nevneverdige forskjeller mellom ulike fagområder. Kandidater fra REALFAG, TEKNO og ØKADM opplever i langt større grad å ha kunnskap om bærekraft, sammenlignet med andre fagområder. Kun 4 av 10 ved REALFAG og TEKNO mener at de har utviklet evne til etisk refleksjon gjennom studiene. Kandidater fra HELSEFAG gir de høyeste vurderingene av evnene til tverrfaglig samarbeid, mens det er HISTORIE og JUS som i størst grad mener de har utviklet et internasjonalt perspektiv eller forståelse. Nær 4 av 10 ved hhv. ESTETISK og ØKADM – to forholdsvis ulike fagområder – mener å ha fått kompetanse til å utvikle egen virksomhet, gjennom studiene.

8.1.2 Utdanning i lys av arbeidslivets behov

21st Century Skills er utgangspunkt for kartleggingen av kompetanser.⁴⁷ 21st Century Skills er en betegnelse på kompetanser og ferdigheter som arbeidslivet har definert som sentrale i et fremtidig arbeidsmarked preget av blant annet høy endringstakt, økende fokus på digitalisering og høye krav til omstillingskompetanse.

⁴⁶ 64 prosent av kandidatene med utvekslingserfaring mener at de i stor/svært stor grad har fått internasjonal forståelse gjennom studiene, mot 39 prosent av dem som ikke har vært på utveksling. For gründervirksomhet er tilsvarende andel 34 mot 15 prosent.

⁴⁷ For mer informasjon om 21st Century Skills, se Bellanca, James A. (2010): *21st Century Skills: Rethinking How Students Learn*

Tabell 8.2 21st Century Skills

Learning and Innovation «The 4 C's»	Digital Literacy	Career and Life
Critical thinking	Information literacy	Flexibility & adaptability
Creativ thinking	Media Literacy	Leadership
Communication	ICT Literacy	Initiative & self-direction
Collaboration		Productivity & Accountability
		Social interaction

Tabell 8.2 viser en oversikt over de ulike ferdighetene eller kompetansene som inngår i det overnevnte rammeverket, gjengitt på originalspråket. På norsk kan vi oversette de tre hovedkategoriene inn i 1) Læring og innovasjonsferdigheter, 2) digitale ferdigheter og 3) personlig og profesjonell kompetanse. Kandidatene i årets undersøkelse ble bedt om å vurdere hvilke av disse individuelle ferdighetene de mener studiet bør legge vekt på i tiden framover for å være bedre rustet til morgendagens arbeidsliv.

Ferdighetene som kandidatene ble spurt om var:

Læring og innovasjonsferdigheter

- **Kritisk tenkning** – Stille spørsmål ved det eksisterende for å løse utfordringer
- **Kreativ tenkning** – Tenke annerledes, være nyskapende
- **Kommunikasjon** – Formulere seg godt både skriftlig og muntlig
- **Samarbeid** – Løse komplekse oppgaver sammen med andre

Digitale ferdigheter

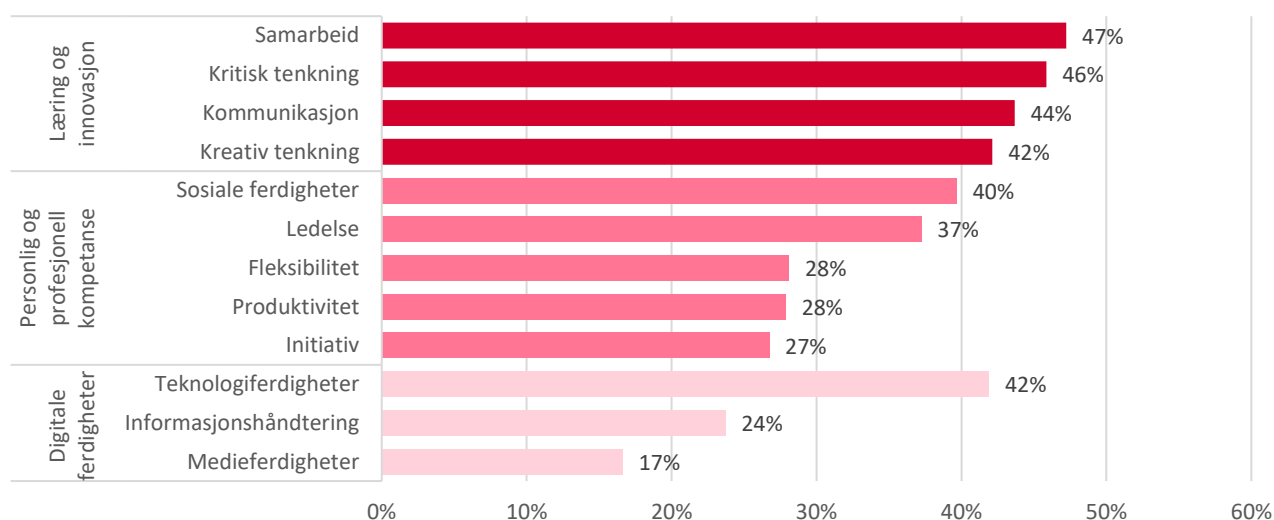
- **Informasjonshåndtering** – Skille fakta og fiksjon, håndtere store mengder informasjon
- **Medieferdigheter** – Forstå hvordan ulike medieplattformer fungerer, for å bruke dem effektivt
- **Teknologiferdigheter** – Forstå og bruke relevant teknologi/digitale verktøy

Personlig og profesjonell kompetanse

- **Fleksibilitet** – Avvike fra opprinnelig plan og tilpasse seg endringer
- **Ledelse** – Vise retning, organisere, og motivere team til å nå mål
- **Initiativ** – Planlegge, velge, og iverksette
- **Produktivitet** – Selvledelse, være effektiv selv med mange distraksjoner
- **Sosiale ferdigheter** – Møte andre og knytte nettverk for gjensidig nytte

I 2019 ble kandidatene også spurt om samme tematikk, men på grunn av spørsmålets utforming pekte resultatene i retning av kandidatene ønsket seg «mer av alt» og det var til dels vanskelig å trekke ut de viktigste ferdighetene. Spørsmålet var i årets undersøkelse derfor utformet som et flervalgsspørsmål (i stedet for et vurderingss spørsmål), og kandidaten var begrenset til å velge de opptil fem mest viktigste ferdighetene. Figur 8.1 viser resultatene fra denne analysen.

Figur 8.1 «Hvilke av ferdighetene under mener du studiet ditt burde legge mer vekt på for å gjøre kommende studenter godt rustet for samfunns- og arbeidslivet framover?»⁴⁸ (q079)

Det mest valgte alternativet var «samarbeid», nesten halvparten av kandidatene mente at studiet deres burde legge mer vekt på denne ferdigheten framover. **I forrige kandidatundersøkelse var faktisk dette en av ferdighetene som ble minst vektlagt.** Muligens kan man finne en forklaring i koronapandemien her, som av naturlige årsaker gjorde det vanskeligere å legge til rette for samarbeid i undervisningen.

Vi ser ellers at mange ulike ferdigheter blir vurdert som viktig av kandidatene: Kritisk tenkning, kommunikasjon, kreativ tenkning, teknologiferdigheter og sosiale ferdigheter, trekkes alle frem av 40 prosent eller flere av kandidatene.

Fleksibilitet, produktivitet, initiativ, informasjonshåndtering og medieferdigheter vurderes som mindre viktig. Her er det imidlertid forskjeller mellom ulike faggrupper og gradsnivå. Vi kommer nærmere inn på dette under.

⁴⁸ Kandidatene svarte på basis av den fulle svaretiketten (feks. «Samarbeid – Løse komplekse oppgaver sammen med andre»), men etiketten gjengis her i kortform av plasshensyn.

Tabell 8.3 Ferdigheter kandidatene mener bør vektlegges for kommende studenter - Læring og innovasjonsferdigheter og digitale ferdigheter

	Læring og innovasjonsferdigheter				Digitale ferdigheter		
	Kritisk tenkning	Kreativ tenkning	Samarbeid	Kommunikasjon	Informasjons- håndtering	Medie- ferdigheter	Teknologi- ferdigheter
Total (n=3007)	46 %	42 %	47 %	44 %	24 %	17 %	42 %
Gradnivå							
Master (n=1150)	47 %	46 %	50 %	40 %	23 %	17 %	45 %
Bachelor (n=1762)	45 %	39 %	46 %	45 %	24 %	16 %	40 %
PPU (n=95)	44 %	62 %	47 %	51 %	18 %	25 %	40 %
Fagområde							
ESTETISK (n=85)	24 %	58 %	33 %	33 %	9 %	34 %	20 %
HELSEFAG (n=509)	50 %	37 %	52 %	51 %	27 %	10 %	32 %
HISTORIE (n=84)	56 %	42 %	35 %	46 %	40 %	18 %	26 %
IDRETT (n=32)	59 %	53 %	34 %	31 %	13 %	9 %	19 %
INFOTEKN (n=219)	39 %	42 %	48 %	38 %	25 %	14 %	68 %
JUS (n=54)	63 %	35 %	44 %	61 %	22 %	6 %	15 %
LÆRER (n=509)	45 %	49 %	55 %	44 %	14 %	16 %	32 %
MEDIEFAG (n=87)	30 %	51 %	36 %	52 %	34 %	63 %	45 %
PEDFAG (n=98)	49 %	47 %	64 %	53 %	13 %	6 %	17 %
REALFAG (n=86)	51 %	49 %	44 %	38 %	26 %	14 %	55 %
SAMFUNN (n=400)	53 %	41 %	47 %	43 %	31 %	16 %	29 %
SPRÅK (n=68)	21 %	40 %	28 %	38 %	18 %	37 %	38 %
TEKNO (n=345)	43 %	39 %	50 %	37 %	23 %	6 %	68 %
ØKADM (n=426)	46 %	38 %	39 %	42 %	26 %	24 %	59 %

Tabell 8.4 Ferdigheter kandidatene mener bør vektlegges for kommende studenter - Personlig og profesjonell kompetanse

	Personlig og profesjonell kompetanse					Sosiale ferdigheter
	Fleksibilitet	Ledelse	Initiativ	Produktivitet		
Total (n=3007)	28 %	37 %	27 %	28 %		40 %
Gradnivå						
Master (n=1150)	27 %	38 %	25 %	27 %		38 %
Bachelor (n=1762)	29 %	37 %	29 %	29 %		41 %
PPU (n=95)	26 %	33 %	16 %	16 %		33 %
Fagområde						
ESTETISK (n=85)	26 %	45 %	44 %	44 %		46 %
HELSEFAG (n=509)	32 %	36 %	31 %	28 %		34 %
HISTORIE (n=84)	18 %	18 %	18 %	26 %		44 %
IDRETT (n=32)	28 %	34 %	34 %	28 %		50 %
INFOTEKN (n=219)	28 %	27 %	25 %	34 %		33 %
JUS (n=54)	30 %	20 %	20 %	37 %		48 %
LÆRER (n=509)	37 %	49 %	26 %	21 %		41 %
MEDIEFAG (n=87)	15 %	37 %	24 %	23 %		37 %
PEDFAG (n=98)	40 %	44 %	23 %	19 %		56 %
REALFAG (n=86)	15 %	16 %	36 %	23 %		36 %
SAMFUNN (n=400)	25 %	42 %	30 %	22 %		47 %
SPRÅK (n=68)	22 %	16 %	25 %	38 %		50 %
TEKNO (n=345)	25 %	32 %	26 %	34 %		30 %
ØKADM (n=426)	24 %	42 %	19 %	32 %		42 %

Tabell 8.3 og 8.4 er for omfattende til å kommenteres i detalj, men merk at vi har delt svargivingen opp i to tabeller for å bedre lesbarheten – selv om begge tabellene er utledet fra det samme spørsmålet i spørreundersøkelsen. Svargivingen fra figur 8.1 er brutt ned etter gradsnivå og fagområde, og ferdighetene er gruppert etter de tre overordnede kategoriene: i) Læring og innovasjonsferdigheter, ii) Digitale ferdigheter, iii) Personlig og profesjonell kompetanse.

Oppsummert merker vi oss blant annet at:

- Kritisk tenkning fremheves spesielt av kandidater fra JUS og IDRETT, og minst av kandidater fra SPRÅK og ESTETISK
- Kreativ tenkning fremheves spesielt av PPU-kandidater og kandidater fra ESTETISK
- Samarbeid fremheves spesielt av kandidater fra PEDFAG, og minst av kandidater fra SPRÅK
- Kommunikasjon fremheves spesielt av kandidater fra JUS
- Informasjonshåndtering fremheves spesielt av kandidater fra HISTORIE, og i svært liten grad av kandidater fra ESTETISK
- Medieferdigheter er som nevnt lite vektlagt hos de fleste kandidatgruppene, men med et tydelig unntak for kandidater fra MEDIEFAG
- Teknologiferdigheter fremheves spesielt av kandidater fra TEKNO, INFOTEKN og ØKADM
- Fleksibilitet har forholdsvis jevn fordeling mellom kandidatgruppene, men trekkes frem av 40 prosent av kandidatene fra PEDFAG
- Ledelse trekkes i størst grad frem av kandidater fra LÆRER og PEDFAG
- Initiativ og produktivitet er viktigst blant kandidater fra ESTETISK
- Sosiale ferdigheter er relativt sett omtrent like viktig på tvers av kandidatgruppene, men vektlegges høyest hos kandidater fra PEDFAG, og minst blant kandidater fra INFOTEKN og TEKNO

Linn Olea Valle,
Formidling og kommunikasjon i Returkraft

Studium: Master i Samfunnskommunikasjon
Avgangsår: 2022

“

Samarbeid med arbeidslivet var en super måte å knytte tverrfaglige nettverk på - det blir jo nesten som et «forsprang» inn i arbeidslivet. Jeg fikk god erfaring med tverrfaglige teamarbeid, noe jeg tror mange arbeidsgivere i dag vil se på som et stort pluss når man søker jobb. Mange masterutdannelser er teoritunge og overgangen til arbeidslivet kan nok oppleves stor for mange. Jeg tror derfor at samarbeid med arbeidslivet gjør studentene bedre rustet til å møte den reelle arbeidshverdag de etter hvert skal ut i.

”

9 Kandidatenes karriereutvikling og behov for livslang læring

I det siste kapitlet i denne rapporten retter vi fokuset mot kandidatens karriereutvikling og ser nærmere på hvor mange som har tatt mer utdanning etter avsluttet grad ved UiA og hvordan de vurderer behovet for ytterligere utdanning. Denne tematikken det særlig spurt om i tilleggsundersøkelsen, og i liten grad i hovedundersøkelsen. De fleste analysene i dette kapitlet baserer seg derfor på tallmateriale fra tilleggsundersøkelsen.

9.1.1 Kandidatenes karriereutvikling

Figur 9.1 «I hvilken grad opplever du at du har tilstrekkelig kompetanse til å utføre dine arbeidsoppgaver på en god måte?»⁴⁹ (q101, TU)

Kandidatene (i tilleggsundersøkelsen) føler seg trygge på egen kompetanse i relasjon til egne arbeidsoppgaver. **9 av 10 opplever i ganske eller svært stor grad at de har tilstrekkelig kompetanse.** De samlede vurderingene er marginalt høyere blant kandidater med lengre fartstid på arbeidsmarkedet, men alt i alt finner vi svært beskjedne forskjeller i svargiving på tvers av gradsnivå, fagområde og avgangår.

⁴⁹ «Vet ikke» fjernet.

9.1.2 Behovet for å fylle på med ny kompetanse utover avlagt grad

Tabell 9.1 «Har du tatt eller tar du annen formell utdanning etter fullføring av grad ved UiA?» (q020, TU)⁵⁰

	Ja, har tatt/tar mer utdanning ved UiA	Ja, har tatt/tar mer utdanning ved annen institusjon	Nei, men det er aktuelt på sikt	Nei, ser ikke behov for det
Total (n=4585)	21 %	35 %	29 %	18 %
Grad				
Master (n=1287)	17 %	25 %	32 %	28 %
Bachelor (n=2879)	20 %	40 %	29 %	14 %
Lærerutdanning (4 årig) (n=258)	38 %	48 %	20 %	6 %
PPU (n=258)	36 %	29 %	27 %	16 %
Fagområde				
ESTETISK (n=77)	22 %	47 %	21 %	14 %
HELSEFAG (n=889)	23 %	33 %	34 %	12 %
HISTORIE (n=79)	35 %	53 %	8 %	13 %
IDRETT (n=58)	34 %	62 %	10 %	3 %
INFOTEKN (n=206)	15 %	17 %	24 %	45 %
JUS (n=73)	1 %	92 %	4 %	3 %
LÆRER (n=1008)	28 %	32 %	34 %	12 %
MEDIEFAG (n=107)	13 %	31 %	28 %	30 %
PEDFAG (n=103)	26 %	47 %	26 %	5 %
REALFAG (n=50)	24 %	54 %	16 %	12 %
SAMFUNN (n=590)	21 %	37 %	29 %	16 %
SPRÅK (n=123)	28 %	45 %	23 %	11 %
TEKNO (n=640)	12 %	32 %	31 %	27 %
ØKADM (n=552)	12 %	34 %	26 %	29 %
Avgangår				
2009 (n=652)	28 %	39 %	21 %	18 %
2011 (n=698)	26 %	40 %	24 %	16 %
2013 (n=773)	25 %	40 %	24 %	16 %
2015 (n=778)	22 %	36 %	28 %	18 %
2017 (n=827)	15 %	34 %	33 %	19 %
Vår 2019 (n=857)	12 %	26 %	42 %	21 %

6 av 10 av de spurte kandidatene har tatt (eller tar nå) ytterligere formell utdanning etter fullføring av graden ved UiA. Et mindretall av de spurte kandidatene er under aktiv utdanning, så for de fleste vil det her være snakk om en allerede avsluttet utdanning. Blant dem som har tatt mer utdanning er det en høyere andel som har tatt denne ved et annet studiested enn UiA. **3 av 10 svarer at de ikke har tatt noe mer utdanning enda, men at det kan være aktuelt på sikt.**

⁵⁰ Inkluderer også svar fra kandidater som har oppgitt studier som sin hovedbeskjeftigelse. Kandidatene kunne krysse av for begge «ja»-alternativene.

Fordelt på avgangår ser vi tydelig at interessen for å gjennomføre ytterligere utdanning øker med hvor lenge det er siden kandidaten avsluttet utdanningen ved UiA.

Tabell 9.2 «Hva slags utdanning har du tatt/tar du?» (q061, TU)⁵¹

	Enkeltemner	Årsstudium	Bachelorgrad	Mastergrad	Doktorgrad	Videre- utdanning	PPU	Annet:
Totalt (n=2398)	25 %	18 %	8 %	38 %	4 %	26 %	6 %	5 %
Gradnivå								
Master (n=499)	36 %	21 %	3 %	14 %	14 %	25 %	10 %	6 %
Bachelor (n=1632)	19 %	16 %	10 %	49 %	1 %	24 %	6 %	5 %
Lærerutd. (4 årig) (n=119)	33 %	28 %	3 %	11 %	0 %	55 %	0 %	3 %
PPU (n=148)	40 %	33 %	5 %	21 %	3 %	30 %	5 %	5 %
Fagområde								
ESTETISK (n=50)	12 %	34 %	10 %	26 %	10 %	20 %	34 %	12 %
HELSEFAG (n=474)	16 %	15 %	6 %	32 %	3 %	43 %	3 %	4 %
HISTORIE (n=63)	22 %	25 %	16 %	29 %	6 %	21 %	35 %	6 %
IDRETT (n=50)	20 %	28 %	26 %	20 %	4 %	12 %	34 %	4 %
INFOTEKN (n=61)	21 %	7 %	10 %	44 %	13 %	8 %	7 %	8 %
JUS (n=68)	6 %	6 %	4 %	93 %	1 %	3 %	0 %	0 %
LÆRER (n=544)	33 %	30 %	6 %	19 %	1 %	41 %	2 %	4 %
MEDIEFAG (n=44)	25 %	27 %	18 %	32 %	2 %	9 %	11 %	11 %
PEDFAG (n=71)	31 %	20 %	10 %	31 %	6 %	31 %	3 %	6 %
REALFAG (n=36)	31 %	17 %	11 %	58 %	14 %	6 %	8 %	3 %
SAMFUNN (n=322)	28 %	17 %	8 %	39 %	5 %	25 %	5 %	4 %
SPRÅK (n=82)	22 %	26 %	23 %	35 %	4 %	12 %	24 %	2 %
TEKNO (n=267)	30 %	6 %	4 %	59 %	4 %	9 %	4 %	7 %
ØKADM (n=246)	22 %	10 %	7 %	61 %	4 %	7 %	1 %	5 %
Avgangår								
2009 (n=398)	31 %	18 %	7 %	35 %	3 %	33 %	6 %	6 %
2011 (n=419)	26 %	23 %	8 %	31 %	5 %	29 %	9 %	5 %
2013 (n=465)	24 %	20 %	6 %	36 %	2 %	29 %	7 %	5 %
2015 (n=416)	26 %	16 %	6 %	40 %	5 %	26 %	7 %	4 %
2017 (n=389)	22 %	16 %	11 %	42 %	4 %	22 %	4 %	5 %
Vår 2019 (n=311)	16 %	18 %	10 %	47 %	5 %	13 %	3 %	5 %

Kandidatene som har tatt (eller tar) ytterligere utdanning ble bedt om å angi hvilket nivå utdanningen er på. **38 prosent har tatt en mastergrad, mens 26 prosent har tatt en form for videreutdanning. Til sammen har 43 prosent tatt enkeltemner eller årsstudium.**

Vi merker oss at videreutdanning er mest vanlig for kandidater fra HELSEFAG og LÆRER.

Omkring en tredjedel av kandidatene fra ESTETISK, HISTORIE og IDRETT som har tatt ytterligere utdanning, har tatt PPU.

⁵¹ Inkluderer også svar fra kandidater som har oppgitt studier som sin hovedbeskjeftigelse. Kandidatene kunne krysse av flere svaralternativ.

Tabell 9.3 «Når tok du mer utdanning?» (q062, TU)

	Er i gang nå	Umiddelbart etter fullført grad	1-3 år etter fullført grad	4-6 år etter fullført grad	7-10 år etter fullført grad	Mer enn 10 år etter fullført grad	Husker ikke/ønsker ikke svare
Totalt (n=2312)	16 %	34 %	33 %	23 %	12 %	3 %	1 %
Gradnivå							
Master (n=493)	21 %	25 %	39 %	21 %	10 %	1 %	3 %
Bachelor (n=1556)	14 %	39 %	32 %	21 %	11 %	3 %	1 %
Lærerutd. (4 årig) (n=118)	19 %	23 %	22 %	37 %	31 %	9 %	0 %
PPU (n=145)	22 %	19 %	31 %	36 %	11 %	5 %	4 %
Fagområde							
ESTETISK (n=47)	15 %	49 %	36 %	21 %	4 %	0 %	2 %
HELSEFAG (n=451)	22 %	9 %	39 %	30 %	13 %	3 %	1 %
HISTORIE (n=60)	20 %	60 %	23 %	17 %	10 %	3 %	2 %
IDRETT (n=47)	11 %	60 %	30 %	11 %	6 %	2 %	0 %
INFOTEKN (n=59)	7 %	49 %	39 %	14 %	7 %	3 %	0 %
JUS (n=65)	5 %	77 %	26 %	2 %	0 %	0 %	0 %
LÆRER (n=529)	20 %	23 %	33 %	29 %	17 %	5 %	4 %
MEDIEFAG (n=42)	12 %	36 %	38 %	14 %	17 %	2 %	0 %
PEDFAG (n=70)	19 %	34 %	29 %	29 %	11 %	7 %	1 %
REALFAG (n=36)	17 %	58 %	25 %	8 %	8 %	0 %	0 %
SAMFUNN (n=313)	14 %	34 %	33 %	22 %	14 %	2 %	1 %
SPRÅK (n=76)	8 %	54 %	30 %	21 %	4 %	4 %	0 %
TEKNO (n=258)	14 %	49 %	26 %	19 %	9 %	3 %	1 %
ØKADM (n=239)	9 %	48 %	34 %	15 %	7 %	0 %	1 %
Avgangår							
2009 (n=391)	9 %	24 %	27 %	30 %	26 %	12 %	1 %
2011 (n=415)	13 %	31 %	30 %	27 %	20 %	5 %	1 %
2013 (n=451)	14 %	29 %	31 %	29 %	16 %	1 %	2 %
2015 (n=409)	16 %	36 %	34 %	27 %	4 %	0 %	1 %
2017 (n=373)	21 %	43 %	39 %	13 %	0 %	0 %	2 %
Vår 2019 (n=273)	27 %	45 %	40 %	1 %	0 %	0 %	2 %

Tabell 9.3 viser når kandidatene tok mer utdanning i relasjon til tidspunktet utdanningen ved UiA ble fullført. Merk at kandidatene kunne krysse av for flere svaralternativ, dersom utdanningen ble gjennomført på ulike tidspunkt. 16 prosent av de spurte kandidatene svarer at de holder på med utdanningen nå. Blant dem som allerede har fullført er det vanligste å ta utdanningen nokså kort tid etter fullført grad. **Nær 7 av 10 tar mer utdanning innen tre år etter fullført grad.**

Andelen som svarer «umiddelbart etter fullført grad» dras opp av bachelorkandidater som påbegynner en mastergrad. Nær 8 av 10 kandidater ved JUS begynner på den nye utdanningen (for de aller fleste en mastergrad i rettsvitenskap) rett etter fullført bachelorgrad ved UiA.

9.1.2.1 Videreutdanning

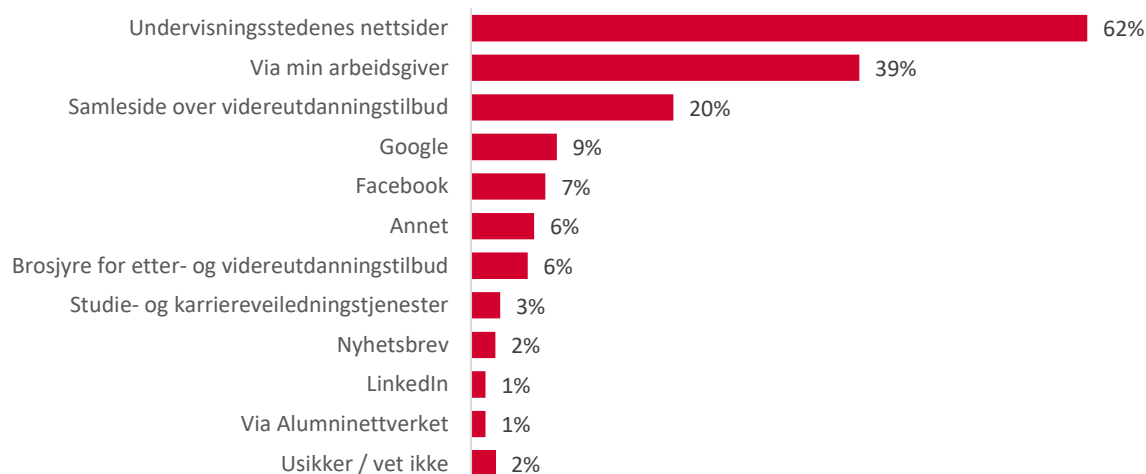
Kandidatene (i tilleggsundersøkelsen) som svarte at de hadde tatt *videreutdanning* (i betydningen mer utdanning utover fullført grad) ble bedt om å vurdere nytteverdiene av dette for videre karriere og arbeidsliv. Resultatene fremgår av tabell 9.4.

Tabell 9.4 «Du har svart at du har tatt videreutdanning. Hvor nyttig har videreutdanningen vært for din videre karriere og arbeidsliv?»⁵² (q063, TU)

	Svært lite nyttig	Lite nyttig	Verken eller	Nyttig	Svært nyttig	Usikker/vet ikke
Total (n=615)	1 %	2 %	4 %	36 %	54 %	2 %
Grad						
Master (n=122)	1 %	1 %	8 %	40 %	48 %	2 %
Bachelor (n=384)	2 %	3 %	3 %	33 %	59 %	2 %
Lærerutd. (4 årig) (n=66)	2 %	2 %	9 %	42 %	42 %	3 %
PPU (n=43)	2 %	5 %	2 %	37 %	51 %	2 %
Fagområde						
HELSEFAG (n=202)	1 %	3 %	3 %	33 %	58 %	2 %
LÆRER (n=220)	2 %	2 %	6 %	35 %	53 %	1 %
SAMFUNN (n=78)	1 %	3 %	3 %	40 %	51 %	3 %
Avgangår						
2009 (n=130)	2 %	3 %	5 %	36 %	52 %	2 %
2011 (n=122)	2 %	2 %	5 %	30 %	60 %	2 %
2013 (n=133)	1 %	2 %	5 %	32 %	59 %	2 %
2015 (n=109)	1 %	3 %	4 %	39 %	53 %	0 %
2017 (n=82)	2 %	0 %	6 %	39 %	50 %	2 %
Vår 2019 (n=39)	0 %	3 %	0 %	49 %	41 %	8 %

Hele **9 av 10** opplevde videreutdanningen som **nyttig**. Vi finner forholdsvis få forskjeller i vurderingene mellom gradsnivå, fagområde og avgangår.

Figur 9.2 «Hvilke kanaler var mest nyttig for å finne fram til relevante tilbud om videreutdanning?» (q064) (n=615, TU)

Kandidatene som hadde tatt videreutdanning ble også bedt om å oppgi hvilken informasjonskanal som var mest nyttig for å finne frem til de mest relevante utdanningstilbudene. **6 av 10 oppgir undervisningsstedene egne nettsider (f.eks. Uia.no), mens 4 av 10 fikk informasjon om videreutdanningen gjennom sin**

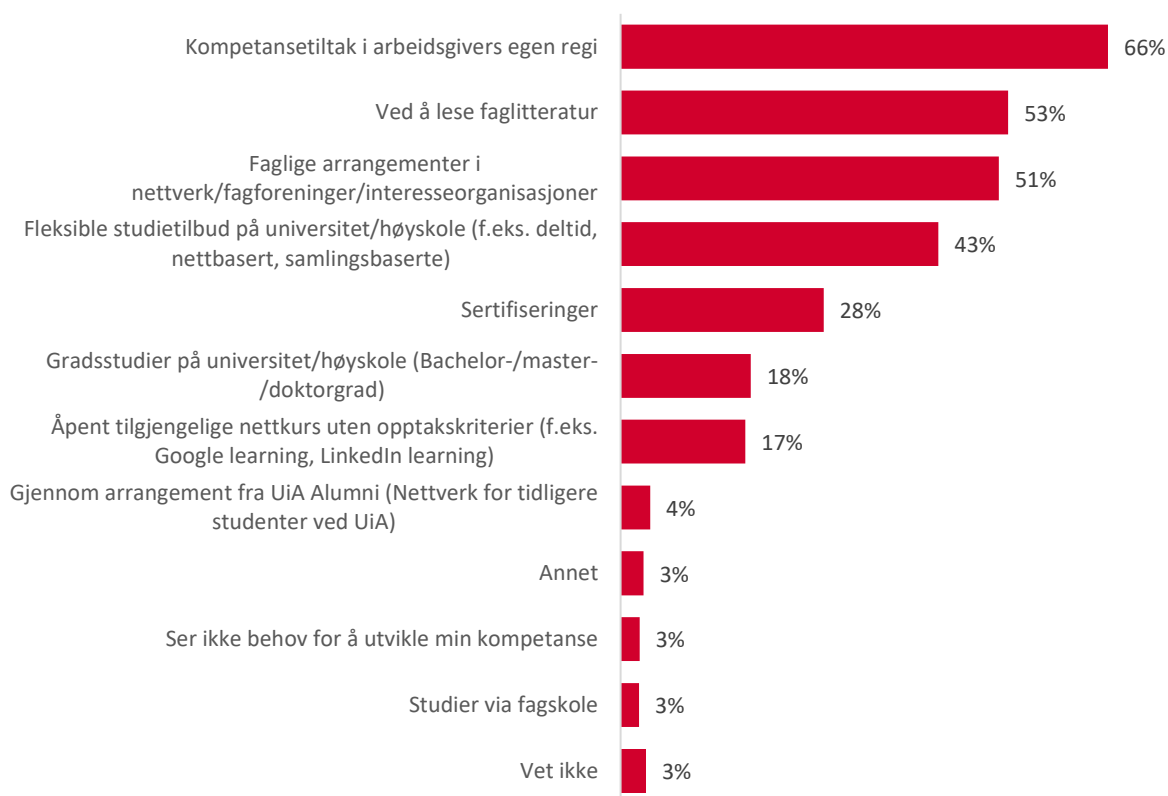
⁵² Inkluderer kun fagområder med et visst antall kandidater. Kandidatene kunne krysse av for flere svaralternativer.

arbeidsgiver. 2 av 10 oppgir samlesider over videreutdanningstilbud (f.eks. utdanning.no). Andre informasjonskanaler er benyttet i noe mindre grad.

9.1.3 Kompetansebehov framover og tilrettelegging for livslang læring

Det er mange ulike måter å videreutvikle sin kompetanse på, etter endt studietid. Noen kompetansehevingstiltak er primært et privat lavterskel-initiativ, hvor man for eksempel sørger for å lese relevant faglitteratur, eller delta på ulike faglige arrangement. Andre tiltak innebærer kompetansetiltak i regi av arbeidsgiver, eller videre studier ved universitet, høyskole eller fagskole. I neste figur viser vi hvilke kompetanseutviklingstiltak UiA-kandidatene anser som mest relevante for dem. Merk at alle tallene i denne seksjonen baserer seg på svar fra «Tilleggsundersøkelsen», som altså retter seg mot kandidater som ble uteksaminert i perioden 2009 – vår 2019.

Figur 9.3 «Hvordan ser du for deg at du vil videreutvikle din kompetanse framover?» (q095, TU) (n=4690)

På dette spørsmålet var flere svar (opptil 5) mulig. Det **kompetansehevingstiltaket som oppleves som mest relevant hos UiA-kandidatene er kompetansetiltak i arbeidsgivers regi.** Det er også mange som trekker frem lesing av faglitteratur, eller deltakelse på faglige arrangement som relevante tiltak.

Det er samtidig en ganske **tydelig interesse for fleksible studietilbud** – hele 43 prosent av de spurte ser for seg å videreutvikle kompetansen sin på denne måten.

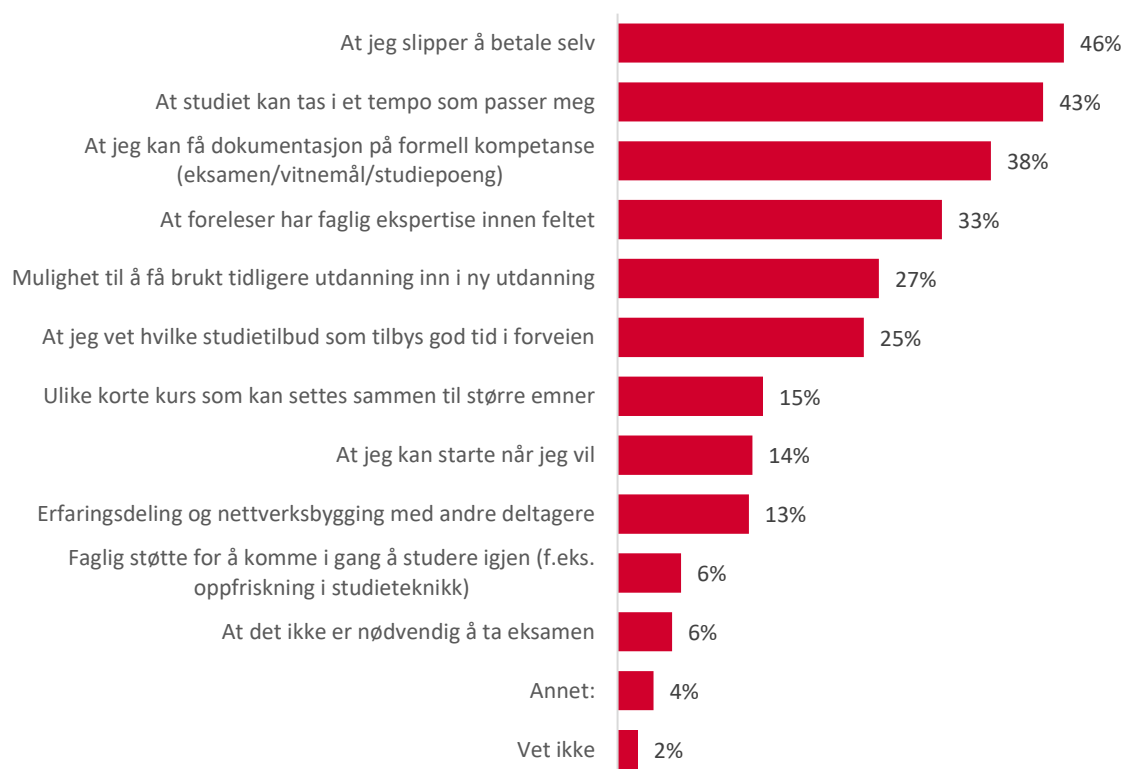
Vi observerer enkelte forskjeller mellom kandidater fra ulike fagområder: Kandidater fra INFOTEKN svarer i større grad at de vil videreutdanne seg gjennom sertifiseringer og åpne nettkurs, mens JUS-kandidater i større grad vil videreutvikle kompetansen ved å lese faglitteratur og delta på faglige arrangementer.

Når vi går «bak tallene» og bryter spørsmålet ned på kjønn og alder finner vi enkelte nevneverdige tendenser: Menn er i noe større grad interessert i sertifiseringer og åpent tilgjengelige nettkurs, mens kvinner er noe mer interessert i fleksible studietilbud. Yngre kandidater (under 30 år) er mer tilbøyelig til å ta et nytt gradsstudium ved universitet/høyskole, mens «eldre» kandidater (over 40 år) i større grad vil lese faglitteratur for å videreutvikle kompetansen sin framover.

Kun 3 prosent av de spurte mener at de ikke har behov for å utvikle sin kompetanse videre. Med andre ord er interessen for kompetanseheving til stede, men hva skal til for å gjøre deltakelse i ulike kompetansehevingstiltak mulig?

For å gi et svar på dette, ble kandidater som for tiden er i jobb bedt om å ta stilling til en rekke spørsmål om hvilke kriterier som er avgjørende for å kunne gå i gang med mer utdanning. Merk at vi her har forutsatt at forholdene på arbeidsplassen og hjemmebane er lagt til rette. Kandidatene ble bedt om å velge de inntil 3 viktigste kriteriene (figur 9.4).

Figur 9.4 «Dersom forholdene legges til rette på arbeidsplassen og hjemme - hvilke kriterier vil være avgjørende for å gå i gang med mer utdanning ved siden av jobb/andre forpliktelser?» (q096, TU) (n=2663)

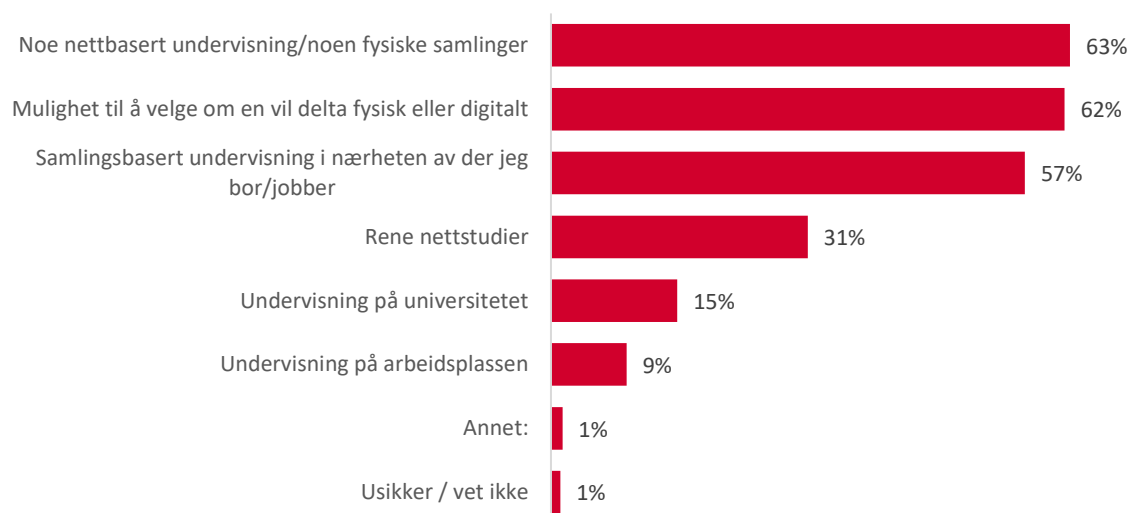
46 prosent av de spurte vektla betydningen av de slipper å betale for den videre utdanningen selv. 43 prosent poengterer at studiet må kunne tas i et tempo som

passer dem, og 38 prosent trekker frem at studiene må føre frem til dokumentasjon på formell kompetanse, eksempelvis gjennom eksamen, vitnemål eller godkjente studiepoeng. Vi merker oss at relativt få (6 prosent) mener det er viktig at man *ikke* må ta eksamen. Vi tolker dette som at kandidatene vektlegger at den videre utdanningen fører frem til dokumenterbar formalkompetanse.

Når svargivingen brytes ned på gradsnivå, fagområder og avgangår, er det små forskjeller mellom gruppene. Vi kommenterer derfor ikke videre på dette her.

Mannlige kandidater vektlegger i noe større grad enn kvinner at studiet kan tas i et tempo som passer dem selv. For kvinner er det noe i noe større grad viktig at de slipper å måtte betale for utdanningen selv, et kriterium som også løftes frem av yngre kandidater. Eldre kandidater er derimot noe mer opptatt av at de får muligheten til å få brukt tidligere utdanning inn i ny utdanning.

Figur 9.5 «Hvordan bør undervisningen legges opp for at du skal kunne kombinere utdanning med jobb og andre forpliktelser?» (q097) (n=2658)

Kandidatene ble også bedt om å angi hvordan undervisningen eventuelt bør legges opp, for at de skal kunne kombinere dette med jobb og andre forpliktelser. Her kunne de krysse av for inntil tre svaralternativ.

Et tydelig innspill fra kandidatene er **ønske om fleksibilitet i gjennomføringen av undervisningen**, men gjerne på en slik måte at **nettbasert undervisning og fysiske samlinger kan kombineres**. Det er et klart mindretall som enten foretrekker rene nettstudier (31 prosent), eller kun undervisning på universitetet (15 prosent) eller arbeidsplassen (9 prosent). Rundt 60 prosent i alle tilfeller trekker frem a) muligheten til å kombinere nettundervisning og fysiske samlinger, b) muligheten til å velge mellom fysisk og digital deltakelse, og c) samlingsbasert undervisning i nærheten av der de jobber eller bor.

Vi merker oss ellers at kandidater fra HELSEFAG i større grad ønsker samlingsbasert undervisning i nærheten av arbeid eller bosted, og er til gjengjeld mindre interessert i rene nettstudier. Menn er noe mer interessert i nettstudier enn kvinner.

I forbindelse med spørsmålet om hvordan kandidatene så for seg å videreutvikle sin kompetanse fant vi at «eldre» kandidater (over 40 år) er mindre interessert i å ta et nytt gradsstudium sammenlignet med yngre kandidater. På spørsmålet over, om hvordan undervisningen best kan legges opp, gir de eldre kandidatene likevel uttrykk for at de er mer interessert i (fysisk) undervisning på universitet, enn yngre kandidater.

UiA har stort fokus på å legge til rette for at man skal kunne lære gjennom hele livet, parallelt med full jobb og andre forpliktelser. Internasjonalt er det fokus på mikrolæring gjennom korte, fleksible kurs. De kan være så små som 1 studiepoeng (ca. 25-30 timers kurs). Disse er gjerne nettbaserte og kan tas på tidspunkt og i tempo som passer den enkelte. Kursene kan tas enkeltvis for å fylle små kompetansegap. De kan også settes sammen for å gi breddekompetanse, eller bygges opp som emner og inngå i grader om ønskelig.

Kandidatene ble bedt om å vurdere om denne typen korte fleksible kurs kunne være aktuelt, forutsatt at forholdene blir lagt til rette på arbeidsplassen og hjemme.

Figur 9.6 Aktuelt å vurdere korte fleksible kurs fra UiA (q098, TU) (n=q098)

8 av 10 svarer at det er aktuelt å vurdere denne typen korte kurs, gitt at forholdene legges til rette, og svært få svarer at det er direkte uaktuelt. Med andre ord er det en interesse for denne typen videreutdanning blant UiAs kandidater.

Kvinnelige kandidater, og kandidater over 40 år, svarer i noe større grad at denne typen kurs er noe de kan vurdere, men forskjellene er små. Vi finner også svært beskjedne forskjeller mellom gradsnivå, fagområder og avgangår.

Vi har tidligere påpekt at mange kandidater trakk fram formalkompetanse som et viktig element for å ta mer utdanning. Vi utdyper dette poenget i neste tabell.

Tabell 9.5 «Hvilket kompetansebevis trenger du for å vise hva du har lært?» (q099, TU)

	Dokumentasjon på formell kompetanse (eksamen/vitnemål /studiepoeng)	Kun kursbevis eller dokumentasjon på at undervisningen er fulgt	Ingen, ønsker kun å delta på undervisningen for å få påfyll av kompetanse	Annet:	Vet ikke
Total (n=2200)	66 %	24 %	4 %	1 %	6 %
Grad					
Master (n=604)	62 %	28 %	5 %	1 %	4 %
Bachelor (n=1392)	66 %	23 %	3 %	1 %	7 %
Lærerutd. (4 årig) (n=83)	84 %	8 %	5 %	0 %	2 %
PPU (n=121)	69 %	17 %	5 %	0 %	9 %
Fagområde					
ESTETISK (n=31)	61 %	29 %	3 %	0 %	6 %
HELSEFAG (n=465)	70 %	20 %	2 %	1 %	7 %
HISTORIE (n=34)	71 %	15 %	6 %	3 %	6 %
IDRETT (n=18)	50 %	33 %	6 %	6 %	6 %
INFOTEKN (n=88)	44 %	40 %	7 %	1 %	8 %
JUS (n=17)	47 %	29 %	0 %	0 %	24 %
LÆRER (n=516)	76 %	14 %	4 %	0 %	5 %
MEDIEFAG (n=68)	59 %	26 %	6 %	1 %	7 %
PEDFAG (n=48)	60 %	33 %	0 %	0 %	6 %
REALFAG (n=24)	67 %	21 %	4 %	0 %	8 %
SAMFUNN (n=297)	69 %	23 %	3 %	1 %	5 %
SPRÅK (n=57)	60 %	23 %	2 %	2 %	14 %
TEKNO (n=311)	56 %	32 %	7 %	0 %	4 %
ØKADM (n=210)	57 %	32 %	4 %	1 %	6 %
Avgangså					
2009 (n=308)	69 %	23 %	3 %	0 %	4 %
2011 (n=309)	65 %	22 %	5 %	2 %	6 %
2013 (n=376)	62 %	24 %	4 %	1 %	8 %
2015 (n=364)	63 %	26 %	5 %	1 %	6 %
2017 (n=401)	65 %	25 %	3 %	1 %	5 %
Vår 2019 (n=442)	69 %	21 %	3 %	0 %	7 %

66 prosent av de spurte mener at dokumentasjon på formell kompetanse er et nødvendig kompetansebevis. 24 prosent mener at dokumentasjon på at undervisning har blitt fulgt er nok, mens kun 4 prosent mener at det å få påfyll av kompetanse i seg selv er tilstrekkelig.

Når svarene brytes ned på grad og fagområder, er det tydelig at kandidater med bakgrunn fra LÆRER i størst grad vektlegger dokumentasjon på formell kompetanse, mens kandidater fra IDRETT, INFOTEKN og JUS vektlegger dette lavest. Utover dette er det relativt få forskjeller mellom de ulike kandidatgruppene.

Les hele
saken her:

Anne Lill Lia

seniorrådgiver HR, Den norske kirke, Nidaros bispedømmeråd

Studium: Konfliktforståelse og Konflikthåndtering

Avgangsår: 2021

“

Det var fint å reise noen turer til Kristiansand, og jeg fikk mye ut av opplegget der. De fagansvarlige hadde mye kunnskap og utfylte hverandre godt, og det var god dynamikk i klasserommet. Diskusjonene og refleksjonene på disse samlingene var noe av det aller beste ved studiet.

For egen del er det ekstra viktig å fortsette å lære og utvikle meg nå som jeg begynner å bli såpass voksen. Klisjeen «Man lærer så lenge man lever» har absolutt noe for seg. Hvorfor ikke fylle litt av fritiden med faglig påfyll, istedenfor TV-titting?

”

10 Vedlegg

Tabell 10.1 Fagområder, studieprogram og svarprosent - Hovedundersøkelsen

Fagområde	Studieprogram	Antall svar	Svarprosent	Fagområde	Studieprogram	Antall svar	Svarprosent
Alle	Alle	3225	44 %		BACABLU-E	12	67 %
ESTETISK	BACKH	13	41 %		BACBLU	125	38 %
	BACSAMTEA	<5	-		BACBLU-G	34	37 %
	BACUTMUK	13	50 %		BACFAGL-D	<5	-
	BACUTMUR	15	29 %		BACFAGL-M	10	27 %
	MASTKUN	13	54 %		BACTOSPR-D	13	50 %
	MASTMU-K	16	59 %		GLU1-7	34	52 %
	MASTMU-R	19	33 %		GLU1-7G	9	27 %
					GLU5-10	31	41 %
HELSEFAG	BACBIOING	28	34 %	LÆRER	M-BHK	18	60 %
	BACEMK	12	48 %		M-FAGD5-10	<5	-
	BACFHA	25	50 %		M-GLU1-7	<5	-
	BACSPL	139	36 %		M-GLU5-10	<5	-
	BACSPL-A	139	41 %		M-GLU51-7	21	40 %
	BACSPL-DIS	11	33 %		M-GLU55-10	34	45 %
	BACVPL	52	42 %		M-LEK8-13	62	43 %
	MASTFHV	25	61 %		MASGLU1-7	6	38 %
	MASTHELSE	20	77 %		MASGLU5-10	25	54 %
	MASTHSI	23	72 %		MASTMAT5	<5	-
	MASTHSI-D	8	62 %		PPU	52	39 %
	MASTPSYH	34	68 %		PPU-YD	37	54 %
	MASTSSP	29	44 %		PPU-YH	16	52 %
				MEDIEFAG	BACKOM	48	38 %
HISTORIE	BACFIL	19	49 %		BACSKBIB	11	44 %
	BACHIST	30	43 %		MASTSK	29	53 %
	BACREK	8	40 %	PEDFAG	BACPED	34	52 %
	M-TMS	5	63 %		BACSPPED	20	56 %
	MASTHIST	14	52 %		M-SPPED	26	58 %
	MASTREL	9	41 %		MASTPED	22	51 %
IDRETT	BACIDR	20	34 %	REALFAG	BACBIO	44	56 %
	MASTIDR	13	32 %		BACMAT	7	35 %
INFOTEKN	BACIT	85	42 %		M-KYST	20	67 %
	BACMMTEK	40	40 %		M-MAT	12	67 %
	M-MET	24	56 %		MASTMAT	<5	-
	M-SEC	27	54 %		MASTMATNOR	<5	-
	MASTIKT	29	36 %		V-MATDID	6	46 %
	MASTIT	31	53 %				
JUS	BACJUR	58	38 %				

(tabell fortsetter på neste side)

Fagområde	Studieprogram	Antall svar	Svarprosent
SAMFUNN	BACSAMKOM	37	56 %
	BACSOFAG	88	44 %
	BACSOSIO	28	45 %
	BACSTATV	50	46 %
	BACUTV	28	43 %
	HV-MASTLED	81	66 %
	M-NORDIG	<5	-
	MASTDEVM	50	61 %
	MASTOPOL	39	66 %
	MASTVELF	25	58 %
SPRÅK	BACENG09	14	42 %
	BACLFT	18	43 %
	BACNOR09	5	29 %
	BACOK-E	16	41 %
	MASTENG	8	38 %
	MASTNOR	10	77 %
TEKNO	INGBYGG3	60	37 %
	INGDATA	65	36 %
	INGELEKTRO	26	42 %
	INGENE	41	36 %
	INGMASK3	56	35 %
	M-SHIFTTEK	<5	-
	MASTBYGG	30	39 %
	MASTENE	21	51 %
	MASTINDØK	46	44 %
	MASTMEK	21	38 %
ØKADM	BACMARK	83	40 %
	BACREIS	15	44 %
	BACØKAD	161	40 %
	BACØKAD-G	22	45 %
	FB-MASTMBA	28	61 %
	M-INTBUS	6	50 %
	M-SHIFTINN	6	46 %
	M-SHIFTOKO	<5	-
	MASTINNOV	32	46 %
	MASTREV	33	38 %
	MASTØKAD	87	40 %
	MASTØKAD5	<5	-
SELVVBACH	BACVALG	6	60 %

Tabell 10.2 Fagområder, studieprogram og svarprosjenter - Tilleggsundersøkelsen

Fagområde	Studieprogram	Antall svar	Svarprosent	Fagområde	Studieprogram	Antall svar	Svarprosent
Alle	Alle	5125	50 %		ALU	11	50 %
ESTETISK	BACKH	14	45 %		ALU-G	<5	-
	BACMU	<5	-		ALUR03	148	56 %
	BACUTMUK	12	50 %		ALUR03-G	17	59 %
	BACUTMUR	14	32 %		BACABLU	19	66 %
	MASTKUN	10	50 %		BACBLU	85	48 %
	MASTMU-K	16	38 %		BACBLU-G	27	44 %
	MASTMU-R	19	37 %		BACFAGL-D	14	45 %
	MASTMUM	10	48 %		BACFAGL-M	9	30 %
	BACBIOING	50	44 %		BACFLU	185	54 %
	BACEMK	22	69 %		BACFLU-G	59	55 %
HELSEFAG	BACFHA	61	59 %		BACFLU-LD	14	58 %
	BACSPL	322	48 %		BACMDD-D	7	41 %
	BACSPL-A	281	51 %		BACMDD-MK	5	100 %
	BACSPL-BD	<5	-		BACMDD-MR	<5	-
	BACSPL-DIS	12	44 %		BACTOSPR-D	17	65 %
	BACVPL	105	51 %		GLU1-7	81	52 %
	MASTFHV	47	64 %		GLU1-7G	19	54 %
	MASTHELSE	13	43 %		GLU5-10	80	48 %
	MASTHSI-D	53	67 %		M-GLU1-7	<5	-
	MASTPSYH	45	71 %		M-LEK8-13	13	50 %
HISTORIE	MASTSSP	<5	-		MASGLU1-7	6	75 %
	BACFIL	6	67 %		MASGLU5-10	15	68 %
	BACHIST	34	43 %		MASTMAT5	6	50 %
	BACREK	16	52 %		MASTREAL5	8	50 %
	MASTHIST	18	72 %		PEFU	11	92 %
	MASTKR	<5	-		PPU	27	49 %
	MASTREL	14	58 %		PPU-A	105	45 %
IDRETT	BACIDR	33	41 %		PPU-AD	51	57 %
	MASTIDR	28	47 %		PPU-YD	90	63 %
INFOTEKN	BACIT	58	40 %		PPU-YH	5	45 %
	BACMMTEK	63	48 %		PPU-YT	8	62 %
	M-MET	6	50 %		BACKOM	53	47 %
	MASTIKT	53	44 %		MEDIEFAG BACSKBIB	27	75 %
	MASTIT	43	41 %		MASTSK	34	67 %
JUS	BACJUR	78	48 %				

(tabell fortsetter på neste side)

Fagområde	Studieprogram	Antall svar	Svarprosent
PEDFAG	BACPED	53	58 %
	BACSPED	12	57 %
	MASTPED	47	67 %
REALFAG	BACBIO	25	43 %
	BACMAT	<5	-
	BACMATFIN	7	58 %
	BACMATFYS	<5	-
	M-MAT	<5	-
	MASTMAT	16	73 %
	MASTMATNOR	<5	-
SAMFUNN	BACSAMF	<5	-
	BACSAMKOM	26	50 %
	BACSOFAG	178	52 %
	BACSOSIO	13	39 %
	BACSTATV	89	56 %
	BACUTV	52	58 %
	BACVELFAD	57	60 %
	HV-MASTLED	106	75 %
	M-NORDIG	<5	-
	MASTDEVM	27	51 %
	MASTLED	27	66 %
	MASTOF	<5	-
	MASTOPOL	54	57 %
	MASTVELF	17	59 %
	BACENG	10	50 %
	BACENG09	23	64 %
	BACFRA	<5	-
SPRÅK	BACLFT	13	48 %
	BACLIT	<5	-
	BACNOR	<5	-
	BACNOR09	11	55 %
	BACOIK-E	38	63 %
	BACTYSK	<5	-
	FO-ENG	<5	-
	MASTENG	14	64 %
	MASTNOR	21	66 %
	MASTNOU	<5	-

Fagområde	Studieprogram	Antall svar	Svarprosent
TEKNO	HING-BYGG	<5	-
	HING-DATA	<5	-
	HING-ELEKT	<5	-
	HING-KJEM	<5	-
	INGBYGG3	182	53 %
	INGDATA	56	45 %
	INGELEKT-Y	<5	-
	INGELEKTRO	31	41 %
	INGENE	88	49 %
	INGENE-Y	17	68 %
	INGENTEK	7	50 %
	INGFLHU	23	48 %
	INGFLHU-Y	<5	-
	INGMASK3	106	45 %
	INGMASK3-Y	16	47 %
ØKADM	MASTBYGG	22	44 %
	MASTENE	22	39 %
	MASTINDØK	72	49 %
	MASTMEK	46	41 %
	BACMARK	29	35 %
	BACREIS	32	38 %
	BACREV	47	42 %
	BACØKAD	175	37 %
	BACØKAD-G	51	46 %
	FB-MASTMBA	16	53 %
SELVVBACH	MASTINNOV	24	60 %
	MASTREV	36	44 %
	MASTØKAD	107	37 %
	MASTØKAD5	95	44 %
	BACVALG	21	68 %
	BACVALG-HH	<5	-
	BACVALG-HP	<5	-
	BACVALG-KU	<5	-
	BACVALG-SV	<5	-
	BACVALG-TR	<5	-
	BACVALG-ØS	5	56 %
	BACVALGINT	<5	-
	BACVALGTEK	<5	-

10.1 Tabell- og figuroversikt

Tabeller

TABELL 2.1 SVARFORDDELING MED NEDBRYTNINGER	9
TABELL 2.2 FEILMARGINER I +/- PROSENTPOENG: SAMTLIGE KANDIDATER OG KANDIDATER I JOBB I HOVEDUNDERSØKELSEN.	11
TABELL 4.1 VURDERING AV STUDIEPROGRAM, MED NEDBRYTNINGER	23
TABELL 5.1 HJEMSTED FØR STUDIENE OG ARBEID-/BOSTED I DAG	27
TABELL 5.2 HJEMSTED FØR STUDIENE OG ARBEID-/BOSTED I DAG, ETTER FAGOMRÅDE	29
TABELL 5.3 «JOBBER DU PÅ DET GEOGRAFISKE STEDET DU ØNSKER?» (Q072)	30
TABELL 6.1 KANDIDATENS HOVEDBESKJEFTIGELSE (Q002)	37
TABELL 6.2 BRANSJER MED HØYEST OG LAVEST ANDEL MIDLERTIDIGE ANSATTE.....	38
TABELL 6.3 MISTILPASNING I ARBEIDSMARKEDET.....	39
TABELL 6.4 VIDERE STUDIER ETTER AVLAGT GRAD	42
TABELL 6.5 VIDERE STUDIER ETTER AVLAGT GRAD (Q060).....	43
TABELL 6.6 «HVA SLAGS UTDANNING TAR DU?» (Q061).....	43
TABELL 6.7 HVOR RASKT KANDIDATENE FIKK JOBB ETTER FULLFØRT UTDANNING (Q049). KUMULATIV ANDEL KANDIDATER. GJENNOMSnittlig tid, og antall søknader sendt (Q022)	46
TABELL 6.8 BYTTE AV STILLING (Q023).....	49
TABELL 6.9 «HVOR STOR STILLINGSANDEL HAR DU I DIN NÅVÆRENDE STILLING?» (Q004)	51
TABELL 6.10 «HVLKET STILLINGSNIVÅ HAR DU NÅ I HOVEDJOBEN DIN?» (Q010)	53
TABELL 6.11 «I HVILKEN SEKTOR ER DIN NÅVÆRENDE STILLING?» (Q005).....	55
TABELL 6.12 BRANSJETILKNYTNING FORDELT PÅ FAGOMRÅDER. (Q008) (IKKE UTTØMMENDE).....	56
TABELL 6.13 BRANSJE FORDELT PÅ SEKTOR MED RELATIV KVINNEANDEL	57
TABELL 7.1 «HVOR VIKTIG VAR UTSIKTER TIL JOBB OG KARRIERE FOR VALG AV STUDIE?» (Q031)	62
TABELL 7.2 «JEG FIKK GOD INFORMASJON UNDERVEIS I STUDIET MITT OM HVORDAN MIN KOMPETANSE KAN BRUKES I ARBEIDSLIVET» (Q0391, PÅSTAND 1)	63
TABELL 7.3 «JEG FIKK INNØRNING I HVORDAN JEG KAN FORMIDLE MIN EGEN KOMPETANSE TIL POTENSIELLE ARBEIDSGIVERE» (Q0391, PÅSTAND 2).....	64
TABELL 7.4 «DET BLE LAGT GODT TIL RETTE FOR KONTAKT OG SAMARBEID MED ARBEIDSLIVET» (Q0391, PÅSTAND 3).....	65
TABELL 7.5 ÅRSÅKEN TIL AT KANDIDATENE IKKE HADDE OPPGAVESAMARBEID ELLER PRAKSIS/INTERNSHIP	67
TABELL 7.6 «UTDANNINGEN MIN HAR GITT MEG JOBBMULIGHETER SOM SVARER TIL DE FORVENTNINGENE JEG HADDE UNDER UTDANNINGEN» (Q0391, PÅSTAND 5).....	70
TABELL 7.7 UTDANNINGENS RELEVANS I NÅVÆRENDE JOBB (Q012)	73
TABELL 7.8 KRAV TIL ARBEIDSGPÅGÅVER OG ETTERSØRSEL I ARBEIDSMARKEDET	75
TABELL 8.1 «I HVILKEN GRAD MENER DU STUDIENE HAR GITT DEG FØLGENDE KOMPETANSE?» (Q094)	80
TABELL 8.2 21ST CENTURY SKILLS	82
TABELL 8.3 FERDIGHETER KANDIDATENE MENER BØR VEKTEGGES FOR KOMMENDE STUDENTER - LÆRING OG INNOVASJONSFERDIGHETER OG DIGITALE FERDIGHETER.....	84
TABELL 8.4 FERDIGHETER KANDIDATENE MENER BØR VEKTEGGES FOR KOMMENDE STUDENTER - PERSONLIG OG PROFESJONELL KOMPETANSE.....	84
TABELL 9.1 «HAR DU TATT ELLER TAR DU ANNEN FORMELL UTDANNING ETTER FULLFØRNING AV GRAD VED UiA?» (Q020, TU).....	88
TABELL 9.2 «HVA SLAGS UTDANNING HAR DU TATT/TAR DU?» (Q061, TU).....	89
TABELL 9.3 «NÅR TOK DU MER UTDANNING?» (Q062, TU).....	90
TABELL 9.4 «DU HAR SVART AT DU HAR TATT VIDEREUTDANNING. HVOR NYTTIG HAR VIDEREUTDANNINGEN VÆRT FOR DIN VIDERE KARRIERE OG ARBEIDSLIV?» (Q063, TU)	91
TABELL 9.5 «HVLKET KOMPETANSEBEVIS TRENGER DU FOR Å VISE HVA DU HAR LÆRT?» (Q099, TU)	96
TABELL 10.1 FAGOMRÅDER, STUDIEPROGRAM OG SVARPROSENTER - HOVEDUNDERSØKELSEN.....	98
TABELL 10.2 FAGOMRÅDER, STUDIEPROGRAM OG SVARPROSENTER - TILLEGGSUNDERSØKELSEN	100
TABELL 10.3 HJEMSTED FØR STUDIENE OG ARBEID-/BOSTED I DAG — KUN KANDIDATER SOM ER I ARBEID	104
TABELL 10.3 HVOR RASKT KANDIDATENE FIKK JOBB ETTER FULLFØRT UTDANNING (Q049)	104
TABELL 10.4 HVOR MANGE STILLINGER SØKTE DU FØR DU FIKK DIN FØRSTE JOBB ETTER FULLFØRT GRAD? (Q022)	105

Figurer

FIGUR 2.1 KUMULATIV SVARPROSENT GJENNOM FELTPERIODEN	8
FIGUR 4.1 VURDERING AV UiA, UTDANNING OG STUDIEBYEN (N≤3001)	22
FIGUR 4.2 TILFREDSHET MED UTDANNINGEN: HISTORISK UTVIKLING	24
FIGUR 4.3 TILFREDSHET MED UTDANNINGEN, FORDELING ETTER AVGANGSÅR	24
FIGUR 4.4 TILFREDSHET MED UTDANNING: UNIVERSITETER OG HØGSKOLER SAMMENLIGNET	25
FIGUR 5.1 TILVEKST AV UiA-KANDIDATER TIL AGDER FYLKE ETTER AVGANGSÅR, PROSENTPOENG	28
FIGUR 5.2 «HVA ER DE VIKTIGSTE ÅRSÅKENE TIL AT DU FOR TIDEN IKKE JOBBER I AGDER?» (Q071) (N=947)	31
FIGUR 5.3 «HVOR GEOGRAFISK ØNSKER DU HELST Å JOBBE?» (Q073) (N=795)	33
FIGUR 5.4 MOBILITET INNAD I AGDER – FLYTTET TIL EN MER ELLER MINDRE SENTRAL KOMMUNE	35
FIGUR 6.1 TILPASNING TIL ARBEIDSMARKEDET OVER TID BLANT UiA-KANDIDATER	40
FIGUR 6.2 ARBEIDSLIGHET 2010-2022	40
FIGUR 6.3 ARBEIDSLIGHET PR 2022, ETTER AVGANGSÅR: 2009-2022	41
FIGUR 6.4 KANDIDATER SOM TAR ELLER HAR TATT UTDANNING, ETTER AVGANGSÅR	44
FIGUR 6.5 TYPE UTDANNING GJENNOMFØRT BLANT DEM SOM TAR/HAR TATT YTERLIGERE UTDANNING, ETTER AVGANGSÅR	44
FIGUR 6.6 HVLKET STUDIESTED VELGER KANDIDATER SOM TAR YTERLIGERE UTDANNING?	45
FIGUR 6.7 KANDIDATUNDERSØKELSER SAMMENLIGNET: KANDIDATER SOM HADDE JOBB VED FULLFØRT UTDANNING	47
FIGUR 6.8 KANDIDATUNDERSØKELSER SAMMENLIGNET: NÅR KANDIDATENE FIKK JOBB ETTER ENDT UTDANNING	47
FIGUR 6.9 HVORDAN KANDIDATENE FIKK SIN FØRSTE JOBB (Q050) (N=2390)	48
FIGUR 6.10 ANSETTELSESFORM FOR UiA-KANDIDATER I ARBEID, 2013-2022	50
FIGUR 6.11 FORDELING AV FASTE- OG MIDLERTIDIGE ANSETTELSESFORHOLD MED AVGANGSÅR, 2009-2022	50
FIGUR 6.12 OMFANGET AV UFRIVILLIG DELTID - HISTORISK UTVIKLING	52
FIGUR 6.13 OMFANGET AV UFRIVILLIG DELTID – SAMMENLIGNING	52
FIGUR 6.14 LEDERANSVAR ETTER AVGANGSÅR: 2009-2022	54
FIGUR 6.15 SNITTLØNN ETTER AVGANGSÅR: 2019-2022	58
FIGUR 6.16 BRUTTO ÅRSLØNN (INKL. BONUS OG OVERTID) (Q014). OMGJORT TIL SNITTLØNN	59
FIGUR 6.17 LØNNSFORSKJELLER MELLOM KVINNER OG MENN, UAVHENGIG AV STILLINGSANDEL	60
FIGUR 7.1 KONTAKT MED ARBEIDSLIVET UNDER STUDIETIDEN OG NYTTEN AV DETTE (Q090, Q089)	66
FIGUR 7.2 AKTIVITETER UNDER STUDIETIDEN OG NYTTEN AV DETTE (Q091, Q093)	68
FIGUR 7.3 OMFANGET AV OPPGAVESAMARBEID OG VALGFRI PRAKSIS – HISTORISK UTVIKLING	69
FIGUR 7.4 OPPGAVESAMARBEID OG VALGFRI PRAKSIS, SAMMENLIGNET MED ANDRE UTDANNINGSINSTITUSJONER	69
FIGUR 7.5 UTDANNINGEN HAR GITT JOBBMULIGHETER SOM SVARER TIL FORVENTNINGENE, HISTORISK UTVIKLING	71
FIGUR 7.6 UTDANNINGEN HAR GITT JOBBMULIGHETER SOM SVARER TIL FORVENTNINGENE, SAMMENLIGNET MED ANDRE UTDANNINGSINSTITUSJONER	71
FIGUR 7.7 «UTDANNINGEN MIN HAR GITT MEG JOBBMULIGHETER SOM SVARER TIL DE FORVENTNINGENE JEG HADDE UNDER UTDANNINGEN»: ANDEL ENIG/HELT ENIG ETTER AVGANGSÅR	72
FIGUR 7.8 RELEVANT JOBB: HISTORISK UTVIKLING	76
FIGUR 7.9 RELEVANT JOBB: SAMMENLIGNET MED ANDRE KANDIDATUNDERSØKELSER	77
FIGUR 7.10 ARBEIDSOPPGAVENES KRAV ETTER AVGANGSÅR. SNITT (0-100) EKS. «VET IKKE»	78
FIGUR 8.1 «HVLKE AV FERDIGHETENE UNDER MENER DU STUDIET DITT BURDE LEGGE MER VEKT PÅ FOR Å GJØRE KOMMENDE STUDENTER GODT RUSTET FOR SAMFUNNS- OG ARBEIDSLIVET FRAMOVER?» (Q079)	83
FIGUR 9.1 «I HVLKEN GRAD OPPLEVER DU AT DU HAR TILSTREKkelig KOMPETANSE TIL Å UTFØRE DINE ARBEIDSOPPGAVER PÅ EN GOD MÅTE?» (Q101, TU)	87
FIGUR 9.2 «HVLKE KANALER VAR MEST NYTTIG FOR Å FINNE FRAM TIL RELEVANTE TILBUD OM VIDEREUTDANNING?» (Q064) (N=615, TU)	91
FIGUR 9.3 «HVORDAN SER DU FOR DEG AT DU VIL VIDEREUTVIKLE DIN KOMPETANSE FRAMOVER?» (Q095, TU) (N=4690)	92
FIGUR 9.4 «DERSOM FORHOLDENE LEGGES TIL RETTE PÅ ARBEIDSPLASSEN OG HJEMME - HVLKE KRITEIRER VIL VÆRE AVGJØRENDE FOR Å GÅ I GANG MED MER UTDANNING VED SIDEN AV JOBB/ANDRE FORPLIKTELSE?» (Q096, TU) (N=2663)	93
FIGUR 9.5 «HVORDAN BØR UNDERVISNINGEN LEGGES OPP FOR AT DU SKAL KUNNE KOMBINERE UTDANNING MED JOBB OG ANDRE FORPLIKTELSE?» (Q097) (N=2658)	94

FIGUR 9.6 AKTUELT Å VURDERE KORTE FLEKSIBLE KURS FRA UiA (Q098, TU) (N=Q098)95

10.2 Supplerende analyser

Tabell 10.3 Hjemsted før studiene og arbeid-/bosted i dag – kun kandidater som er i arbeid

Fylke/region	Kandidater i jobb			Tilvekst
	Hjemsted før UiA	Arbeidssted/Bosted		
Agder (n=1254/1425)	52,9 %	60,1 %		14 %
Østre Agder (n=322/326)	13,6 %	13,7 %		1 %
Setesdal (n=34/28)	1,4 %	1,2 %	-18 %	
Lister (n=96/75)	4,0 %	3,2 %	-22 %	
Kristiansandsregionen (n=701/925)	29,6 %	39,0 %		32 %
Oslo (n=92/296)	3,9 %	12,5 %		222 %
Øvrige fylker (n=1008/639)	42,5 %	26,9 %	-37 %	
Utlandet (n=18/12)	0,8 %	0,5 %	-33 %	

Tabell 10.4 Hvor raskt kandidatene fikk jobb etter fullført utdanning (q049)

	Før fullført utdanning	0-3 måneder	4-6 måneder	7-12 måneder	Mer enn 12 måneder	Har ikke fått jobb etter fullført grad
		etter fullført grad	etter fullført grad	etter fullført grad	etter fullført grad	
Total (n=2637)	50 %	26 %	7 %	4 %	3 %	9 %
Grad						
Master (n=1186)	57 %	22 %	6 %	5 %	3 %	7 %
Bachelor (n=1353)	44 %	30 %	8 %	4 %	4 %	10 %
PPU (n=98)	52 %	32 %	4 %	3 %	1 %	8 %
Fagområde						
ESTETISK (n=72)	43 %	25 %	11 %	6 %	6 %	10 %
HELSEFAG (n=516)	62 %	27 %	3 %	2 %	1 %	4 %
HISTORIE (n=54)	41 %	15 %	7 %	7 %	9 %	20 %
IDRETT (n=20)	50 %	20 %	0 %	5 %	10 %	15 %
INFOTEKN (n=207)	54 %	20 %	6 %	5 %	5 %	9 %
JUS (n=19)	26 %	47 %	0 %	5 %	11 %	11 %
LÆRER (n=510)	51 %	37 %	5 %	2 %	1 %	3 %
MEDIEFAG (n=73)	30 %	30 %	11 %	5 %	3 %	21 %
PEDFAG (n=94)	35 %	38 %	10 %	3 %	1 %	13 %
REALFAG (n=60)	40 %	13 %	7 %	5 %	3 %	32 %
SAMFUNN (n=342)	43 %	22 %	9 %	6 %	6 %	14 %
SPRÅK (n=50)	38 %	24 %	8 %	4 %	6 %	20 %
TEKNO (n=276)	50 %	21 %	8 %	7 %	6 %	9 %
ØKADM (n=341)	53 %	21 %	11 %	6 %	4 %	6 %

Tabell 10.5 Hvor mange stillinger søkte du før du fikk din første jobb etter fullført grad? (q022)

	Ingen, ble tilbudt jobb uten formell søkeprosess	1-5	6-10	11-20	21-30	31 eller flere
Total (n=1799)	11 %	58 %	13 %	7 %	5 %	7 %
Grad						
Master (n=827)	8 %	53 %	15 %	10 %	6 %	8 %
Bachelor (n=908)	13 %	60 %	12 %	6 %	4 %	5 %
PPU (n=64)	6 %	72 %	9 %	6 %	3 %	3 %
Fagområde						
ESTETISK (n=47)	26 %	57 %	9 %	2 %	2 %	4 %
HELSEFAG (n=310)	10 %	79 %	6 %	2 %	2 %	1 %
HISTORIE (n=27)	15 %	52 %	11 %	4 %	4 %	15 %
IDRETT (n=13)	15 %	62 %	15 %	0 %	0 %	8 %
INFOTEKN (n=162)	10 %	56 %	19 %	7 %	2 %	6 %
JUS (n=14)	14 %	64 %	0 %	14 %	7 %	0 %
LÆRER (n=393)	8 %	61 %	14 %	9 %	4 %	4 %
MEDIEFAG (n=35)	23 %	23 %	14 %	14 %	11 %	14 %
PEDFAG (n=64)	9 %	53 %	16 %	8 %	3 %	11 %
REALFAG (n=26)	12 %	38 %	19 %	8 %	8 %	15 %
SAMFUNN (n=193)	10 %	44 %	15 %	11 %	8 %	11 %
SPRÅK (n=29)	21 %	59 %	3 %	3 %	7 %	7 %
TEKNO (n=216)	10 %	49 %	15 %	9 %	7 %	10 %
ØKADM (n=268)	11 %	52 %	16 %	8 %	5 %	8 %

10.3 Spørreskjema: Hovedundersøkelsen

velkommen - velkommen

Takk for at du tar deg tid til å svare på undersøkelsen. Husk at du kan ta pause underveis og besvare resten senere, dersom du ønsker det.

Vi vil først stille deg noen spørsmål om din nåværende situasjon og bakgrunn.

q057 - q057

Hvor hadde du ditt hjemsted før du begynte å studere ved UiA?

Svar utfra der du føler mest tilhørighet eller har bodd størst del av livet ditt før studier på høyskole/universitetsnivå.

Svar utfra nåværende fylke/kommunestruktur.

Hvis du hadde ditt hjemsted i Agder, vennligst velg kommune etter du har valgt fylke.

- ☐ Agder (42)
- ☐ Innlandet (34)
- ☐ Møre og Romsdal (15)
- ☐ Nordland (18)
- ☐ Oslo (3)
- ☐ Rogaland (11)
- ☐ Svalbard (13)
- ☐ Troms og Finnmark (54)
- ☐ Trøndelag (50)
- ☐ Utlandet/Abroad (9997)
- ☐ Vestfold og Telemark (38)
- ☐ Vestland (46)
- ☐ Viken (30)

[hvis Agder]

- ☐ Arendal (4203)
- ☐ Birkenes (4216)
- ☐ Bygland (4220)
- ☐ Bykle (4222)
- ☐ Evje og Hornnes (4219)
- ☐ Farsund (4206)
- ☐ Flekkefjord (4207)
- ☐ Froland (4214)
- ☐ Gjerstad (4211)
- ☐ Grimstad (4202)
- ☐ Hægebostad (4226)
- ☐ Iveland (4218)
- ☐ Kristiansand (4204)
- ☐ Kvinesdal (4227)
- ☐ Lillesand (4215)
- ☐ Lindesnes (4205)
- ☐ Lyngdal (4225)

- ☐ Risør (4201)
- ☐ Sirdal (4228)
- ☐ Tvedestrand (4213)
- ☐ Valle (4221)
- ☐ Vegårshei (4212)
- ☐ Vennesla (4223)
- ☐ Åmli (4217)
- ☐ Åseral (4224)

q002 - q002

Vi lurer på hvilken arbeids- eller studiesituasjon du er i nå. Per 25 september 2022 er du primært:

Dersom du er i permisjon/sykemelding, velg hvilken arbeids- eller studiesituasjon du er i permisjon/sykemelding fra.

- ☐ Fast ansatt (1)
- ☐ Midlertidig ansatt/engasjement/vikariat/stipendiat (2)
- ☐ Selvstendig næringsdrivende/frilanser (3)
- ☐ Jobbsøker/ikke i arbeid (4)
- ☐ Kombinerer jobb/studier (5)
- ☐ Student (6)
- ☐ Annet: (7) _____

q031 - q031

Hvor viktig var utsikter til jobb og karriere for valg av studiet [grad]?

- ☐ Svært uviktig (1)
- ☐ Noe uviktig (2)
- ☐ Verken eller (3)
- ☐ Noe viktig (4)
- ☐ Svært viktig (5)
- ☐ Usikker / Vet ikke (6)

OvergangFraStudierTilArbeidslivet - OvergangFraStudierTilArbeidslivet

Nå kommer det et par spørsmål om overgangen fra studier til arbeidslivet.

q049 - q049

Når fikk du din første jobb etter fullført [gradniva] ved UiA?

Se bort fra sommer- og feriejobber

- ☐ Før fullført utdanning (1)
- ☐ 0-3 måneder etter fullført grad (2)
- ☐ 4-6 måneder etter fullført grad (3)
- ☐ 7-12 måneder etter fullført grad (4)
- ☐ Mer enn 12 måneder etter fullført grad (5)
- ☐ Har ikke fått jobb etter fullført grad (6)
- ☐ Ikke aktuelt, jeg fortsatte å studere (7)

BEGIN BLOCK [1]: Ask if q049 = 7 OR q049 = 6 AND q002 = 6

q060 - q060

Du svarte at du fortsatt studerer etter avlagt grad. Hvor studerer du nå?

- ☐ Studerer videre ved UiA (1)
- ☐ Studerer videre ved et annet studiested, vennligst oppgi: (2)_____

q061 - q061

Hva slags utdanning tar du?

Flere valg mulig

- ☐ Enkeltemner (1)
- ☐ Årsstudium (2)
- ☐ Bachelorgrad (3)
- ☐ Mastergrad (4)
- ☐ Doktorgrad (5)
- ☐ Etter- og videreutdanning (EVU) (6)
- ☐ Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) (7)
- ☐ Annet: (8)_____

END BLOCK [1]**BEGIN BLOCK [2]: Ask if q049 = 1, 2, 3, 4, 5****q050 - q050**

Hvilke aktiviteter hadde betydning for at du fikk din første jobb etter fullført utdanning ved UiA?

Se bort fra sommer – og feriejobber.

Flere valg mulig.

- ☐ Jeg søkte på en utlyst stilling (1)
- ☐ Jeg fikk jobbtilbud etter å ha tatt kontakt med arbeidsgiver/levert en åpen søknad (2)
- ☐ Jeg fikk jobb via bemannings-/rekrutteringsbyrå (3)
- ☐ Noen i mitt personlige nettverk anbefalte meg til stillingen/arbeidsgiveren (4)
- ☐ Jeg ble kontaktet av arbeidsgiver via et karrierenettverk/sosiale medier (f.eks. LinkedIn) (5)
- ☐ Arbeidsgiver jeg hadde kontakt med som del av studiet tilbød meg stilling (f.eks. oppgavesamarbeid eller praksis) (6)
- ☐ Arbeidsgiver hvor jeg hadde deltidsjobb under studiene tilbød meg stilling (7)
- ☐ Jeg ble/fortsatte som selvstendig næringsdrivende (8)
- ☐ Jeg startet egen virksomhet/ble gründer (9)
- ☐ Annet: (10)_____
- ☐ Ingen av disse (11)

Start filter q022: Ask if q050[1] = 1 OR q050[2] = 1 OR q050[3] = 1 OR q050[4] = 1 OR q050[5] = 1**q022 - q022**

Hvor mange stillinger søkte du før du fikk din første jobb etter fullført grad?

- ☐ Ingen, ble tilbudt jobb uten formell søkeprosess (1) **[Ask if q050[1] != 1]**
- ☐ 1-5 (2)

- ☐ 6-10 (3)
- ☐ 11-20 (4)
- ☐ 21-30 (5)
- ☐ 31 eller flere (6)
- ☐ Vet ikke / husker ikke (7)

End filter q022

q023 – q023

Har du skiftet stilling etter fullført utdanning?

- ☐ Ja, har skiftet stilling én gang (1)
- ☐ Ja, har skiftet stilling 2-3 ganger (2)
- ☐ Ja, har skiftet stilling 4 ganger eller mer (3)
- ☐ Nei, har kun hatt én stilling etter fullført utdanning (4)

END BLOCK [2]

BEGIN BLOCK [3]: Ask if q002 = 1, 2, 3, 5

NaaJobb - NaaJobb

Du vil nå få spørsmål om din nåværende stilling. Om du har flere stillinger – svar for hovedjobben din.

q005 - q005

I hvilken sektor er din nåværende stilling?

- ☐ Statlig sektor (1)
- ☐ Fylkeskommunal sektor (2)
- ☐ Kommunal sektor (3)
- ☐ Offentlig eide foretak (for eksempel helseforetakene, Posten, Vy, m.v.) (4)
- ☐ Privat sektor (5)
- ☐ Ideell organisasjon / interesseorganisasjon (6)
- ☐ Annet: (7) _____

q008 - q008

I hvilken bransje har din virksomhet hovedtilknytning?

- ☐ Bergverksdrift / Håndverk/ Byggenæring/ mv. (1)
- ☐ Finans/ Bank/ Forsikring/ Eiendom (2)
- ☐ Fiske og havbruk (3)
- ☐ Forretningsmessig tjenesteyting/ Konsulentytelser / Rådgivende ingeniør (4)
- ☐ Forsvar/ Politi/ Rettsvesen (5)
- ☐ Pleie og omsorg (6)
- ☐ Sosialtjenester (7)
- ☐ Ideell organisasjon / Interesseorganisasjon (8)
- ☐ IKT (9)
- ☐ Informasjon/ Forlag/ Media (10)
- ☐ Jordbruk/ Skogbruk (11)
- ☐ Kirke / Trossamfunn (12)
- ☐ Kunst/ Kultur / Design (13)

- ☐ Reiseliv (14)
- ☐ Offentlig virksomhet/ -administrasjon (15)
- ☐ Samferdsel/ Transport/ Tele (16)
- ☐ Undervisning/ Forskning (høyere utd.inst.) (17)
- ☐ Varehandel/ Butikk/ Hotell- og restaurantvirksomhet (18)
- ☐ Museum (19)
- ☐ Barnehage (20)
- ☐ Skoleverket (grunnskole, VGS, fagskole) (21)
- ☐ Idrett (22)
- ☐ Olje og gassvirksomhet (23)
- ☐ Landbasert industri utenom olje og gass (24)
- ☐ Energi og kraft (25)
- ☐ Annen bransje (26)_____

BEGIN BLOCK [4]: Ask if q002 = 1, 2, 5

q004 - q004

Hvor stor stillingsandel har du i din nåværende stilling?

- ☐ Heltid i en stilling (100 %) (1)
- ☐ Heltid, men flere stillinger (til sammen 100 %) (2)
- ☐ Deltid og ønsker ikke høyere stillingsandel (3)
- ☐ Deltid, men ønsker en høyere stillingsandel (4)

q010 - q010

Hvilket stillingsnivå har du i hovedjobben din?

- ☐ Ansatt (1)
- ☐ Prosjekt-/team-/fagleder uten personalansvar (2)
- ☐ Avdelings-/ mellomleder med personalansvar (3)
- ☐ Toppleder (4)
- ☐ Annet: (5)_____

END BLOCK [4]

q011 - q011

Hva er de viktigste arbeidsoppgavene i din nåværende stilling?

Maks tre stikkord.

- 1: (1) _____
- 2: (2) _____
- 3: (3) _____

q015 - q015

Hvordan opplever du sammenhengen mellom utdanningen du har tatt og din nåværende jobb?

Vurder utfra fagspesifikk kompetanse (kunnskap og kompetanse som er særegen for din utdanning) og generelle kompetanser (ferdigheter fra studiet som er overførbart til mange ulike typer jobber).

	I svært liten grad (1)	I ganske liten grad (2)	Verken liten eller stor grad (3)	I ganske stor grad (4)	I svært stor grad (5)	Usikker/vet ikke (6)
Arbeidsoppgavene krever den fagspesifikke kompetansen jeg tilegnet meg gjennom utdanningen min (f.eks.: anatomi, pedagogikk, programmering m.m.) (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arbeidsoppgavene krever generelle kompetanser fra utdanningen (f.eks.: samarbeid, prosjektarbeid, kommunikasjon m.m.) (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

q012 - q012

Totalt sett, hvor relevant opplever du at utdanningen er i nåværende jobb?

Med relevant tenker vi på hvor mye av det du har lært gjennom utdanningen din som du bruker direkte eller indirekte i jobbsituasjonen din.

- ☐ Svært lite relevant (1)
- ☐ Lite relevant (2)
- ☐ Verken irrelevant eller relevant (3)
- ☐ Relevant (4)
- ☐ Svært relevant (5)
- ☐ Usikker/ Vet ikke (6)

q014 - q014

Hva er din brutto årslønn (inkludert overtid og bonus) for nåværende stilling?

Hvis du ikke har en avtalefestet stillingsandel, oppgi forventet bruttoinntekt i 2022.

- ☐ Under 200.000 kroner (1)
- ☐ 200.000 - 299.999 kroner (2)
- ☐ 300.000 - 349.999 kroner (3)
- ☐ 350.000 - 399.999 kroner (4)
- ☐ 400.000 - 449.999 kroner (5)
- ☐ 450.000 - 499.999 kroner (6)
- ☐ 500.000 - 549.999 kroner (7)
- ☐ 550.000 - 599.999 kroner (8)
- ☐ 600.000 - 699.999 kroner (9)
- ☐ 700.000 - 799.999 kroner (10)
- ☐ 800.000 - 999.999 kroner (11)
- ☐ 1.000.000 kroner eller mer (12)
- ☐ Ønsker ikke å svare (13)

END BLOCK [3]

GeografiskTilknytning - GeografiskTilknytning

Du vil nå få noen spørsmål om din geografiske tilknytning.

q007 - q007

Hvor [jobber/bor] du i dag?

Svar utfra nåværende fylke/kommunestruktur.

Hvis du [jobber/bor] i Agder, vennligst velg kommune etter du har valgt fylke.

- ☐ Agder (42)
- ☐ Innlandet (34)
- ☐ Møre og Romsdal (15)
- ☐ Nordland (18)
- ☐ Oslo (3)
- ☐ Rogaland (11)
- ☐ Svalbard (13)
- ☐ Troms og Finnmark (54)
- ☐ Trøndelag (50)
- ☐ Utlandet/Abroad (9997)
- ☐ Vestfold og Telemark (38)
- ☐ Vestland (46)
- ☐ Viken (30)

[hvis Agder]

- ☐ Arendal (4203)
- ☐ Birkenes (4216)
- ☐ Bygland (4220)
- ☐ Bykle (4222)
- ☐ Evje og Hornnes (4219)
- ☐ Farsund (4206)
- ☐ Flekkefjord (4207)
- ☐ Froland (4214)
- ☐ Gjerstad (4211)
- ☐ Grimstad (4202)
- ☐ Hægebostad (4226)
- ☐ Iveland (4218)
- ☐ Kristiansand (4204)
- ☐ Kvinesdal (4227)
- ☐ Lillesand (4215)
- ☐ Lindesnes (4205)
- ☐ Lyngdal (4225)
- ☐ Risør (4201)
- ☐ Sirdal (4228)
- ☐ Tvedestrand (4213)
- ☐ Valle (4221)
- ☐ Vegårshei (4212)
- ☐ Vennesla (4223)
- ☐ Åmli (4217)
- ☐ Åseral (4224)

Start filter q007: Ask if q007 = Agder AND q002 = 1, 2, 3, 5**q071 - q071**

Hva er de viktigste årsakene til at du for tiden ikke jobber i Agder?

Velg inntil tre svaralternativer.

- ☐ Flyttet til Agder for å studere og hadde planlagt å flytte til en annen plass etter studiene (1)
- ☐ Søkte jobb(er) i Agder, men fikk ikke jobb (2)
- ☐ Har inntrykk av at det rekrutteres via nettverk, nettverk som jeg ikke har (3)
- ☐ Bedre jobbmuligheter andre steder enn i Agder (4)
- ☐ Bedre muligheter for å ha en karriereutvikling utenfor Agder (5)
- ☐ Bor i Agder, men arbeider for en arbeidsgiver lokalisert annet sted i landet/i utlandet (6)
- ☐ Ektefelle/samboer/partners mulighet for jobb eller utdanning var bedre utenfor Agder (7)
- ☐ Ville bo nærmere familie/sosialt nettverk (8)
- ☐ Flyttet fra Agder for å fortsette min utdanning et annet sted (9)
- ☐ Opplevs ikke som en attraktiv region å bosette seg i (f.eks. aktiviteter/kulturtilbud) (10)
- ☐ Høyere fokus og åpenhet for nytenkning/innovasjon utenfor Agder (11)
- ☐ Annet: (12) _____
- ☐ Vet ikke (13)

End filter q007**Start filter q072: Ask if q002 = 1, 2, 3, 5****q072 - q072**

Jobber du på det geografiske stedet du ønsker?

- ☐ Ja, det er her jeg ønsker å jobbe (1)
- ☐ Ja, men kan være aktuelt å flytte på sikt (2)
- ☐ Nei, ønsker å jobbe annet sted (3)
- ☐ Har liten betydning hvor jeg jobber geografisk (4)
- ☐ Usikker / vet ikke (5)

End filter q072**Start filter q073: Ask if q072 = 1, 2****q073 - q073**

Hvor geografisk ønsker du helst å jobbe?

- ☐ Agder (42)
- ☐ Innlandet (34)
- ☐ Møre og Romsdal (15)
- ☐ Nordland (18)
- ☐ Oslo (03)
- ☐ Rogaland (11)
- ☐ Svalbard (13)
- ☐ Troms og Finnmark (54)
- ☐ Trøndelag (50)

- ☐ Utlandet (9997)
- ☐ Vestfold og Telemark (38)
- ☐ Vestland (46)
- ☐ Viken (30)

End filter q073

KonktaktMedArbeidslivet - KonktaktMedArbeidslivet

Du vil nå få noen spørsmål om studie- og jobbrelevante aktiviteter man kan gjøre mens en studerer. Vennligst svar med utgangspunkt i studiet [grad].

q090 - q090

Hadde du kontakt med arbeidslivet som del av studiene ved UiA?

- ☐ Samarbeid med arbeidslivet om bacheloroppgave (1)
- ☐ Samarbeid med arbeidslivet om masteroppgave (2) **[Ask if gradniva != bachelor]**
- ☐ Annen form for oppgavesamarbeid/case fra arbeidslivet (3)
- ☐ Gjennomført valgfri faglig praksis (f.eks. arbeidspraksis, praksisemne, internship) (4)
- ☐ Gjennomført obligatorisk praksis (f.eks. i lærer – eller sykepleierutdanning) (5)
- ☐ Eksterne gjesteforelesere fra arbeidslivet (6)
- ☐ Karrieredag/arbeidslivsdag (7)
- ☐ Involvert i forskningsprosjekt med UiA (8)
- ☐ Bedriftspresentasjoner gjennom linjeforeninger (9)
- ☐ Annen arbeidslivskontakt (10) _____
- ☐ Nei, ingen (11)

Start filter q089: Ask if (q090[1] = 1 OR q090[2] = 1 OR q090[4] = 1) AND q002 = 1, 2, 3, 5, 6

q089 - q089

I hvilken grad har følgende erfaringer vært nyttige for deg inn i videre karriere og arbeidsliv?

	Svært lite nyttig (1)	Lite nyttig (2)	Verken eller (3)	Noe nyttig (4)	Svært nyttig (5)	Usikker / vet ikke (6)
Samarbeid med arbeidslivet om bacheloroppgave (1) [Ask if q090[1] = 1]	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Samarbeid med arbeidslivet om masteroppgave (2) [Ask if q090[2] = 1]	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gjennomført valgfri faglig praksis (f.eks. arbeidspraksis, praksisemne, internship) (4) [Ask if q090[4] = 1]	☐	☐	☐	☐	☐	☐

End filter q089

Start filter q0891: Ask if q090[1] = 0 AND gradniva = bachelor

q0891 - q0891

Hvorfor har du ikke hatt samarbeid med arbeidslivet om bacheloroppgave ifb. med [grad]?

- ☐ Ønsket det, men var ikke en mulighet (1)
- ☐ Visste ikke at det var en mulighet (2)
- ☐ Ble informert og meldte min interesse, men ble ikke plukket ut (3)
- ☐ Ble informert og forsøkte å få til samarbeid, men fant ingen virksomhet å få innpass hos (4)
- ☐ Ble informert, men valgte det bevisst bort (5)
- ☐ Annet: (6)_____

End filter q0891

Start filter q0892: Ask if q090[2] = 0 AND gradniva = master

q0892 - q0892

Hvorfor har du ikke hatt samarbeid med arbeidslivet om masteroppgave ifb. med [grad]?

- ☐ Ønsket det, men var ikke en mulighet (1)
- ☐ Visste ikke at det var en mulighet (2)
- ☐ Ble informert og meldte min interesse, men ble ikke plukket ut (3)
- ☐ Ble informert og forsøkte å få til samarbeid, men fant ingen virksomhet å få innpass hos (4)
- ☐ Ble informert, men valgte det bevisst bort (5)
- ☐ Annet: (6)_____

End filter q0892

Start filter q0893: Ask if q090[4] = 0 AND q090[5] = 0

q0893 - q0893

Hvorfor har du ikke hatt praksisopphold/internship ifb. med [grad]?

- ☐ Ønsket det, men var ikke en mulighet (1)
- ☐ Visste ikke at det var en mulighet (2)
- ☐ Ble informert og meldte min interesse, men ble ikke plukket ut (3)
- ☐ Ble informert og forsøkte å få til praksisopphold/internship, men fant ingen virksomhet å få innpass hos (4)
- ☐ Ble informert, men valgte det bevisst bort (5)
- ☐ Annet: (6)_____

End filter q0893**q091 - q091**

Mens du studerte på UiA, hadde du:

Kryss av for alle aktuelle

- ☐ Lønnet deltidsarbeid med relevans for studiene (inkludert frilans-, sommer- og feriejobber) (1)
- ☐ Annet lønnet deltidsarbeid (inkludert sommer- og feriejobber) (2)
- ☐ Verv i linjeforening/ studentorganisasjon/ studentpolitisk arbeid på UiA (3)
- ☐ Annet frivillig arbeid (f.eks. trener i idrettslag, humanitært arbeid, miljøvern m.m.) (4)
- ☐ Jobb med egen eller andres gründervirksomhet (5)
- ☐ Internasjonal utveksling (3 måneder eller mer) (6)

☐ Nei, ingen av disse (7)

Start filter q093: Ask if (q091[1] = 1 OR q091[2] = 1 OR q091[3] = 1 OR q091[4] = 1 OR q091[5] = 1 OR q091[6] = 1) AND q002 = 1, 2, 3, 5, 6

q093 - q093

I hvilken grad har følgende erfaringer vært nyttige for deg inn i videre karriere og arbeidsliv?

	Svært lite nyttig (1)	Lite nyttig (2)	Verken eller (3)	Noe nyttig (4)	Svært nyttig (5)	Usikker / vet ikke (6)
Lønnet deltidsarbeid med relevans for studiene (inkludert frilans-, sommer- og feriejobber) (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annet lønnet deltidsarbeid (inkludert sommer- og feriejobber) (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Verv i linjeforening/ studentorganisasjon/ studentpolitisk arbeid på UiA (3)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Annet frivillig arbeid (f.eks. trener i idrettslag, humanitært arbeid, miljøvern m.m.) (4)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jobb med egen eller andres gründervirksomhet (5)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Internasjonal utveksling (3 måneder eller mer) (6)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

End filter q093

TilfredshetMedStudiet - TilfredshetMedStudiet

Vi vil nå stille deg noen spørsmål om din tilfredshet med studiene ved UiA.

Start filter q0391: Ask if q049 = 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

q0391 - q0391

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

	Helt uenig (1)	Uenig (2)	Verken eller (3)	Enig (4)	Helt enig (5)	Vet ikke / Ikke aktuelt (6)
Jeg fikk god informasjon underveis i studiet mitt om hvordan min kompetanse kan brukes i arbeidslivet (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg fikk innføring i hvordan jeg kan formidle min egen kompetanse til potensielle arbeidsgivere (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det ble lagt godt til rette for kontakt og samarbeid med arbeidslivet (3)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg opplever at min spesifikke utdanning er etterspurt på arbeidsmarkedet (4)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	Helt uenig (1)	Uenig (2)	Verken eller (3)	Enig (4)	Helt enig (5)	Vet ikke / Ikke aktuelt (6)
Utdanningen min har gitt meg jobbmuligheter som svarer til de forventningene jeg hadde under utdanningen (5)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

End filter q0391

q0392 - q0392

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

	Helt uenig (1)	Uenig (2)	Verken eller (3)	Enig (4)	Helt enig (5)	Vet ikke / Ikke aktuelt (6)
Jeg ville valgt den samme utdanningen igjen (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg er alt i alt tilfreds med utdanningen min fra UiA (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg vil anbefale mitt studieprogram til andre (3)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg vil anbefale UiA til andre (4)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg vil anbefale min studieby til andre (5)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

ForbedringAvStudier - ForbedringAvStudier

Undersøkelsen nærmer seg slutten. Vi ønsker å vite hva som kan gjøres for å forbedre studiene ved UiA.

q094 - q094

I hvilken grad mener du [gradniva] i [grad] har gitt deg følgende kompetanse?

	Svært liten grad (1)	Liten grad (2)	Verken eller (3)	Stor grad (4)	Svært stor grad (5)	Vet ikke / usikker (6)
Kunnskap om bærekraft (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Evne til etisk refleksjon (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Evne til tverrfaglig samarbeid (3)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Evne til å være pådriver for nyskaping og innovasjon (4)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Internasjonal forståelse/internasjonale perspektiver (5)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kompetanse til å utvikle egen virksomhet (gründer/entreprenørskap) (6)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Start filter q079: Ask if q049 = 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

q079 - q079

Hvilke av ferdighetene under mener du studiet [grad] burde legge mer vekt på for å gjøre kommende studenter godt rustet for samfunns- og arbeidslivet framover?

Velg opptil 5 ferdigheter

- ☐ Kritisk tenkning – Stille spørsmål ved det eksisterende for å løse utfordringer (1)
- ☐ Kreativ tenkning – Tenke annerledes, være nyskapende (2)
- ☐ Samarbeid – Løse komplekse oppgaver sammen med andre (3)
- ☐ Kommunikasjon – Formulere seg godt både skriftlig og muntlig (4)
- ☐ Informasjonshåndtering – Skille fakta og fiksjon, håndtere store mengder informasjon (5)
- ☐ Medieferdigheter – Forstå hvordan ulike medieplattformer fungerer, for å bruke dem effektivt (6)
- ☐ Teknologiferdigheter – Forstå og bruke relevant teknologi/digitale verktøy (7)
- ☐ Fleksibilitet – Avvike fra opprinnelig plan og tilpasse seg endringer (8)
- ☐ Ledelse – Vise retning, organisere, og motivere team til å nå mål (9)
- ☐ Initiativ – Planlegge, velge, og iverksette (10)
- ☐ Produktivitet – Selvledelse, være effektiv selv med mange distraksjoner (11)
- ☐ Sosiale ferdigheter – Møte andre og knytte nettverk for gjensidig nytte (12)

End filter q079

q0791 - q0791

Kom gjerne med ytterligere innspill til hva studieprogrammet [grad] kunne gjort annerledes for å forberede studentene på arbeidslivet:

avslutt - avslutt

Til slutt – har du andre synspunkt eller kommentarer til undersøkelsen du nå har besvart?

10.4 Spørreskjema: Tilleggsundersøkelsen

velkommen - velkommen

Takk for at du tar deg tid til å svare på undersøkelsen. Husk at du kan ta pause underveis og besvare resten senere, dersom du ønsker det.

Vi vil først stille deg noen spørsmål om din nåværende situasjon og bakgrunn.

q002 - q002

Vi lurer på hvilken arbeids- eller studiesituasjon du er i nå. Per 25 september 2022 er du primært:

Dersom du er i permisjon/sykemelding, velg hvilken arbeids- eller studiesituasjon du er i permisjon/sykemelding fra

- ☐ Fast ansatt (1)
- ☐ Midlertidig ansatt/engasjement/vikariat/stipendiat (2)
- ☐ Selvstendig næringsdrivende/frilanser (3)
- ☐ Jobbsøker/ikke i arbeid (4)
- ☐ Kombinerer jobb/studier (5)
- ☐ Student (6)
- ☐ Annet: (7) _____

BEGIN BLOCK [1]: Ask if q002 = 1,2,3,4,5

Start filter q010: Ask if q002 = 1,2,5

q010 - q010

Hvilket stillingsnivå har du i hovedjobben din?

- ☐ Ansatt (1)
- ☐ Prosjekt-/team-/fagleder uten personalansvar (2)
- ☐ Avdelings-/ mellomleder med personalansvar (3)
- ☐ Toppleder (4)
- ☐ Annet: (5) _____

End filter q010

q011 - q011

Hva er de viktigste arbeidsoppgavene i din nåværende stilling?

Om du har flere stillinger – svar for hovedjobben din.

Maks tre stikkord.

- 1: (1) _____
- 2: (2) _____
- 3: (3) _____

q015 - q015

Hvordan opplever du sammenhengen mellom utdanningen du har tatt og din nåværende jobb?

Vurder utfra fagspesifikk kompetanse (kunnskap og kompetanse som er særegen for din utdanning) og generelle kompetanser (ferdigheter som er overførbare til mange ulike typer jobber).

Om du har flere stillinger – svar for hovedjobben din.

	I svært liten grad (1)	I ganske liten grad (2)	Verken liten eller stor grad (3)	I ganske stor grad (4)	I svært stor grad (5)	Usikker/vet ikke (6)
Arbeidsoppgavene krever den fagspesifikke kompetansen jeg tilegnet meg gjennom utdanningen min (f.eks anatomi, pedagogikk, programmering m.m.) (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arbeidsoppgavene krever generelle kompetanser fra utdanningen (f.eks: Samarbeid, prosjektarbeid, kommunikasjon m.m.) (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

q012 - q012

Totalt sett, hvor relevant opplever du at utdanningen ([grad]) er i nåværende jobb?

Med relevant tenker vi på hvor mye av det du har lært gjennom utdanningen din som du bruker direkte eller indirekte i jobbsituasjonen din.

- ☐ Svært lite relevant (1)
- ☐ Lite relevant (2)
- ☐ Verken irrelevant eller relevant (3)
- ☐ Relevant (4)
- ☐ Svært relevant (5)
- ☐ Usikker/ Vet ikke (6)

q101 - q101

I hvilken grad opplever du at du har tilstrekkelig kompetanse til å utføre dine arbeidsoppgaver på en god måte?

Tenk på din nåværende stilling

- ☐ I svært liten grad (1)
- ☐ I ganske liten grad (2)
- ☐ Verken eller (3)
- ☐ I ganske stor grad (4)
- ☐ I svært stor grad (5)
- ☐ Usikker/vet ikke (6)

END BLOCK [1]

GeografiskTilknytning - GeografiskTilknytning

Du vil nå få noen spørsmål om din geografiske tilknytning.

q057 - q057

Hvor hadde du ditt hjemsted før du begynte å studere ved UiA?

Svar utfra der du føler mest tilhørighet eller har bodd størst del av livet ditt før studier på høyskole/universitetsnivå.

Svar utfra nåværende fylke/kommunestruktur.

Hvis du hadde ditt hjemsted i Agder, vennligst velg kommune etter du har valgt fylke.

- ☐ Agder (42)
- ☐ Innlandet (34)
- ☐ Møre og Romsdal (15)
- ☐ Nordland (18)
- ☐ Oslo (3)
- ☐ Rogaland (11)
- ☐ Svalbard (13)
- ☐ Troms og Finnmark (54)
- ☐ Trøndelag (50)
- ☐ Utlandet/Abroad (9997)
- ☐ Vestfold og Telemark (38)
- ☐ Vestland (46)
- ☐ Viken (30)

[hvis Agder]

- ☐ Arendal (4203)
- ☐ Birkenes (4216)
- ☐ Bygland (4220)
- ☐ Bykle (4222)
- ☐ Evje og Hornnes (4219)
- ☐ Farsund (4206)
- ☐ Flekkefjord (4207)
- ☐ Froland (4214)
- ☐ Gjerstad (4211)
- ☐ Grimstad (4202)
- ☐ Hægebostad (4226)
- ☐ Iveland (4218)
- ☐ Kristiansand (4204)
- ☐ Kvinesdal (4227)
- ☐ Lillesand (4215)
- ☐ Lindesnes (4205)
- ☐ Lyngdal (4225)
- ☐ Risør (4201)
- ☐ Sirdal (4228)
- ☐ Tvedestrand (4213)
- ☐ Valle (4221)
- ☐ Vegårshei (4212)
- ☐ Vennesla (4223)
- ☐ Åmli (4217)
- ☐ Åseral (4224)

q007 - q007

Hvor [jobber/bor] du i dag?

Svar utfra nåværende fylke/kommunestruktur.

Hvis du [jobber/bor] i Agder, vennligst velg kommune etter du har valgt fylke.

- ☐ Agder (42)
- ☐ Innlandet (34)
- ☐ Møre og Romsdal (15)
- ☐ Nordland (18)
- ☐ Oslo (3)
- ☐ Rogaland (11)
- ☐ Svalbard (13)
- ☐ Troms og Finnmark (54)
- ☐ Trøndelag (50)
- ☐ Utlandet/Abroad (9997)
- ☐ Vestfold og Telemark (38)
- ☐ Vestland (46)
- ☐ Viken (30)

[hvis Agder]

- ☐ Arendal (4203)
- ☐ Birkenes (4216)
- ☐ Bygland (4220)
- ☐ Bykle (4222)
- ☐ Evje og Hornnes (4219)
- ☐ Farsund (4206)
- ☐ Flekkefjord (4207)
- ☐ Froland (4214)
- ☐ Gjerstad (4211)
- ☐ Grimstad (4202)
- ☐ Hægebostad (4226)
- ☐ Iveland (4218)
- ☐ Kristiansand (4204)
- ☐ Kvinesdal (4227)
- ☐ Lillesand (4215)
- ☐ Lindesnes (4205)
- ☐ Lyngdal (4225)
- ☐ Risør (4201)
- ☐ Sirdal (4228)
- ☐ Tvedestrand (4213)
- ☐ Valle (4221)
- ☐ Vegårshei (4212)
- ☐ Vennesla (4223)
- ☐ Åmli (4217)
- ☐ Åseral (4224)

Start filter q071: Ask if q007 != Agder AND q002 = 1,2,3,5

q071 - q071

Hva er de viktigste årsakene til at du for tiden ikke jobber i Agder?

Velg inntil tre svaralternativer.

- ☐ Flyttet til Agder for å studere og hadde planlagt å flytte til en annen plass etter studiene (1)
- ☐ Søkte jobb(er) i Agder, men fikk ikke jobb (2)
- ☐ Har inntrykk av at det rekrutteres via nettverk, nettverk som jeg ikke har (3)
- ☐ Bedre jobbmuligheter andre steder enn i Agder (4)
- ☐ Bedre muligheter for å ha en karriereutvikling utenfor Agder (5)
- ☐ Bor i Agder, men arbeider for en arbeidsgiver lokalisert annet sted i landet/i utlandet (6)
- ☐ Ektefelle/samboer/partners mulighet for jobb eller utdanning var bedre utenfor Agder (7)
- ☐ Ville bo nærmere familie/sosialt nettverk (8)
- ☐ Flyttet fra Agder for å fortsette min utdanning et annet sted (9)
- ☐ Opplever ikke som attraktiv region å bosette seg i (f.eks. aktiviteter/kulturtilbud) (10)
- ☐ Høyere fokus og åpenhet for nytenkning/innovasjon utenfor Agder (11)
- ☐ Annet: (12) _____
- ☐ Vet ikke (13)

End filter q071**Start filter q072: Ask if q002 = 1,2,3,5****q072 - q072**

Vil du alt i alt si at du har fått jobb på det geografiske stedet du ønsker?

- ☐ Ja, det er her jeg ønsker å jobbe (1)
- ☐ Ja, men kan være aktuelt å flytte på sikt (2)
- ☐ Nei, ønsker å jobbe annet sted (3)
- ☐ Har liten betydning hvor jeg jobber geografisk (4)
- ☐ Usikker / vet ikke (5)

End filter q072**Start filter q073: Ask if q072 = 2,3****q073 - q073**

Hvor geografisk ønsker du helst å jobbe?

- ☐ Agder (42)
- ☐ Innlandet (34)
- ☐ Møre og Romsdal (15)
- ☐ Nordland (18)
- ☐ Oslo (03)
- ☐ Rogaland (11)
- ☐ Svalbard (13)
- ☐ Troms og Finnmark (54)
- ☐ Trøndelag (50)
- ☐ Utlandet (9997)
- ☐ Vestfold og Telemark (38)

- ☐ Vestland (46)
☐ Viken (30)

End filter q073

TilfredshetMedStudiet - TilfredshetMedStudiet

Vi vil nå stille deg noen spørsmål om din tilfredshet med studiene ved UiA.

q0393 - q0393

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

	Svært uenig (1)	Uenig (2)	Verken eller (3)	Enig (4)	Svært enig (5)	Vet ikke / ikke aktuelt (6)
Utdanningen min har gitt meg jobbmuligheter som svarer til de forventningene jeg hadde under utdanningen (1)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg er alt i alt tilfreds med utdanningen min fra UiA (2)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

PaabegynteFullforteStudier - PaabegynteFullforteStudier

Vi vil nå stille deg noen spørsmål om videreutdanning.

BEGIN BLOCK [2]: Ask if q002 = 6

q020_student - q020_student

Hvor studerer du nå?

- ☐ Ved UiA (1)
☐ Ved en annen institusjon (2)

q061_student - q061_student

Hva slags utdanning tar du?

- ☐ Enkeltemner (1)
☐ Årsstudium (2)
☐ Bachelorgrad (3)
☐ Mastergrad (4)
☐ Doktorgrad (5)
☐ Videreutdanning (6)
☐ Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) (7)
☐ Annet: (8)_____

END BLOCK [2]

Start filter q020: Ask if q002 = 1,2,3,4,5

q020 - q020

Har du tatt eller tar du annen formell utdanning etter [gradniva] i [grad] som du har fullført ved UiA?

Flere valg mulig

- ☐ Ja, har tatt/tar mer utdanning ved UiA (1)
- ☐ Ja, har tatt/tar mer utdanning ved annen institusjon (2)
- ☐ Nei, men det er aktuelt på sikt (3)
- ☐ Nei, ser ikke behov for det (4)

End filter q020**BEGIN BLOCK [3]: Ask if q020[1] = 1 OR q020[2] = 1****q061 - q061**

Hva slags utdanning har du tatt/tar du?

Her mener vi eventuell formell utdanning du har tatt/tar etter fullført grad ved UiA.

Flere valg mulig.

- ☐ Enkeltemner (1)
- ☐ Årsstudium (2)
- ☐ Bachelorgrad (3)
- ☐ Mastergrad (4)
- ☐ Doktorgrad (5)
- ☐ Videreutdanning (6)
- ☐ Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) (7)
- ☐ Annet: (8)_____

q062 - q062

Når tok du mer utdanning?

Hvis du har tatt utdanning på flere tidspunkt kan du velge flere alternativer.

- ☐ Er i gang nå (1)
- ☐ Umiddelbart etter [gradniva] (2)
- ☐ 1-3 år etter [gradniva] (3)
- ☐ 4-6 år etter [gradniva] (4)
- ☐ 7-10 år etter [gradniva] (5)
- ☐ Mer enn 10 år etter [gradniva] (6)
- ☐ Husker ikke/ønsker ikke svare (7)

Start filter q063: Ask if q061[6] = 1**q063 - q063**

Du har svart at du har tatt videreutdanning. Hvor nyttig har videreutdanningen vært for din videre karriere og arbeidsliv?

- ☐ Svært lite nyttig (1)
- ☐ Lite nyttig (2)
- ☐ Verken eller (3)
- ☐ Nyttig (4)

- ☐ Svært nyttig (5)
☐ Usikker/vet ikke (6)

End filter q063

Start filter q064: Ask if q061[6] = 1

q064 - q064

Hvilke kanaler var mest nyttig for å finne fram til relevante tilbud om videreutdanning?

Du kan velge flere alternativer

- ☐ Undervisningsstedenes nettsider (1)
☐ Samleside over videreutdanningstilbud (f.eks. utdanning.no) (2)
☐ Studie- og karriereveiledningstjenester (3)
☐ Brosjyre for etter- og videreutdanningstilbud (4)
☐ Nyhetsbrev (5)
☐ Via Alumninettverket (nettverk for tidligere studenter) (6)
☐ Facebook (7)
☐ LinkedIn (8)
☐ Google (9)
☐ Via min arbeidsgiver (10)
☐ Annet: (11) _____
☐ Usikker / vet ikke (12)

End filter q064

END BLOCK [3]

BEGIN BLOCK[4]: Ask if q101 = 1,2 AND q020[4] = 1

q121 – q121

Du svarte at du ikke opplever å ha tilstrekkelig kompetanse til å utføre dine arbeidsoppgaver, samtidig som du ikke ser behov for annen formell utdanning.

Hva skal til for å sikre at du får tilstrekkelig kompetanse til å utføre dine arbeidsoppgaver?

STOP – SURVEY ENDED

END BLOCK [4]

KompetanseBehovFramover - KompetanseBehovFramover

Vi vil nå stille deg noen spørsmål om videreutvikling av kompetanse.

q095 - q095

Hvordan ser du for deg at du vil videreutvikle din kompetanse framover?

Velg de viktigste, opptil 5 alternativer.

- ☐ Ved å lese faglitteratur (1)
- ☐ Faglige arrangementer i nettverk/fagforeninger/interesseorganisasjoner (2)
- ☐ Gjennom arrangement fra UiA Alumni (Nettverk for tidligere studenter ved UiA) (3)
- ☐ Kompetansetiltak i arbeidsgivers egen regi (4)
- ☐ Sertifiseringer (5)
- ☐ Åpent tilgjengelige nettkurs uten opptakskriterier (f.eks. Google learning, LinkedIn learning) (6)
- ☐ Fleksible studietilbud på universitet/høyskole (f.eks. deltid, nettbasert, samlingsbaserte) (7)
- ☐ Gradsstudier på universitet/høyskole (Bachelor-/master-/doktorgrad) (8)
- ☐ Studier via fagskole (9)
- ☐ Annet: (10) _____
- ☐ Vet ikke (11)
- ☐ Ser ikke behov for å utvikle min kompetanse (12)

BEGIN BLOCK [5]: if q095[12] = 1

STOP – SURVEY ENDED

END BLOCK [5]

BEGIN BLOCK [6]: Ask if q002 = 1,2,3,5

BEGIN BLOCK [7]: Ask if q095[6] = 1 OR q095[7] = 1 OR q095[8] = 1 OR q095[9] = 1

q096 - q096

Dersom forholdene legges til rette på arbeidsplassen og hjemme - hvilke kriterier vil være avgjørende for å gå i gang med mer utdanning ved siden av jobb/andre forpliktelser?

Velg de viktigste, opptil 3 alternativer.

- ☐ At jeg vet hvilke studietilbud som tilbys god tid i forveien (1)
- ☐ At jeg kan starte når jeg vil (2)
- ☐ Mulighet til å få brukt tidligere utdanning inn i ny utdanning (3)
- ☐ Faglig støtte for å komme i gang å studere igjen (f.eks. oppfriskning i studieteknikk) (4)
- ☐ At studiet kan tas i et tempo som passer meg (5)
- ☐ At foreleser har faglig ekspertise innen feltet (6)
- ☐ Erfaringsdeling og nettverksbygging med andre deltagere (7)
- ☐ At jeg slipper å betale selv (8)
- ☐ At det ikke er nødvendig å ta eksamen (9)
- ☐ At jeg kan få dokumentasjon på formell kompetanse (eksamen/vitnemål/studiepoeng) (10)

- ☐ Ulike korte kurs som kan settes sammen til større emner (11)
- ☐ Annet: (12) _____
- ☐ Vet ikke (13)

i910 - i910

Fleksibilitet er avgjørende for å kunne kombinere utdanning med jobb og andre forpliktelser. Det handler om å ha flere alternativer til hvordan læringsaktivitetene kan gjennomføres. Det kan handle om tilrettelegging utfra tid, sted, omfang, progresjon, vurdering, formalisering, samhandling og innhold.

Her følger noen spørsmål der vi ser på hva som er viktig for å tilrettelegge utdanningen til studentenes behov.

q097 - q097

Hvordan bør undervisningen legges opp for at du skal kunne kombinere utdanning med jobb og andre forpliktelser?

Velg de viktigste, opptil 3 alternativer.

- ☐ Samlingsbasert undervisning i nærheten av der jeg bor/jobber (1)
- ☐ Rene nettstudier (2)
- ☐ Noe nettbasert undervisning/noen fysiske samlinger (3)
- ☐ Undervisning på universitetet (4)
- ☐ Undervisning på arbeidsplassen (5)
- ☐ Mulighet til å velge om en vil delta fysisk eller digitalt (6)
- ☐ Annet: (7) _____
- ☐ Usikker / vet ikke (8)

q098 - q098

UiA har stort fokus på å legge til rette for at man skal kunne lære gjennom hele livet, parallelt med full jobb og andre forpliktelser. Internasjonalt er det fokus på mikrolæring gjennom korte fleksible kurs. De kan være så små som 1 studiepoeng (ca. 25 - 30 timers kurs). Disse er gjerne nettbaserte og kan tas på tidspunkt og i tempo som passer den enkelte. Kursene kan tas enkeltvis for å fylle små kompetansegap. De kan også settes sammen for å gi breddekompetanse, eller bygges opp som emner og inn i grader om ønskelig.

Er det aktuelt for deg å vurdere denne typen korte fleksible kurs fra UiA dersom forholdene legges til rette på arbeidsplassen og hjemme?

- ☐ Ja (1)
- ☐ Nei (2)
- ☐ Vet ikke (3)

END BLOCK [7]

Start filter q099: Ask if q098 = 1

q099 - q099

Hvilket kompetansebevis trenger du for å vise hva du har lært?

- ☐ Dokumentasjon på formell kompetanse (eksamen/vitnemål/studiepoeng) (1)
- ☐ Kun kursbevis eller dokumentasjon på at undervisningen er fulgt (2)
- ☐ Ingen, ønsker kun å delta på undervisningen for å få påfyll av kompetanse (3)

- ☐ Annet: (4) _____
- ☐ Vet ikke (5)

End filter q099

Start filter q100: Ask if q095[1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10] = 1

q100 - q100

Har du flere innspill til hvordan UiA kan tilrettelegge best mulig for at det skal være aktuelt å ta mer utdanning?

End filter q100

END BLOCK [6]

avslutt - avslutt

Til slutt – har du andre synspunkt eller kommentarer til undersøkelsen du nå har besvart?

Kandidatundersøkelsen kartlegger og beskriver hvordan det har gått med UiA-studentene etter at de avla en bachelor- eller mastergrad hos oss mellom 2019-2022. Målet er blant annet å få økt kunnskap om hvordan utdannelsen fra UiA har hjulpet kandidatene til å få relevant jobb og utføre arbeidsoppgavene sine på en god måte. I tillegg har UiA-kandidater helt tilbake til 2009 gitt innsikt i deres karriereutvikling i et lengre tidsperspektiv. De har også svart på hvordan UiA kan tilrettelegge for livslang læring. Til sammen har 8350 UiA-kandidater bidratt til årets kandidatundersøkelse!

Resultatene er nyttige på alle nivå i organisasjonen. De gir innsikt i hva UiA kan gjøre for å forbedre og kvalitetssikre de ulike studietilbudene. Kandidatenes besvarelser gir videre et overblikk over fagområdenes jobb- og karrieremuligheter og er et godt redskap i studie- og karriereveiledning. Resultatene er relevante også for regionens arbeids- og samfunnsliv. Kontakt og samarbeid med arbeidslivet gjennom studietiden er viktig. Det er en god måte å markedsføre regionen vår på som attraktiv å bo og jobbe i for framtidens arbeidstakere og arbeidsskapere.

Kandidatundersøkelsen gjennomføres hvert tredje år. Forrige undersøkelse ble gjennomført i 2019.